
Verimli çalışmanın ilkelerini açıklayabilir misiniz?

VERİMLİ ÇALIŞMANIN İLKELERİ

Bildiğiniz gibi, “Başarılı Olmak” için düzenli, programlı, istekli, istikrârli bir şekilde çalışmak gerekir. Bu bakımdan çalışmalarınız öncelikle verimli olmalıdır. Ayrıca çalışmalarınız hedefe odaklı bir şekilde, amaçlı, somut, ya-şantıya dönüştürülebilir, uygulanabilir, gerçekçi ve bireye yönelik olmalıdır. Aksi takdirde boşa kürek çekilmiş olunur. İşte bu ayrıntılarda size yardımcı olmak için aşağıya verimli ders çalışmanın ilkelerini çıkarmış bulunuyoruz. Aşağıdaki bu gelişimsel aşamalara dikkat ettiğiniz oranda, çalışmalarınız için nitelikli bir verimlilik söz konusu olabilir.

Öncelikle ilkeli çalışmanın ve nitelikli bir ders çalışma programının sınırlılıklarına birlikte bir göz atalım isterseniz.

Ders Çalışmaya Başlamadan Önce Uyulması Gereken İlkeler

- Her öğrenci kendi çalışma ortamına göre bir çalışma plânı hazırlamalı ve bu plâna mutlaka uymalıdır.

- Bu plân hem zaman sınırlamalı hem de konu sınırlamalı olmalıdır. Örneğin, öğrenci ders çalışmadan önce *“Yaa, ben şimdi Matematik dersine çalışmalıyım. Hadi çalışayım bâri”* dememelidir. Böylesi genel ve yüzeysel bir iç konuşmayla verimli ve kalıcı bir motivasyon oluşturulamaz. Bu psikolojik bariyeri aşmak için; öğrenci, *“Ben, saat 17.00’da Matematik dersinin, üslû sayılar konusuna, 45 dakika süreyle, defterimdeki çözümlü soruları tekrar etüt ederek ve konu testlerindeki soruları tekrar çözerek ders çalışacağım.”* demelidir.

Nitekim, bilimsel çalışmalar göstermektedir ki, beyin ancak somut bir şekilde detaylandırılan cümle kurgularıyla programlanabilmektedir. Bu nedenle, genel, soyut ve bağlamsız olan, aynı zamanda da ‘süre’ ve ‘mekân’ odaklı olmayan programlardan kaçınmalısınız.

- Öğrenci, çalışma metodunu dersin özelliğine göre seçmelidir. (Okuma, not tutma, gözümleme, anlatım, tümdengelim, tümevarım gibi). Sayısal veya sözel dersler çalışırken mutlaka tarzınıza uygun metotlar bularak ve çoğunlukla da *'yazarak çalışma metodu'*nu kullanarak ders çalışmalısınız. Özetle; bakarak değil, her zaman için *-mümkünse-yazarak* ders çalışmalısınız.

- Ders ve konu çalışmalarını, mutlaka belli bir yerde ve sakin bir ortamda, masa üzerinde, bir sandalyede oturarak yapılmalıdır. Yatarak ve uzanarak çalışmak, her zaman için aldatıcı ve yanıltıcıdır. Böyle bir alışkanlığınız varsa, bu alışkanlığınızı aşmalı olarak terk edip fizyolojinizi ve bedensel yönelişinizi ivedilikle oturarak ders çalışmaya adapte etmelisiniz.

- Hemen her derste ki bütün konular, planlı bir geliştirme yaparçasına çalışılmalı, konular arasında asla *"önemli"* ve *"önemsiz"* diye ayırım yapılmamalıdır. Bu bağlamda günde en 2, en fazla 3 farklı derse veya konuya çalışılmalıdır.

- Ders araç ve gereçlerini de (*Kitap, test, kalem, cevap anaharı, cetvel, silgi, karalama kağıdı vb.*) çalışmaya başlamadan önce hazırlamalıdır. Unutlmalıdır ki araç ve gereçlere ihtiyaç duyulduğunda; bunların çalışmanın tam ortasında temin edilmeye çalışılması hem zaman kaybına hem de dikkatin dağılmasına neden olabilmektedir.

- Çalışmaya psikolojik olarak hazır olmayan kişiler, problemlerinden kendilerini soyutladıktan sonra çalışmaya başlamalıdır. Bunu için;

- Ufak bir yürüyüş yapmak,
- Bir şarkı, bir türkü veya bir şiir mırıldanmak,
- Mutlaka tuvalet ihtiyacını gidermek,
- Elini ve yüzünü yıkamak,
- Mümkünse bir meyve yemek,
- Sevdiğiniz bir insanla aramak ve kısa süreli sohbet etmek,
- Odanızın camını açarak 3-5 dakika temiz havayı çekmek ve taaze havayı hissetmek,
- Alnınıza veya boynunuza masaj yapmak,
- Bir bardak su içmek,
- 5 defa derin nefes alarak ve alınan her nefesi 10 saniye içinizde tuttuk-

tan sonra yavaşça dışarı çıkarak, (k) Birkaç kültür-fizik hareketlerle bedeninizi ısındırmak gibi yollara başvurulabilir.

- Ayrıca öğrenme faaliyetlerini aralıklarla yapmalı, bu aralıklarda dinlenmeyi, gezintiyi, tekrar eklemelerinizi esnetmeyi ve yüzünüzü tefrar yıkamayı, arkadaşlarınızla ufak bir söyleşiyi veya 5 dakikacık uzanmayı ve gözlerinizi kapatarak zihninizizi dinlendirmeyi kendinize bir ödül olarak ta sunabilirsiniz.

- Çalışılan konu, eğer kendi baş-

na bir bütün değilse, geçmiş konular gözden geçirilerek bu bütünlük sağlanmalıdır. Konular arası irtibatlara ve geçişlere dikkat edilerek bütünlükli bir konsept ve kıvamda çalışılmalıdır. Unutludur ki, öğrenilen bilgiler birbirlerini desteklediklerini oranda kalıcı bilgiler olabilmektedir.

- Sözel dersler çalışırken ana düşünceleri dile getiren anahat kelimeler, kavramlar ve cümleler tespit edilmeli; gerekirse renkli kalemle bu önemli sözcüklerin ya da cümlelerin altları çizilmelidir.

- Yeni işlenecek konuya mutlaka dersten önce göz atılmalı, sınıf ortamındaki derslere bu anlamda bilişsel bir hazırlık yapılmalı; ders sonunda ise, anlaşılmayan yerler tespit edilerek mutlaka ders öğretmenine ayrıca sorulmalıdır. - Ders çalışırken motive olunmalı, televizyon karşısında veya yatarak çalışmanın zararlı bir davranış olduğu ve çalışmanın verimliliğini azaltacağı asla unutulmamalıdır.

- Düzenli bir 'defter tutma' / 'not alma' alışkanlığı kazanılmalıdır. Çün-kü defterimizdeki düzenli notlarımız, konularımızı zaman zaman tekrar ederek ilk elden başvuracağımız kendimize özgü bilgi kaynağıdır. Bununla birlikte, not tutarken tükenmez kalem yerine kurşun kalem kullanmaya da özen gösterilmelidir.

- Ders çalışırken bir cevabı ezberlemek yerine, o cevabın aşamalarını kavramak ve konuyu anlamaya çalışmak veyâ problemin çözüm yolunu öğrenmeye odaklanmak çok daha önemlidir. Bununla birlikte soru kalıbına ve soru köküne de dikkat edilerek, hemen hemen bütün soru kiplerine karşı genel bir bağıışıklık kazanmaya çalışılmalıdır.

- Anlatımlı veyâ sözel derslerin arkasından sayısal (Matematik, Fen Bilgisi gibi) işlem ağırlıklı dersler çalışılmalıdır. Veyâ tam tersi, sayısal ağırlık derslerin ardından da sözel anlatımlı dersler çalışılmalıdır. Böylece, hem beyninizi hem de öğrenme odaklı ilgi düzeyinizi uyanık tutarak, bıkkınlığa veyâ tükenmişliğe kapılmadan zinde bir şekilde genel tekrarlarınıza devam edebilirsiniz.

- Sabah kahvaltısını da mutlâkâ yapmak gerekir. Ders çalışırken beyinde aşırı kanlanma ve oksijen tüketimi olduğundan, bu ihtiyacın karşılanmaması bizi fizyolojik olarak olumsuz etkileyebilir. Unutmamalıyız ki yediklerimizin 1/3'nü sâdece beynimiz tüketmektedir. Bu nedenle düzenli beslenmeye, özellikle sebze ve meyve ağırlıklı beslenmeye dikkat etmeniz gerekmektedir.

Sigara içmek, aşırı banyo yapmak, ağız sağlığına dikkat etmemek, tırnak yemek, genel sağlık durumuna dikkat etmemek, pijemalarla ders çalışmak, uyku uyulan yer ile ders çalışılan yerin aynı odada olması gibi hususlar da, ders çalışmanın verimliliğini dolaylı olarak etkileyebilmektedir. Bu nedenle kronik alışkanlıklarınızı minimize ederek ders çalışma sürecinizi rafine ve bağımsız bir etkinlik olarak tanımlamalı ve öylece hayata geçirmelisiniz.

Eğer ders çalışma masasının yatağınızla aynı odada olması bir zorunluluk ise, o zaman yatağa sırtınızı dönecek şekilde çalışma masanızın yerini ayarlamanız gerekmektedir. Ayrıca çalışma masanızda, iyi-veyâ-kötü anıları olan gereksiz hediyelik eşyaların veyâ masa üstü süslerin olmamasına da dikkat etmek gerekmektedir. Çünkü bunların her biri, bir anda sizi hayâl âlemlerine çekerek hâtıralarınızı deşebilir ve motivasyonunuzu bozarak dikkatinizi dağıtabilir.

Sınıfta ve Ders Esnâsında Uyulması Gereken İlkeler

Not Tutma (*Not Alma*)

Derslerde '*Not Alma*', eğitimin temel şartı olan "aktif katılım"ı sağlar. Böylece ders esnâsında uyanık kalmak, dikkati öğrenilen konuda yoğunlaştırmakla mümkün olur. Aynı zamanda not alma ve alınan notları yeniden düzenleme, eğitimin en büyük düşmanı olan 'unutkanlığı' da önler. Doğru ve yerinde kullanıldığında, **not tutma** aynı zamanda başarıyı artıran bir yöntemdir.

Not tutma iki temel kaynaktan yapılır. Birincisi kitap, makâle gibi yazılı kaynaklardan; ikincisi ise ders, konferans, seminer gibi etkinliklerdeki öğretmenin ya da konuşmacının anlattıklarındandır.

Not tutmada en önemli nokta, konuşmacının her söylediğini yazmak değil, anlatılanlar içerisindeki önemli kısımları ve ana düşünceleri dinleyenin özümseyerek kendi cümleleri ile yazmasıdır. Bu konuda sizlere bir fikir vermesi açısından, aşağıdaki tabloda not almada karşılaşılan yaygın sorunlar ve bu sorunlara ilişkin olası çözümler verilmiştir.

Not alma sorunları ve Çözüm Önerileri

Sorun	Çözüm
"Zihnim dağılıyor ve sıkılıyorrum."	Sıntın önüne otur. Konuyu önceden incele. Derste yanıtlanmasını beklediğin sorular hazırla.
"Öğretmen çok hızlı konuşuyor."	Kısaltma sistemi geliştirdi. Kısaltmalar kullan. Daha sonra doldurmak veya tamamlamak için boşluklar bırak.
"Öğretmen farklı konulara değiniyor."	Konuyu önceden gözden geçirerek örgütlenme ilkelerin belirle. Dersten sonra notlarını tekrar düzenle.
"Bazı düşünceler uytun görünmüyor."	Bu düşünceleri notunda sayfanın yanına veya parantez içine al. Daha sonra notlarını gözden geçirirken kontrol et. Kitabınla karşılaştırd.
"Her şey önemli gözünüyor" veya "Hiçbir şey önemli değil"	Ya konu hakkında bilgi sahibi değilsin veya anaharkavramları belirleyemiyorsun. Konuyu anlamamışsın. ilgili ders kitabından konuyu tekrar incele.
"Yeni teknik terimleri telaffuz edemiyorum"	Yeni teknik terimleri okuduğu gibi kaydet. Notları et. Küçük bilgi notları kullan.
"Öğretmen terimleri açıklamadan kullanıyor"	Anlamadığın terimleri kaydet. Kitabın sözlük kısmına veya sözlüğe bakarak notunda bıraktığın boş yer anlamını yaz.
"Öğretmen doğru dan kitaptan okuyor"	Kitaptan okunan pasajları işaretle. Öğretmenin yorumlarını not kağıdının bir yanına yaz. Notuna, o bilginin nerede bulunduğunu kaydet.

Yukarıdaki bu bilgiler dikkate alınarak;

a) Sınıfta dersler işice dinlenmelidir, ders sırasında başka şeylerle meşgul olunmamalıdır ve anlaşılmayan yerler de ânında öğretmene sorulmalıdır.

b) Öğretmenin dersi anlatırken üzerinde durduğu noktalar ve sınıfta yö-

neittiği sorular da not edilmeli ve daha sonra sıkça bu soru-cevaplar tekrar edilmelidir.

c) Tahtaya yazılan bilgiler ve problem çözümleri dikkatli bir biçimde deftere geçirilmeli ve kontrol edilmelidir. Eve gidiñce de bu sorular ve çözümleri tekrar boş kağıtlara yazılarak - çözümleri defterde olduğu hâlide - çözümlenmelidir.

d) Derslere devamsızlık yapılmamalı, eğer zorunlu olarak yapılmıssa o derste ki ilgili konu notları, sınıf arkadaşlarından alınmalı, anlaşılmayan kedaşların den randevu alınarak, mutlaka konunun püf noktaları öğrenil-yerler arkadaş çalışma gruplarındaki arkadaşlara sorulmalı ve mümkünse ders

öğretmenin den randevu alınarak, mutlaka konunun püf noktaları öğrenil-meye çalışılmalıdır. Unutulmamalıdır ki, bir sonraki konunun öğrenilmesi, tamamlanması bir önceki konunun bilinmesine ve hakkıyla özümsemesine bağlıdır.

e) Sınavlardaki sorular cevaplanmadan önce, çözümler zihninde tasarlan-malı, soru işice kavranmalı ve ancak ondan sonra çözüme geçilmelidir. Ay-rica işaretleme yapmadan önce de cevaplar mutlakâ kontrol edilmelidir.

Aktif Dinleme

Dinlediğiniz birisinin, (örneğin öğretmen, arkadaş veya bir konferansta-ki konuşmacı), daha sonra söylediklerinin hiçbirini hatırlamadığınızın hiç far-ki ki konuşması mı? Oysa onun konuşmasını tamamiyle duydunuz, değil mi? Bu sorunun cevabı bile bize duymakla dinlemenin çok farklı süreçler oldu-ğunu gösterebiliyor.

Aynen öyle de, özellikle derslerde öğretmeni duyuyor fakat dikkatini-zi veremiyor olabilirsiniz. İşte bu durum da **dinleme** ile **duyma** arasındaki farkı ortaya koyar. Duyma, pasif ve biyolojik bir süreçtir. Çevreden gelen sesler kulak tarafından alınır ve beyne iletilir. Dinleme ise bilişsel bir etkin-liği kapsayan bir süreçtir ve beyne gelen bilgi sadece tanımlanmaz aynı

zaman da yorulmanır da! Yani, 'dinleme' amaçlı ve kasıtlıdır ve de nite-likli düşünmeyi içerir.

Dinlemede dikkatin ders süresince sürdürülebilmesi ve anlatılanların öğrenilebilmesi dinleme becerisinin geliştirilmesine bağlıdır. Derste dinleme yolu ile öğrenme, öğrencinin kendi başına öğrenmesinden hem daha etkilidir hem de daha kısa sürede gerçekleşir. İyi bir dinleyici olmak ise aktif dinleme becerisine sahip olmayı gerektirir.

Bu becerileri geliştirmek için şu hususlara dikkat edilmelidir.

1. Unutmamak gerekir ki; aktif dinlemenin ön koşulu dinlemeye hazırlıklı olmaktır. Bunun için dersten önce konu hakkında ön hazırlık yapılmalıdır. Ders kitabı, yardımcı kitaplardan yararlanarak konuda geçecek terimlerin, temel kavramların bilinmesi, konuya ilgiyi artırır. Dersten önce hazırlıklı olmak 'kurallı ise, bedensel ve tüvalet gereksinimlerinin giderilmiş olması ve öğrencinin oturduğu sıranın üstünde dikkati dağıtacak materyallerin olmaması şeklinde tanımlanabilir.

2. Bununla birlikte dinlenen kişiyle göz temasının koparılmasında ve konuşan kişinin jest, mimik ve vurgularına da dikkat edilmesi gerekmektedir.

3. Dinlemede de okumaya benzer bir yaklaşım oluşturulmalıdır. Birey okurken sadece sözcükleri tanımaz; kelimeleri özümsür, anlamlandırır, anlar, birleştirilir ve de cümle yapısıyla birlikte değerlendirilir. Bu bakımdan 'Dinleme', özü itibarıyla sadece basit sözcükleri duyma ve anlama eylemi değildir. Dinleme; o basit sözcükler arasında kullanılan soyut sözcükleri de ve özel kavramları da anlama ve böylece konuyu bütün olarak kavrama sürecidir. Dahası 'Dinleme', aynı zamanda Aktif Dinleme, bu süreçler boyunca dinlencilerin yakalama, düşünmelerin önemini saptama ve anlam uzaylarını (bağlılarını) diğer düşünmelerle karşılaştırmayı da içerir.

4. Öğrenci dersti dinlerken öğretmenin söylediklerinden yola çıkarak daha sonra neler söyleyebileceğini kestirmeye çalışmalıdır. Bu tür bir zihinsel egzersizle dinleme, hem ilginin dağılmasını önler hem de dikkatin konu üzerinde yoğunlaşabilmesini sağlar.

5. Öğrenci, böylece dikkatinin dağılmasını önlemek için konunun ana ve

yardımcı düşüncelerini bulmaya çalışmalıdır. Dinleme esnasında dikkat edilirse, bir konunun ana düşünce-leri çoğunlukla örneklerle ve açıklama-larla desteklenerek sıkça tekrarlanır. Örneğin bir dinleme esnasında, temel düşünceleri bulmak için aşağıdaki şu sorular sorulabilir:

- Bu dersin amacı ne?
- Öğretmenin mesajı nedir?
- Dersin ana noktaları nelerdir?
- Öğretmen dersti nasıl düzenlemiştir?
- Öğretmen bilgileri en önemliden en az önemiye doğru sıralamış mı?

f) Dersin akışı nedenlerden sonuçlara doğru mu?

g) Düşünceler birbirleriyle ilişkilendirilmiş mi?

h) Örneğin bu düşünce, diğeri için bir ipucu mu? Yoksa, yeni bir düşünce mi? Özetle öğrenciler olarak; öğretmenin özellikleri ve giyimine değil, dersin özüne odaklanın ve;

a) Ders süresince kendinize yukarıdaki soruları sorun.

b) Öğretmenin ders sırasında yapmış olduğu pekiştirme tekrarlarında, konunun ana noktalarını özetleyerek gerekli notları alın.

c) Sonuçları kendi kendinize çıkartın veya tahmin edin. Öğretmeninizin geleceği noktayı dinleme esnasında tahmin etmeye odaklanmak hem zihni- nizi uyanık tutacak hem de zekâ kullanım kapasitenizi daha da artıracaktır.

d) Dinleme esnasında, ana düşünceleri ayrıntılardan ayırın. (Daha az önemli düşünceleri ve bilgileri önemli olanlardan; yeni düşünceleri de eski düşüncelerden ayırın).

e) Derste anlatılan düşüncelerin ve bilgilerin yaşamla ilişkisini kurun. Bilkilerinize yeni öğrendiklerinizi karşılaştırın. Bu işlem hem yeni düşünce-leri bulmaya hem de eski-ve-yeni bilgilerin kolaylıkla anımsanmasına yardım edecektir.

Demek ki öğrenciler, konuları derste öğrenmek istiyorsa, derse devamı aksatmamalı, öğretmeni en iyi dinleyebileceği yere oturmalı ve öğretme-niyle göz temasını kaybetmeden anlatılanları özümseyerek içinden tekrar etmelidir.

Ayrıca ders sırasında not tutmak, dinleyicinin etkinliğini artırdığı, fiziksel bir uyanıklığı ve zindeliği de gerekli kıldığı için; bu olumlu alışkanlıklar hem aktif dinlemeyi kolaylaştıracak hem de kalıcı öğrenmenin temeli olan hatir-lama performansını daha da artıracaktır.

Dersten Sonra Uyuyması Gereken İlkeler

Dersten sonra uyuyması gereken ilkeler ise genel anlamda hasat zamanı ve zemini diyebileceğimiz tamamlayıcı çalışmalardır. Bu bakımdan onca emeğinizin heba olmaması için derslerden sonra tamamlayıcı olan şu süreç-ler de dikkat etmek gerekmektedir:

Bütün dersler işlendiği çalışılmalı, periyodik tekrarlar yapılmalı ve konu-lar asla biriktirilmemelidir.

Derster tekrar edilirken, anlaşılmayan konular tespit edilmeli, bir sonra-ki derste anlaşılmayan noktalar ders öğretmene sorularak konu ayrıntıla-ryla kavranmalı ve de öğrenilmelidir. Çünkü sorarak öğrenilen bilgilerin, bu pekiştirmelerle asla unutulmayacağı da hatırdan çıkarılmamalıdır.

Sayısal dersler çalışırken sınıfta öğrenilen çözüm yollarının yanı sıra baş-ka çözüm yollarının da olup olmadığa kaynak kitaplardan araştırılmalı ve özellikle örnek soru çözümleri göğütülmelidir.

Daha önce söylediğimiz gibi zor anlaşılan konulara ise, en verimli çalış-ma saatleri ayrılmalıdır.

Son olarak ise, basitten zora ve karmaşığa doğru konu ve kaynak tara-maları yapılarak, ilgili konuda artık rahatlıkla deneme sınavı sorusu çözebi-lecek bir seviyeye ulaşılmalıdır.

Verimli Ders Çalışma Yöntemleri

Bildğiniz gibi öğrencilerin okulu başarısını etkileyen fizyolojik, sosyo-kül-türel, ekonomik ve psikolojik pek çok etken olabilir. Bunlar için de en önem-

İ etkenlerden biri de kuşkusuz öğren-cilerin etkin çalışma yöntemlerini kul-lanamayışılarıdır. Birçok öğrenci zamanının çoğunu çalışmaya ayırdığı halde başarısız olmaktan yakındır. Oysa başarı, çalışmaya ayrılan süre kadar bu sürenin verimli kullanılması ile de iliş-gilidir. Yani başarıya giden yol, sadece çok çalışmaktan geçmez. Nitekim geçmişte, başarı için sunulan reçete, 'çok çalışmak' olarak gösterilirdi. Oysa bugün başarı için çok çalışmak değil, 'Etkili ve Verimli Çalışmak' gerektiği noktasına gelinmiştir.

Pekala tam olarak **'Etkili ve Verimli Çalışma'** tam olarak nasıl tanımlanır?

Kısaca **'Etkili Çalışma'**, öğrencinin uyku ve okul saatleri dışında kalan za-manını kontrol altına almasıdır. Diğer bir ifadeyle etkili çalışma, **'öğrencinin zamanını, belirlenmiş hedefler ve saptanmış öncelikler doğrultusunda pro-gramlı ve verimli bir şekilde kullanma'**sıdır. Bu anlamda **Etkili Çalışma**,da; **'çalışmaya', 'dinlenmeye', 'eğlenmeye' ayrı ayrı yer verilmektedir.**

Pekala, bir öğrencinin başarısını önemli ölçüde etkileyen çalışma alışkan-lıkları nelerdir? Hangi beceriler öğrencileri eğitim ve kariyer hedeflerine da-ha kolay ulaştırır? Bu sorulara, aşağıdaki şu olumlu ve hayati alışkanlıklarla cevap verilebilir:

- ⇒ Zamanın iyi planlanması
- ⇒ Çalışma ortamının düzenlenmesi
- ⇒ Çalışma sürelerinin ve aralıklarının planlanması
- ⇒ Not alma
- ⇒ Aktif dinleme
- ⇒ Hızlı ve etkili okuma
- ⇒ Özet çıkarma
- ⇒ Hafızayı (belleği) güçlendirme
- ⇒ Güdülleme

Yukarıdaki bu temel alışkanlıklara sahip olup olmadığınızı saptamak için, aşağıdaki beyin fırtınasıyla birlikte bir durum değerlendirmesi yapalım isterseniz:

Bilgileri Kendinize Mal Edebiliyor Musunuz?

Sevgili arkadaşlar!

Eğer herhangi bir kaynaktan size ulaşan bilgiyi, sadece aktarıldığı biçimde korumaya çalışırsanız, istediğiniz başarıya ulaşmanız mümkün ol(a)mayacaktır. Bilgilerinizi kendi duygu ve bilgilerinizle, kendi senaryolarınızla, kendi fotoğraflarınızla, kendi imajlarınızla ve metaforlarınızla dokumalı, işleme ve kendi işçiliğiniz olan bir yapıta (ürüne) dönüştürmelisiniz. Yapmanız gereken, aldığınız bilgileri kendiniz için anlamlı hâle getirerek öğrenmek; böylece de bilgiyi kullanma gücünüzü geliştirmek. Ancak–ve–ancak bu yolla bilgilerinizin uzun bir süre korunabilmesini, doğru ve hızlı bir şekilde de kullanabilmesini sağlayabilirsiniz.

Çalışmalarınızı Programlıyor Musunuz?

Çalışma sürecinizin etkili ve verimli olmasını istiyorsanız, öncelikle çalışmalarınızı programlamalısınız. Böylece başınızı şansa bırakmamış olursunuz. Yaşamın akışının sizi yönlendirmesine asla izin vermayın, tersine, siz yaşamınızın akışını yönlendirin. Hayatınızın ve seçimlerinizin öznesi ve belirleyicisi olun! Böylece somut ve uygulanabilir planlamalar yapın!

Unutmayınız ki; çalışma ortamınızda sizi hayal dünyasına götürebilecek olan hediyelik eşyalar, fotoğraf albümleri olmamalıdır. Çalışmalarınızı otantik (*sahici, saf, duru*) ortamlarda gerçekleştirilmeye çalışın. Müzik dinleyerek çalışmaktan kaçının. Duyduğunuz sadece kendi sesiniz olsun! Konuşarak, tınılayarak, mırıldanarak veya yüksek sesle çalışın. Fakat, müzik dinlemek, artık sizin için vazgeçilemez (*kronik ya da nevrotik*) bir alışkanlık hâline gelmişse –*vazgeçemeyecekler için söylüyorum*– kesinlikle sözsüz müzikleri tercih edin. Ayrıca hüzünlü müziklerden de kaçının. Ağırıklı olarak enstrümantal ve dinlendirici müzikleri tercih edin! Kesinlikle kulaklık kullanmayın! Ayrıca müzik kaynağının (*hoparlörün*) da sizden en az 4-5 metre uzakta kalmasına dikkat edin. Ancak dediğimiz gibi en doğrusu ders çalışırken müzik dinlememektir.

Veriminizi Nasıl Artıracağınızı Bililiyor Musunuz?

Çalışmalarınızı zamana göre programladıktan sonra, çalışma programınızı uygulama aşamasına gelmişsiniz demektir. Uygulamada, doğru öğrenme stratejilerini etkili biçimde kullanarak, çalışmalarınızdaki verimliliği arttırmalısınız. Bu stratejiler, her ders için ayrı makaleler halinde ilereleyen sayfalarda etraflıca anlatılmıştır. Bu makaleleri özümseyerek okumanızı ve işçiliğinizdeki bilgi ve teknikleri da mutlaka kullanmanız tavsiye ediyoruz.

Ote yandan, bakarak değil, mutlakâ yazarak ders çalışmalısınız. Kısa notlar olarak veya karalama kağıtlarına çözümlemeler yaparak ve şekiller çizerek çalışmalısınız. Bunu beceribildiğiniz oranda, hem bilişsel zekânız, hem görseel zekânız hem de işitsel zekânız ve nihâyet rûhsal ve duygusal zekânız da bu çalışmalara katılım gösterecek ve sonuçta bilgi ve deneyimleriniz (*kazanımlarınız*) daha kalıcı hâle gelebilecektir.

Başarmak İçin Nasıl Çalışmalısınız?

“*Ders Çalışma*”, bilgileri kendine mal etmek, kazanılmış bilgileri korumak ve kullanabilmek yeterliliğini geliştirmek amacıyla yürütülen bir işlem bu türdür. Başarıya ulaşabilmek için anlama ve öğrenme çalışmalarının sistematik sürdürülmesi gerekmektedir. **Anlama**, yeni bilgilerin edinilmesi; **Öğrenme**, edinilen bilgilerin korunması ve kullanılabılır hâle getirilmesi; **İşmalar** ise, bilgileri kalıcı bilgilerinizde kalıcı bilgilere daha kolay ulaşabilirsiniz.

Unutmayınız ki; **anlama ve öğrenme** çalışmalarını birbirine bağlı ve düzenli olarak gerçekleştirdiğinizde kalıcı bilgilere daha kolay ulaşabilirsiniz. Bu anlamda çalışmalarda verimliliği sağlayan nitelik, dersin başında kaç saat geçirildiği değil, bu saatlerin içeriğinin nasıl doldurulduğudur. Hedefe ulaş-

tırcı çalışma; iyi düzenlenmiş bir ortamda, doğru öğrenme stratejileri uygulanarak, düzenli kararlar ve soru çözümleri yapılarak sürdürülen çalışmadır.

Eğer,

- ✓ Zaman buldukça, istek duydukça çalışıyorsanız,
- ✓ Çalışmaya başlamakta güçlük çekiyor, çalışmalarını uzun süre sürdürmüyorsanız,
- ✓ Çalışırken dikkatini yoğunlaştıramıyorsanız,
- ✓ Çalıştığınız konuları hatırlamakta güçlük çekiyorsanız,
- ✓ Çalışmalarınızda sadece bakarak çalışıyorsanız ve not tutmuyorsanız,
- ✓ Bastıran karmaşığa doğru öğretici ve yapılandırıcı bir kaynak yelpazesini takip etmiyorsanız,
- ✓ Düzenli ve periyodik kararlar yapmıyorsanız,
- ✓ Çalışmalarınızı organize etmeyip, zor dedğiniz konularla ilgili çalışmalarını sürekli erteliyorsanız,
- ✓ Çalışmayı zevksiz, sıkıcı bir iş gibi değerlendiriyorsanız,

verimli ders çalış(a)mıyorsanız demektir...

Nitekim 'Verimli Çalışma', belirlenen hedefler doğrultusunda zamanı planlı kullanabilme gücüdür. Aynı zamanda 'Verimli Çalışma', öğrenme davranışının ayrıntılı analizini, eksiklerin belirlenmesini gidermek için çözümlerin kararlilikla uygulanmasını gerektirir / disipline eder.

Bunun için;

Ulaşmak istediğiniz hedefiniz ile ve şimdiki bilgi düzeyiniz arasındaki mesafeyi gerçekçi biçimde saptamalısınız,

- ✓ Çalışmalarınızda verimliliği azaltan temel problemleri belirlemelisiniz,
- ✓ Çalışmalarınızda verimliliği artırıcı stratejileri öğrenmelisiniz,
- ✓ ... ve çalışmalarınızı programlı biçimde yürütmelisiniz.

Neden Programlı Çalışmalıyız?

Zamanı programlamak, yaşamı programlamaktır. Başarıya ulaşmak isteyen öğrencinin; zamanı, günlük olayların akışı içinde rastlantılara bırakmadan, amacı doğrultusunda planlı olarak kullanması gerekmektedir. Bu aynı zamanda psiko-biyolojik (nörolojik) bir durumdur.

Nasıl mı?

Örneğin; bir plan yaptığımızda, beynimiz de o plana ilişkin protein sentezlemeye, enerji ayırmaya, kendini hazırlamaya ve böylece bir iş motivasyon oluşturmaya koyulmaktadır. Aslında tam olarak söylemek istediğimiz şey şu: "Görünürde hayatımız programlandırıyorsa da, aslında içten içe beynimizi de programlamaktayız." Bu nedenle gerek beynimizin gerekse içsel katilimimizin ders çalışma etkinliklerine adaptasyonunu sağlamak için; an-

lamalı, mantık, uygulanabilir, inandırıcı, gerçekçi, hazmedilebilir ve yaşam içerisinde yer verilebilir programlar yapmalıyız & uygulamalıyız.

Çalışma Programı Nasıl Düzenlenir?

Çalışma programının uygulanabilir olması için gerçekçi biçimde düzenlenmesi gerekir. Geçerli bir program hazırlayabilmek için ilk önce, günlük yaşıntıda yer alan olayları, meşguliyetleri, sorumlulukları ve zaman kaybına yol açan durumları belirlemelisiniz. Haftalık programınızı hazırlarken bu günlük etkinliklerinizi hafta için ayrı ayrı gözden geçirmelisiniz. Okula gidiş-geliş saatlerinizi, ders çalışmak ve tekrar yapmak için ayrılacak sürelerinizi, yemek için verilen araları, dinlenme, gezmeye vb. hobiler için ayrıracığınız zamanı da saptamalısınız. Çalışmalarınızı yürütmek için ilk başta "NEYİ", "NASIL", "NE ZAMAN", "NERDE" ve "HANGİ KAYNAK ve MALZE-ME" ile çalışacağınıza karar vermelisiniz.

"NEYİ" Çalışacağım?

Çalışmalarınızı yeni ve eski konuları kapsayacak ve de birlikte sentezleyecek şekilde düzenlemelisiniz. Yeni konularla ilgili bilgilerinizi geliştirmek, kazanılmış eski konularla ilgili bilgilerinizi koruma ve kullanma gücünüzü artırmak için ise konu tekrarı ve soru çözümü çalışmalarını yapmalısınız. Def-

terinizdeki çözümü soruları sanki ilk defa çözüyormuş gibi boş kâğıtlara ya-
zarak tekrar tekrar çözmelisiniz. Unutmayınız ki; bu türlü tekrarlamalar, hem
işlem gücünüzü arttıracak, hem de test tekniğinizi geliştirecektir.

Diğer taraftan yine bu kararlar, ilgilileriniz ile bilgileriniz arasında, sorular
ve soru tipleri arasında, cevaplarla sorular ve çözüm yolları arasında nö-
ral (*sinirsel/kavramsal*) bağlar kuracak ve bu kavramsal koridorlar da, kalıcı
duygusal ve bilişsel referanslar olarak işlem becerisine dönüşecektir.

"NASIL" Çalışacağım?

Unutmayınız ki; bilgi kullanımında yapılan hatalar, öğrenme aşamasın-
daki eksik uygulamaların bir sonucudur. Bu hataların analizi hangi konu-
nun NASIL ÇALIŞACAGINI belirlemede size yardımcı olacaktır. Bu anlamda,
hatalarınızı eşsiz öğretmenler olarak görmeniz gerekmektedir. Hatalarınızı,
asla sizi süründüren ve üzen **stresör** (stres yaratıcı) veya **agresör** (sinirlendi-
rici) faktörler olarak görmeyin! Hatalarınızı, size eksiklerinizin gösteren reh-
berler olarak görün. Hataya neden olan konu ve bilgi eksiklerinizin restore
(*tamir*) edin. Bu konuda basitten zora doğru soru çözümleri yaparak dene-
yimlerinizi güçlendirin. Bunu başardığınız oranda, sorulara karşı genel bağı-
şıklık sisteminizin daha da güçlendiğini ve sonuç olarak daha sonraki
deneyimlerinizde aynı hataları tekrarlamadığınızı siz de göreceksiniz!

Eğer temel sorununuz *yeterli bilgi birikimine sahip olmamak* ise, çalış-
malarınızın her birine ayrıduğunuz zamanı gözden geçirmelisiniz. Programlı
bir çalışma ile eksikliklerinizi giderebilirsiniz, ancak, günde en az iki derse ve-
ya en fazla 3 derse çalışmalısınız. Yâni eksiklerinizi tamamlamak adına gev-
şeklik göstermek veya tam tersi aşırı bir yüklenme yaparak kendinizi gereksiz
yere germek/kyormak hatâsına da düşmemelisiniz. Bu bakımdan, çalışma-
rınızı konularla, ilgili kaynaklarla ve mükul zaman aralıklarıyla sınırlandırma-
yı da asla unutmayın!

Yâni ders çalışırken; beyniniz, bu çalışmanızın ne zaman biteceğini,
hangi kaynak veya konu testi bitireceğini sonlanacağını bilmeli, görmeli ve de
hissetmelidir. Yoksa; sakın hâ çalışmalarsınız, hiç bitmeyecekmiş gibi veya
BEN neredede bitersem / tükenirsem, işte orada bırakım duygusuyla başlama-
yın! Bu kontrolsüz enerji harcamaları, çok erken bir bıkınlık yaratabilir ve
de konsantrasyon eksikliğine ayrıca yol açabilir.

Eğer temel sorununuz *bildikler-i-
ni anımsayamamak* ise, "tekrar yap-
ma" alışkanlığınızı gözden
geçirmelisiniz. Düzenli tekrarlar -ba-
karak değil, yazarak yapılan tekrar-
lar- yapmadığınız için kazanmış
olduğunuz bilgiler unutuluyor olabilir-
siniz. Eğer temel sorununuz, bilgile-
rinizi *anımsadığınız hâlde, yorun-*
larmakta güçlük çekiyor olma-
niz ise, bu kez de öğrenme tekniği-
nizi gözden geçirmelisiniz. Bilgiler,
anlamadan ezberlemek gibi soyut
bir hataya da düşüyor olabilirsiniz.

Ya da bilgilerinizi, hatırlamanıza yardımcı olabilecek kendi kavramsal harı-
talarınıza dönüştüremiyor olabilirsiniz.

Unutmayınız ki; dersleri kendi anlam kiplerinizle içerek/klendirmeli ve ken-
dinize mal etmelisiniz. Eksikliklerinizi ancak, bilgilerinizi kendiniz için anlam-
lı hâle getirerek ve bol bol soru çözüp kullanma gücünüzü ve kapasitenizi
geliştirerek/artırarak giderebilirsiniz.

Yok, eğer temel sorununuz, *konuları biliyorsanız, ancak uygulamak çok
hatâ yapıyor olmanız ise*, çalışmalarında soru çözümüne yeterli zaman ayır-
mıyorsanız demektir. Doğru ve hızlı çözüm gücüne ancak ve-ancak bütün
konularda yapacağınız sürekli ve seri soru çözümü çalışmalarıyla/faaliyetle-
riyle ulaşabilirsiniz.

"NE ZAMAN" Çalışacağım?

Gün içinde en verimli olunan saatler çalışmaya ayrılmalıdır. Yine bu sa-
atler içinde, plânlanmış dinlenme aralıkları verilirse yapılan çalışmalar çok
daha etkili öğrenmeyi sağlayacaktır. Ayrıca bilimsel çalışmalar göstermek-
tedir ki uykudan önce öğrenilenler, en az unutulmuş bilgilerdir. Bu anlamda
bütün dahilere ve kâşiflere baktığınızda gece çalışmanın son derece ver-
imli olduğunu düşünüyorsunuz.

Hele ki, kıs mevsimi geldiğinde, geceler daha uzun olduğundan, özellikle gece çalışmalarına ağırlık vermenizi tavsiye ederim. Ne kadar yorulsanız da, sonuçta geceler çok uzun olduğu için, sabahleyin uyanığınızda hiç kuşku yok ki dinlenmiş ve dinç bir şekilde uyanacaksınız. Diğer taraftan çalışmalarınızı, kısa çalışmalar (40-50 dk.), kısa dinlenmeler (10-15 dk.) ve sonra tekrar süreli çalışmalar (40-50 dk.) şeklinde planlamalısınız. Böylece dikkatinizin dağılmasını engelleyebilir, aralıklarda dinlenebilir, öğrenme ve anımsama gücünüzü/kapasitenizi daha da artırabilirsiniz.

"NEREDE" Çalışacağım?

Sırf çalışma ortamı olarak modellediğiniz ve psikolojikman kendinizi oraya ders çalışmak için ait hissettiğiniz yerde ders çalışmalısınız. Televizyon izlediğimiz veya uyuduğunuz yer aynı zamanda ders çalıştığınız yer olmamalıdır. Eğer imkânlar noktasında uyuduğunuz ve ders çalıştığınız yer/oda aynı mekân olmak durumunda ise, yatağınızın düzeltilmiş bir şekilde olmasına ve masanızın da, yatağınızı göremeyecek şekilde yerleştirilmiş olmasına dikkat edin. Böylece, nitelikli bir çalışmadan sonra, yatağınıza vicdânınız rahat bir şekilde girmeyi kendinize ödül olarak verebilirsiniz. Bırakın, yatağınız ve uykunuz sizi beklesin. Siz onları beklemeyiniz!

Ayrıca, cam kenarında çalışmamaya da dikkat edin. Yoldan geçenler, banyolar, erkekler, çocuklar, satıcılar, buluşanlar ve koşturanlar dikkatini bölebilecek ve çalışma verimliliğinizi de sık sık kesintiye uğratabilecektir. Eğer kalabalık bir ailedesiniz ve ısınma problemleri varsa ve ayrı bir çalışma yerinizin olmaması gibi sınırlılıklar söz konusuysa, yurdunuzun çalışma salonunu, okulunuzun kütüphanesini, ilginizin kütüphanesini, boş geçen derslerinizi mutaka iyi değerlendirin. Veyahut ta eve erken giderek uykunun ve ev halkı uykuncu siz kalkarak geçeyin en az 3-4 saat çalışarak gecenin sessizliğinden ve o muhteşem ve bereketli verimliliğinden faydalanın.

Kalabalık ailelerde yaşayan arkadaşlarımızda bir diğer tavsiyemiz ise, mutlakâ hafta sonlarını çok iyi değerlendirmeleri, kütüphane, yurt, dersane ve çalışmalarını buralarda gerçekleştirmeleri veya tüm ders yüklerini bu mekânlara taşıyarak, evlerini daha çok dinlenmek için kullanmalarınıdır.

Ote yandan, 'Dağınıklık' da, insanın kendisini derbeder ve rahatsız his-

setmesine neden olabileceği için dağınık bir ortamda çalışmak, bir bakıma boşa zaman harcamak olmaktadır. Siz iyisi mi düzenli ve içersinde dikkatinizi dağıtabilecek fazla obje olmayan sade bir odada, mümkünse boş bir duvara dönük olarak çalışın! İlginizin sadece ve sadece çalışacağınız konuya yönelmesi ancak bu şekilde gerçekleşebilir.

Bununla birlikte, çalışma odasının ısısı uygun, havalandırması da iyi olmalıdır. Özellikle çalışmanızda

ara verdiğinizde odanızı havalandırmayı unutmayın! Unutmayın, taze oksijen, taze ve zinde dikkate eşittir. Bu bakımdan temiz havanın size katacağı olduğu canlılıktan da yeterince faydalanmaya çalışın. Ayrıca odanızdaki ışı-ğın yeterli düzeyde olması da, dikkatin dağılmasına için gereklidir. Bu nedenle gözü yorabilecek olan 'az ışık' veya 'çok ve yakın ışık' kaynağı gibi olumsuz etkileri ortadan kaldıracak şekilde odanızı yeniden düzenlemeye çalışın.

"NE İLE ve HANGİ MALZEMEYLE" Çalışacağım?

Okulunuzdan, dershanenizden veya etüt merkezinizden aldığınız tüm dokümanları basitten zora doğru, yayın ve soru kalitesini de dikkate alarak bir sıralamaya tâbi tutun. Bu sıralamanın en başında;

a) Mutlakâ kendi el yazmalarınızdan oluşan ve dersi dinlerken almış olduğunuz kendi notlarınız olsun.

b) İkinci sırada ise, konu anlatımlı kitaplarınız ile bu kitaplardaki çözüm-

lu sorular ve de dökümlü anlatımlar yer alsın.

c) Sonra da, 'Yaprak ya da konu testleri diyebileceğimiz dokümanlarınız bu sıralamadaki yerini alsın.

d) Akabinde, son yıllardaki gerçek sınavlarda çıkmış olan soruların yer al-

cunda, öğrencinin şöyle söylediğine tanıklık edeceksinizdir: "Valla hocam, Matematik beni sarmıyor ama, aç problemleri ile havuz problemleri benden kaçmaz! Peynir ekmek gibi yiyorum soruları valla.."

Neden? Çünkü beyin yoğunlaştığı bu alandaki yeni deneyimleriyle yeni proteinler sentezleyerek hafızanın merkezi olan Hipokampus ile Açı konu-su ve Havuz problemleri arasında nöral bağlantılar ve yeni kavramsal har-talar (gözüm kümeleri ve yollar) oluşturmuştur. Birey bu yeni deneyimlerle, bu konularda yeni bir yetkinlik ve bağımsızlık kazandığı için, artık kendinden daha emin konuşmakta ve problemlerini de belirli düzeyde başa gıkılabılır olarak görmektedir.

Evet sevgili gençler! Size tavsiyem, beyninizdeki bu eski yüklemeleri / alışkanlıkları kırın! Söküp atın! Ve size zarar veren kaçınmacı ve pasifize edici bu öğrenilmiş çaresizlik ve davranış repertuarlarını yenileriyle değiştir-tokuş edin! Özetle; yaşamınızın yeni davranış kalıplarına ve bilgi yumaklarına açık olmasın! Kendinize en az 21 günlük yeni bir şans/fırsat tanıyın!

Bunu başarmak için takip etmeniz gereken yol ise tam olarak şöyle; İlk önce ders, sınıfta anlaşılmaya çalışılmalı ve dersler kesinlikle kaçı-rlınamalı ve de asla devamsızlık yapılmamalıdır.

b) Defter Notları ve Defterdeki SORULAR, çözümleri defterde olduğu hâde tekrar boş kâğıtlara yazılarak ve KARALAMALAR yapılarak çözümleri ve tınılı bir sesle çalışılmalıdır.

c) Aynı şekilde konu anlatımlı kitaplardaki anlatımlar, yani *Ders Kitapla-rı*'ndaki çözümlü sorular ve konu testleri de çözümlü ve özümsemlidir.

d) Konu Kavrama Testleri (KKT'ler) de çözümlü, çözümlenmeyen sorular; Okula/Dershaneye geldiğinde mutlaka Etüt Hocaları'na veya Ders Hoca-ları'na sorulmalıdır.

e) Akabinde **Uygulama Testleri** çözümlü, çözümlenmeyen sorular tespit edilerek **Birebir Çalışma**'larda ve sınıf çalışmalarında ders öğretmeneine so-rularak çözümlüdür.

f) Ödev Testleri mutlaka zamanında yapılmalı, konular ve soru kipleri / tipleri hakkındaki deneyimler kalıcı bir teknikaliğe ve işlem becerisine dö-

nüştürülmelidir. (Not: Çözümlenmeyen sorular tespit edilerek mümkünse ar-kadaş çalışma gruplarında, ortak etütlerde, sınıf çalışmalarında veya **Birebir Ders**'lerde sorularak çözü-l-melidir.)

g) İnceleme Testleri de aynı şekil-de çalışma etkinlikleri içerisinde ele alınmalıdır. (Not: Çözümlenmeyen soru-lar tespit edilerek ortak etütlerde, ar-kadaş çalışma gruplarında, sınıf çalışmalarında veya **Birebir Ders**'ler-de sorularak çözümlüdür.)

h) Ödev Kitapları ders öğretmeniyile eş-zamanlı takip edilmeli ve ödevler zamanında bitirilmelidir. (Not: Çözümlenmeyen sorular tespit edilerek ortak etütlerde, arkadaş çalışma gruplarında, sınıf çalışmalarında veya **Birebir Der-s**'lerde sorularak çözümlüdür.)

i) Kolay sorulardan zor sorulara doğru giden işbu kaynak akışında, ar-tık sıra Soru Bankaları'na gelmiştir, denilebilir. Şimdi de, Soru Bankala-rı'ndaki Konu Testleri'ni daha donanımlı bir şekilde gözebilir ve böylece bu konudaki bilgi ve becerinizin tırmanışta olduğunu siz de fark edebilir-siniz. (Not: Çözümlenmeyen sorular tespit edilerek ortak etütlerde, arkadaş çalışma gruplarında, sınıf çalışmalarında veya **Birebir Ders**'lerde sorularak çözümlüdür.)

j) Eğer imkânınız varsa, yıl boyunca düzenli olarak bir 'Konu Anlatımlı Hazırlık Dergisi' de takip edebilirsiniz. En az 18 sayı olan bu kaynak da size, 3. Dereceden yeniden tekrar yaptırabilir ve böylece tüm konulardaki genel donanımınıza ince bir siva da atabilir. Dolayısıyla haftalık veya aylık olarak ta-kip edeceğiniz konu anlatımlı hazırlık dergileriyle, hem ünite anlatımlarına yeniden göz atabileceğiniz, hem de bu dergiler üzerinden genel ve özlu bir tek-rar yapabilmeye imkânı yakalayabileceksiniz. (Not: Bu kaynaklarda çözümlen-me-yen sorular tespit edilerek ortak etütlerde, arkadaş çalışma gruplarında, sınıf çalışmalarında veya **Birebir Ders**'lerde sorularak çözümlüdür.)

J) Kendi öz kaynaklarınızı (dershane/okul kaynaklarınızı) bitirdiğinizde, artık kalitesine inandığınız başka bir yayının (kaynağın) piyasa kitaplarına da el atabilir, hatta zorluğu ile meşhur olan hangi kaynak olursa olsun rahatlıkla dize getirebilirsiniz! Bu aşama, sadece belli bir yayının tarzının belli soru tiplerine alışmanızı önleyecek ve sonuç olarak sizi farklı sorularla da karşılaş-tıracağı için pozitif ve pedagojik bir amaca hizmet edecektir. (Not: Bu kay-naklarda *çözümlemeyen sorular tespit edilerek ortak etütlerde, arkadaş* *çalışma gruplarında veya Birebir Ders'lerde sorularak çözümlenir.*)

K) Özetle, bu geniş yelpazede konu ve kaynak taraması yapıyorsanız, kar-şılan her soruyla mutlaka yüzleşmelisiniz. Elinizden gelen tüm çözüm yola-rını deneyerek ve karalamalar yaparak ders çalışmalısınız. Bu maratonunda, zaman zaman *çözümlemeyen sorular* elbette olabilecektir. Bu tür soru kiple-riyle / tipleriyle karşılaşıldığında, bu sorular asla arkada bırakılıp geçilmeme-ye, tersine arkadaş çalışma gruplarında tartışılmalı, ders öğretilenlerine aktarılmalı ve en önemlisi de BİRE BİR DERSLER'de mutlaka çözümlerek bu konudaki tüm bilişsel ve potansiyel beceriler bileğlenmelidir / harekete ge-çirilmelidir.

İ) Son olarak şunu söylemek istiyorum: I. Dönem, haftada en az 1 YGS/SBS/ Yarım LYS Deneme Sınavı; II. Dönem de, haftada en az 2 Tam LYS / Tam SBS Deneme Sınavı çözümlenmelidir. Elinizdeki program bittiğinde ve sınavla yaklaşık 1,5 ay kaldığında ise her gün en az 1 / Tam LYS / Tam SBS Deneme Sınavı çözümlerek, bu kez de deneme sınavları üzerinden genel tek-rarlar ve taramalar yapılmalıdır! Sonuç olarak, hergün veya en azından 2 günde bir deneme sınavı çözmeye rutini, sınavla 5 gün kalana dek devam et-tirilecek şekilde programlanmalıdır.

Bu şekilde, bu deneme sınavlarını hem bir durum değerlendirmesi, hem bir genel kontrol (*check-up*) hem de hızlı ve özlu genel tekrarlar olarak gör-mek ve gözlemek gerekmektedir. Çünkü bilimsel çalışmalar göstermektedir, tekrarlarıdaki öğrenilmiş bilgiler bile, öğrenmeden sonraki 24 saat içinde ye-niden tekrar edilemezse %50 oranında unutulmaktadır. Nitekim, soru-bazlı düzenli tekrar yapmayan öğrenciler, daha önce öğrendikleri bilgileri çok az hatırlarlar veya edindikleri bilgiler arasında bağlantı kurmakta güçlük çekerler. Sonuçta da, sınav esnasında istenmedik ve beklenmedik oranlar-da zaman kaybı yaşanır.

Pekala Düzenli Tekrar Programı Nasıl Uygulanır?

Tekrar programını, hatırlanan miktardan düşmeye başladığı noktadan itibaren şu aşamalarda uygula-yabilirsiniz:

1. Tekrar: Öğrenme çalışmasının hemen sonunda yapacağınız 10 dakikalık bir tekrar, hatırlanan bilgilerin yaklaşık bir gün korunmasını sağlar.

2. Tekrar: Öğrenme çalışmasın-dan ve 1. Tekrardan sonra yaklaşık 24 saat sonra yapacağınız 5-10 dakikalık tekrarlar, bilgilerinizin belleğinizde yaklaşık bir hafta kadar zinde kal-masını sağlar.

3. Tekrar: Öğrenmeden ve 2. Tekrardan sonraki bir hafta içinde yapacağınız 10-15 dakikalık tekrarlar ise, bilgilerinizin yaklaşık bir ay boyunca belleğinizde zinde kalmasını sağlayacaktır.

4. Tekrar: İlk öğrenme etkinliklerinden ve 3. tekrardan bir ay sonra yapacağınız 10-15 dakikalık son tekrarlar ise, bilgilerinizin uzun süreli belleği-nize güçlü bir biçimde yerleşmesini sağlar.

UYARI: 1. tekrar, notlarınızı gözden geçirerek yapmalısınız. Unutmayın, kesinlikle *bakarak* değil, *yazarak, notlar alarak* tınlı veya yüksek sesle konu-sarak veya mırıldanarak; dahası, âdeta kendinizle veya soruyla arkadaşlık yaparak ve konuşarak tekrarlamalar yapmalısınız. Geriye kalan tekrarlama-larda ise bir kâğıda, bu kez hiçbir yere bakmaksızın konuyla ilgili hatırladık-larının tümünü yazarak, şemalar çizerek veya konuyla ilgili soruları yeniden gözerek ve daha sonra da notlarınızı kontrol ederek veya karşılaştırarak ek-sikliklerinizi düzeltmelisiniz.

Unutmayın ki, bunu başardığınız oranda, yani her konu tekrardan sonra, konuyla ilgili soruları tekrar-tekrar çözdüğünüz oranda, işbu tekrar-lama çalışmaları, bilgilerinizin daha da pekişmesini sağlayabilecektir.

Zamanı Planlaması

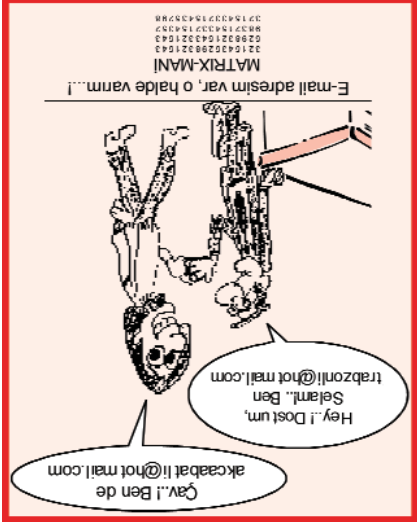
"Zaman hızlı ve koşulu akan bir ırmağa benzer. Bu bakımdan 'Zaman', ancak planlı bir gelişmayla değeriendirilebilir." Etkin gelişma, öncelikle gelişma zamanının ve gelişma ortamını iyi organize etmekle başlar. Hedeflere ulaşmak ve başarılı olmak için zamanı ve ortamı iyi bir şekilde düzenleyebilişsek, verimimiz daha da yükseilir.

Zamanı planlayarak, hem çalışma sürenizi hem de enerjinizi daha ekonomik kullanabilirsiniz. 'Zaman' konusunda başarı kriteri, sadece hedefe ulaşmak değil, aynı zamanda hedefe en hızlı şekilde ulaşmaktır. Buna bağlı olarak bir öğrenci okula geçen saatlerinin dışında kalan zamanını çalışırken, eğlenme ve dinlenme zamanı olarak bölme ve her biri için günün belli saatlerini ayırmalıdır.

Düzenli bir çalışma programı yapmak ve bunu titizlikle uygulamak başlangıçta kişiye zor gelebilir. Ancak böyle bir uygulamanın devamı (*en az 21 gün devamı*), belli saatlerde belli işlerin yapılması alışkanlığının kazanılmasını sağlar. Çalışma zamanının günün belli saatlerinde olması, hem bireyin biyolojik saatini ayarlar hem de bilişsel hazırla oluşumunu destekleyerek kişiyi ders çalışmak için masasına oturmaya sevk eder. Örneğin, her gün saat 15:00 - 18:00 arasında çalışmaya ve bunu bir süre düzenli bir biçimde (*en az 21 gün*) uygulamış olan bir kimsede, artık saat '15:00' ile 'Ders Çalışma' eylemi arasında güçlü bir bağlantı kurulmuş olduğu olmaktadır ve her gün saat 15:00 olduğunda, hemen her şey hem bilinç düzeyinde hem de bilinçaltı düzeyinde ona bu çalışma yükümlülüğünü hatırlatacaktır. Hatta bu alışkanlık daha da yerleşirse, kişi saat 15:00 olunca ders çalışmak için spontane (*kendiliğinden*) bir iç talep hissedecek, doğal bir motivasyon duyacak ve diğer bu yükümlülüğü yerine getirmeye de içten içe rahatlatıcı olabilecektir.

Çalışmaya başlamadan önce ise en çok zaman ve enerji kaybımız; ne çalışacağımıza karar verme, gerekli malzemeyi bir araya getirme, ön hazırlık yapma ve sonuç olarak çalışmaya başlamak için kendimizi ikna etme sürecinde meydana gelir. Birçok insan bu hazırlık sırasında, çok verimli olabilecek saatlerini, hatta günlerini kaybeder. Zaman planlaması yukarıdaki gibi alışkanlıklarına getirilirse, bütün bu hazırlıklar biyolojik ve otomatik olarak gerçekleşecek ve böylece zaman kaybı da olmayacaktır.

Hangi Derse Nasıl Çalışmalıyız?

Zamanı planlama da dikkat edilmesi gereken bir diğer nokta da TV seyretmek, gazete ve dergi okumak, internet gezintileri yapmak, bilgisayar oyunları oynamak, çay ve kahve içmek, arkadaşlarla sohbet etmek gibi aktivitelere gereğinden fazla zaman harcamasıdır. Burada iradeniz işe el koymalıdır. Zamanı planlı ve verimli kullanma alışkanlığı kazanmak için, "önceliklerinizi" ve "yapmak zorunda olduğlarınızı" belirleyerek planlamanıza başlamanız gerekmektedir.

Önceliklerin net bir biçimde saptanabilmesi için şöyle bir uygulama önerilebilir.

Yönerge: Önünüzdeki hafta için düşüncelerinizi gözden geçiriniz. Yapmak istediğiniz ve yapmak zorunda olduğunuz etkinlikleri aşağıdaki gibi listeleyniz. Ve bu listeyi o hafta boyunca gözlemlediğiniz bir yere (örn. elbise dolabınıza veya saatiniz taradığınız aynaya) yapıştırın.

Yapmak İstediklerim

[illegible]

Öncelikler belirleindikten sonra ikinci adım olarak zamani analiz etmek ve planlamak gerekmektedir. Yukarıdaki listede dikkate alınarak bir haftalık zamanın nasıl kullanılabacağını zihinsel bir senaryo olarak önce hayal edin! Ders çalışması, uyuma, yemek yeme, arkadaşlarla söyleşi, televizyon, internet, alışma,

le ziyaaretleri gibi etkinlikler de bu zihinsel egzersizlerle hayâlen düşünmeli- dir ve abartılı olmayacak şekilde gerekli zaman ayrılmalıdır. Bu aşamadan sonra, öğrenci günlük alışkanlıklarını değiştirmeden, dürtü bir şekilde yu- karıdaki listede yer alan sorumluluklarını ne derece yerine eksiksiz getirebi- leceğini düşünmelidir. Sonuç olarak, yapmak istedikleri ile yapmak zorunda oldukları arasındaki dengeyi buluncaya kadar haftalık programını yazılı, uy- gulanabilir, gerçekçi ve görsel hâle getirmelidir. Hem zihinsel, hem yazınsal hem de dşşsel olarak yapılandırılan bu program tekrar yerine asılarak uygu- lamaya geçilmelidir.

Bu düşünceyi / egzersizi psikolojik bir milat olarak kabul edip, beynimi- ze ve irademize vermiş olduğumuz bu yönerge ve koşullanma ile, rahatlık- la düşünmeyi ve ideali kurduğumuz sürecin hafta boyunca samimi bir uygulayıcısı olabiliriz. Hafta sonu gelince, duvarımızda veya elbise dola- bımızda asılı duran listeyi elimize alıp aşağıdaki soruları yeniden kendimize sormalıyız:

- ◆ Bu hafta zamanımı geçirme şeklim beni mutlu etti mi?
- ◆ Önemsiz durumlara harcadığım zaman ne kadar oldu?
- ◆ Boşa harcanmış zaman var mı? (Hayâl kurma ve gereksiz şeylerle ilgi- lenme gibi)
- ◆ Çalışma için ayırdığım zamanı gerçekten çalışma için mi kullanmış mı- yım?

- ◆ Çalışmamı aksatan durumlar oldu mu?
 - ◆ Eğer olduyorsa bu etkenler nelerdir?
 - ◆ Okul sonrası etkinliklere ve ev ödevlerine yeterli zaman ayırdım mı?
 - ◆ Çalışmalarında yeterli kadar tekrar etkinliklerine yer vermiş miyim?
 - ◆ Çalışmalarım konu tekrarı ağırlıklı mı yoksa soru çözümü ağırlıklı mı oldu?
 - ◆ Çalışmalarım sayisal dersler ağırlıklı mı, yoksa sözel dersler ağırlıklı mı oldu?
 - ◆ Çalışmalarımı süzüp, anlaşılmayan veya çözülemeyen sorular için tamir edici veya tamamlayıcı geri dönüşler yapıyor muyum?
 - ◆ Bu programda aksayan yönler oldu mu?
 - ◆ Programıma tam anlamıyla sadık kalabilmiş miyim?
- Bu sorular sorulduktan sonra gelecek haftanın etkinlikler listesi hazır- lanmalı, tekrar yerine asılmalı ve yukarıdaki sorular ışığında aksayan yönler varsa, gelecek haftaki uygulamalarda mutlaka giderilmelidir.

Unutmayın! Yukarıdaki sorulara vicdânınızı rahatlatacak düzeyde ve sizi tatmin edebilen cevaplar verebili- yorsanız, demek ki doğru yoldasınız ve hedefinize tam anlamıyla odaklan- mış bir şekilde sorunsuz ilerliyorsunuz demektir.

Eğer bu listeleme, hayâl etme, sonrasında da gerçekleştirme ve haf- talık gözden geçirme süreçlerini is- rarlı bir şekilde 1 ay boyunca gerçekleştirirseniz, tam ve verimli bir randimanla çalışıyorsanız demektir!

Unutmayın, bu gibi planlamalar kullanıldığında, etkinlikler için günlük ve haftalık ne kadar zaman harcanacağı da ortaya çıkacaktır. Elde edilen so- nuçlar, öğrencinin bir sonraki hafta daha gerçekçi bir plan oluşturmalarına yardımcı olacaktır.

Plan hazırlama konusunda, size fikir vermesi bakımından şu sınıftandır- maları dikkatlice okumanızı ayrıca rica ediyoruz.

1) Dönem Planı: Dönem planı için bir akademik takvim kullanılabilir ve bu takvim görülecek bir yere asılır. Akademik dönem için önemli tarihleri gösteren bu takvim; hem deneme ve yazılı sınavlarını, hem ödev tarihlerini, hem genel tekrarları, hem konu-kitap-ve dergi takip ve bitiş tarihlerini gör- sel olarak ifade eder. Böylece öğrenci ileride ne yapması gerektiğini bilir ve sınavla hazırlanma, ödev hazırlama, konu sınırlı veya genel tekrar yapma, kaynak taraması yapma, kaynakları zamanında bitirme gibi zorunlulukların üst üste gelmesini önleyebilir ve böylece bu süreçte doğabilecek baskıları, stres yüklerini ve karışıklıkları tâ en baştan ortadan kaldırmış olur.

2) Haftalık Plan: Bu plan, yukarıdaki listeleme örneğinde betimlediğimiz gibi, bir hafta boyunca tüm görevleri planlamak için hazırlanır. Sınav için hazırlanma, ders kitabını okuma, çalışma, konu tekrarlarını aksatmadan yap- yapılıırken esnek davranmalı ve çok şey yapacak şekilde planlanmamalıdır.

Eğer yeterince dinlenilmezse planlananlar da gerçekleş(e)mez. Birçok şeyi kötü, nitelsiz, yüzeysel bir biçimde ve karmaşık yapmaktansa, birkaç şeyi iyi, nitelik ve derinlikli yapmak çok daha yararlıdır.

Haftalık planın gerçekçi olabilmesi için ilk önce gözden geçirilir ve uygunladktan sonra da yukarıda anlatıldığı gibi değerlendirilir. Yapılan plana muhakkak uyulmalıdır! Unutmayın! En iyi plan bile, uyulmazsa yararlı ol(a)maz. Ayrıca plan, öğrencinin yaşamına uygun hâle gelinceye kadar üzerinde çalışarak sürekli yenilenmelidir. Böylece de, adaptasyonu ve işlevselliği zama-na ve mevsimlere bağlı olarak artırılmalıdır.

3) Günlük Plan: Günlük planda şu etkinlikler yer almalıdır:

- ◆ Uykudan kalkılan saat,
- ◆ Kahvaltının bitiş saati,
- ◆ Okula gidiş-geliş saati,
- ◆ Ulaşımda geçen süre,
- ◆ Yemek için verilen aralar,
- ◆ Öğrenme için ayrılan süre,
- ◆ Dinlenme, gezmeye, spor,
- ◆ TV izleme, internet ve arkadaşlarla geçirilen vakit,
- ◆ Konu tekrar yapmak için ayrılan süreler,
- ◆ Ev ödevlerine ayrılan süre,
- ◆ Soru çözümü yapmak için ayrılan süreler,
- ◆ Uykuda geçen süre.

Bir günde yapılacak bu etkinlikler önce günün akışına göre sıralanmalı, sonra da önem sırasına göre yeniden gözden geçirilmelidir. Böylece sıralanan bu etkinlikler önem derecesine göre günlük plana yerleştirilmelidir. Ancak burada göz önüne alınması gereken bir nokta da, zihinsel çalışmalar açısından en verimli saatlere, bize güç gelen ve dikkat gerektiren derslerin yerleştirilmesidir.

Kararlaştırılan etkinlikler günlük plan çizelgesine yazılmalıdır. Unutlmalıdır ki, plan yazılı olmazsa, planın uygulanmasında aksaklıklar çıkabilir. Çünkü yazılı ve görsel olmayan planlar, beynimizin görsel komutlarla hareket geçiren hazır oluşluğunu tetikleyemez ve doğal olarak motivasyonunuza da besleyemez.

İyi bir günlük plan, o gün yapılacak tüm etkinlikleri kapsar, son anda ortaya çıkabilecek zorunlu durumlar için de esnek bir zaman bırakabilmelidir. Planı uygulamak için öğrenci kendini disipline etmeli, gerekirse yılmadan ve sabırla en az 21 gün istikrarlı programın uygulanmasında ısrarcı olmalıdır. Ayrıca, keyfi nedenlerle plan aksatılmamalıdır! Hazırlanan plan, uygulamada başarı elde edilmemişse, bunun nedenleri tespit edilmeli ve plan yeniden dizayn edilmeli, eğer başarı getirilmişse öğrenci kendisini mutlaka ödüllendirmelidir.

Pekala, Planlı Çalışmayı Engellleyen Bahaneler Nelerdir?

Bu engeller genellikle kendimizle baş başa kaldığımızda yapmış olduğumuz iç konuşmalardır. Örneğin;

- ◆ Bu kadar çalışma yeter!
- ◆ Yeterli zamanım yok!
- ◆ Ben yapamam ki!
- ◆ Benim çalışmaya ihtiyacım yok!
- ◆ Şimdi çok yorgunum!
- ◆ Çok sıkıcı!
- ◆ Bu konu çok zor. Geç!
- ◆ Varın çalışırım!
- ◆ Şimdi çalışsam da verimli olmaz! Çünkü yorgunum!
- ◆ Havamda değilim! Kendimi hazır hissetmiyorum!
- ◆ Bu konular hayatta bana lüzum olmaz!
- ◆ Dersi, derste anlamadım. Onun gelişiminin bir anlamı yok maalesef!
- ◆ Bu dersten ağızla kuş tutsam geçemem!
- ◆ Çok çalışırsam bana “inek” derler!
- ◆ Oooooo! Adımız çıkmış 9’a, immez 8’e...

- ◆ Battı balık yan gider! Bu sene temel konulara bakayım o zaman. Sene neye daha ciddi asılıyım!

- ◆ Sabahattan gülmeyen, öğleden sonra güler mi. İpin ucu kaçtı bir kere. Korkunun ecele faydası yok...! Felek.. Ah felek...

- ◆ İçime daraltı geliyor. Çalış, çalış... nereye kadar..?
- ◆ Boşer! Çalışmakla adam olunsaydı karıncalar profesör olurdu bea! Şans ve torpil lazım olm..! Şans ve torpil...

- ◆ 'Çalışıyor' desinler diye çalışılmaz ki canım! Sonra bakarım!
- ◆ Ofi Gençliğime doyamadım. Çalışmıyorum işte ulan! Var mı ötesi!
- ◆ Sınıfta herkes zayıf alıyor. Benim de zayıf alıman normal!
- ◆ Şimdi bu diziyi veya maçı izlemesem, aklım burada kalacak. Bu durumda verimli çalışamayacağım göre, kendimi kasmamın bir anlamı yok. Daha sonra çalışırım!

Yukarıdaki gibi öğrenilmiş ve benimsenmiş olan bu başarısızlık cümleleri adeta birer psikolojik bariyer gibi, kariyerimizle şimdiki durumumuz arasındaki en büyük engelleri aşmak için ise en az 21 gün boyunca sıkı sıkıya uygulayacak olduğumuz bir programa ve 1 aylık ciddi bir yoğunlaşmaya ihtiyacımız vardır.

Bu yoğunlaşma için ise, aşağıdaki şu koşullanma aşamalarını takip edebilirsiniz.

☛ Zaman Dillimleri Hâlinde ve Programlı Çalışın

Günlük gereksinimlerinizi göz önünde bulundurarak, ders çalışmaya, dinlenmeye ve kendinize zaman ayırmaya yarayacak gerçekçi ve uygulanabilir bir program hazırlayın.

☛ Güne Erken Başlayın!

Sabahları erken kalkmayı alışkanlık hâline getirin. Bu sayede hem çalışmalarınızı yapabilmek için daha uzun bir süreye sahip olur, hem de kendinizi gün boyu daha zinde hissedersiniz.

☛ Zaman Hırsızlarına Geçit Vermeyin

Zamanı akıllıca kullanmak yolunda atılacak en önemli adımlardan biri, boş geçen süreyi nelerin kapsadığını belirlemek ve zamanınızı kalan bu hırsızlardan kurtulmaktır.

- ◆ Bu zaman yiyici hırsızlar, Gereksiz ve bitmek bilmeyen telefon konuşmaları, Mesajlaşmak (SMS, MMS) Yeterince seçici olmadan izlenen televizyon programları, İnternet ve sohbet odaları (MSN, Facebook) Bilgisayar Oyunları "Hayır" diyemediğimiz arkadaşlar,

- ◆ Zararlı ve riskli arkadaş grupları
- ◆ Kahvehane oyunları
- ◆ Futbol programları
- ◆ Teleole programları
- ◆ Tekrarı ve özeti olan diziler
- ◆ Müzik kanalları

◆ ...

Bu zaman hırsızlarını engellemek için, kurallarını kendinizin belirleyecek olduğunu bir ödül-ceza mekanizması kurulumanız gerekmektedir. Örneğin, çalışmalarınızı tam anlamıyla ve vicdânî rahatlıkla yaptığınızı düşünüyorsanız, o hafta yukarıdaki ilgi alanlarınızdan en fazla 2 tanesini kendinize ödül olarak verebilirsiniz. Ancak, vicdânen rahat değilseniz ve bu jestleri hak etmediğinizi düşünüyorsanız, o zaman da en çok ilgi duyduğunuz program ya da meşguliyetten kendinizi 1-2 hafta yasaklayacak bir duruş sergileyin. Böylece, sürekli ıradeniz ile ilgilileriniz arasında güçlü bir özne olmaya gayret edin! Kısacası televizyonu ya da bilgisayarı kapatıp, hayatı ağını!

Çalışma Programı Hazırlanırken Dikkat Edilecek Hususlar Nelerdir?

- ◆ İnsanlar birbirinden farklıdır. Bu nedenle kalıp ve sabit bir program ortaya koymak, insan doğasına aykırıdır. Bu nedenle çalışma programı kişiye özgü olmalıdır. Dolayısıyla size özgü olan programınızı da, 1 aylık deneme ile kendinizce eklemeler ve çıkarmalar yaparak mükemmelleştirebilirsiniz!

◆ Bu konuda karşılaşılabileceğiniz engeller çoğunlukla içsel referanslı olabilir. Sınırsal ve beyinsel olarak en az 21 kezlik bir tekrar ile içsel referanslı bu psikolojik engellerinizi zamanla ortadan kaldıracabılırsınız. Dışsal referanslı engelleriniz, yani zaman hırsızları konusunda ise, aynı şekilde ısrarlı ve tutkulu bir ıradeyle, bu hırsızlara karşı kişisel bağımsızlığınızı ortaya koyabileceğiniz tüm fırsatları değerlendirmelisiniz. Yani bir zaman hırsızıyla karşılaştığınızda, o hırsızın sizi davet ettiği hazzı yaşamayacağınız ve o hırsızlık ve bağımsızlık bildirgesi olduğunu fark ederek, sağlam karakterli olmanın o muhteşem duygusunu ve onurunu yaşamaya yönlüşünüz.

◆ Ders çalışmak için her gün ayrılmaması gereken sürenin uzunluğu, her şeyden önce öğrencinin yaşına da uygun olmalıdır. Küçük çocuklar dikkatlerini ancak kısa bir süre aynı noktaya toplayabildiklerinden, ders çalışma sürelerinin de kısa olması doğaldır. Burada dikkat edilmesi gereken nokta; bu kısa süreli çalışmaların arasında uzun uzun dinlenme sürelerinin olmasına özen göstermektir. Çünkü; bu gibi uzun dinlenme aralıklarında, kazanılmış önceki bilgiler rahatlıkla unutulabilmekte veya bu bilgiler arasındaki yansıma özümseme ve kavramsal dayanışma daha az seviyelerde olabilmektedir.

◆ Vücudumuzu faaliyete geçiren ve zinde tutan hormonlardan biri de "Kortizon"dur. Kortizon stresle ilgili bir biyokimyasaldır. Kortizon miktarı artınca damarlar daralır, hücrelerin beslenme potansı azalır, düşünme süreçleri zayıflar ve vücuttaki gerilim giderek artar. Bu enstantanede, doğal olarak öğrenme süreçleri de yüzeyel kalır ve kesintiye uğrar. Strese bağlı olarak vücudumuzdaki kortizon miktarı değişkenlik gösterir. Bu sebeple sabahın erken saatleri, vücudumuzdaki kortizon miktarı az olduğu için zihnen ve bedenen en dinç olduğumuz saatlerdir. Günlük program yaparken, yoğun zihin faaliyeti gerektiren dersleri ya da konuları bu nedenle günün erken saatlerinde çalışmak; günün ilerleyen saatlerinde ise daha kola çalışılabilecek olan dersleri ya da konuları ele almaya özen göstermek gerekmektedir.

Verimli Ders Çalışmayı Etkileyen Olumsuz Faktörler Nelerdir?

Zihin dağılmasına yol açan sebepler içten ve dıştan kaynaklanabilir. Bunlar;

Hayal Kurmak

Çalışmaya başladığınızda hayallerinizin sizi içine alıyor ve çalışmanızı engel-

liyorsa size iki farklı yol önereceğiz: Birincisi böyle bir duruma karşılaştığınızda kurmak istediğiniz hayali durdurun ve erteleyin. Daha sonra dinlenirken de, kuracak olduğunuz bu hayali kendinize bir ödül olarak verin. Ancak, ders çalışırken hayale dalıyor ve bunu kendinize ödül olarak verecek şekilde ertelemiyorsa-nız, ikinci önerimiz; kurduğunuz hayale devam etmeniz ve makul bir süre sonra bitirmenizdir. Hayalinizi bitirip psikolojik doyuma ulaştıktan sonra, hayalinizden aldığınız ilham ve taze enerji ile tekrar dersinize dönün.

5-10 dakika gibi makul bir süre sonra, hâlen derse döneceğinizi fark ederseniz; kalkın yürüyün, elinizi ve yüzünüzü yıkayın, camı açıp taze hava alın, bir bardak su için, ekşi veya tatlı bir meyve yiyeceğinizi ta hafif fizik-egzersiz hareketleri yapın. Böylece; kendinizi, zihinsel odağınızı yenileyin ve havanızı değiştirin.

Endişeler

Zihnin dağılmasına yol açan bir başka sebep de endişelerdir. "Bu sınav-dan başarıyla olabilecek miyim? Ya başaramazsam? Annemin babamın yüzüne nasıl bakacağım? Arkadaşlarım benden çok çalıştı, ben ise tam hazırlanamadım... Bu iş olmayacak galiba... Çalışacak bunca konu var, ben-nimse hiç zamanım kalmadı. Mahvoldum. Hapı yuttum.", gibi düşünceler bu duruma örnek olarak verilebilir.

Bu ve benzeri düşünceler, önemli bir sinava hazırlanan her öğrencinin zih-nini meşgul eder. Bu düşüncelerden kurtulmak için bir formülü olarak kendi kendinize şu soruları sormanızı öneriyoruz: "Bu düşünceler benim gelişimimi kolaylaştırıyor mu? Bu düşünceler bana yardımcı oluyor mu?" Bu sorulara ver-ilecek cevap "HAYIR" olduğuna göre yapılacak olan bu düşüncelerden uza-klasıp çalışmaya yönelmektir. Bu aşamada, kendinize psikolojik bir milat

belirlenerek 1-2 aylık bir kalkınma planı hazırlamak ve bu plan ile konuları toparlamak ve sınava hazır hale gelebilecek bir yetkinliğe erişmektir.

Yatarak Çalışmak

Zihnin dağılmasına yol açan faktörlerden bir tanesi de yatarak ders çalışmaktır. Ne kadar iyi niyetli olursa olsun, ders kitabını eline alıp uzanarak çalışmak istemenin doğrudan bir tek sonuç vardır: Uykuya dalmak veya çalışamayacak kadar gevşemek... Ders çalışmak için en uygun durum, çok yunusuk olmayan bir sandalyede dik olarak oturmak ve kolları bir masaya veya sıraya dayamaktır.

Müzik Dinleyerek Çalışmak

Yapılan araştırmalar göstermektedir ki, insan beyni aynı anda birçok uyarı alabilir; ancak dikkatini sadece bir tek noktaya odaklayabilir. Bir başka ifadeyle, öğrenmek için gerekli olan düzeydeki dikkat ancak bir tek noktada toplanabilir. Bu sebeple insanın hem müzik dinleyip hem de ders çalışması mümkün değildir. İnsan ya müzik dinler ya da ders çalışır. Bizim önerimiz ders çalışırken müzik dinlememek; müziği dinlemeyi ise dinlenme saatlerinde kendinize verdiğiniz bir ödül olarak kullanmaktır.

Eğer bu durum çok köklü bir alışkanlık hâline dönüşmüştse, kesinlikle kulaklı kullanmadan, ses kaynağından en 4-5 metre uzakta olacak şekilde, ses düzeyi düşük, sözsüz, enstrümantal ve dinlendirici müzikler seçilmelidir. Ancak dediğimiz gibi en iyisi ve doğrusu, müzik dinlemeden, sadece kendi tınımızı ve kendi sesimizi işiterek ve yoğunlaşarak ders çalışmak en doğrusudur.

Televizyon

Hem ders çalışmak, hem de arada bir televizyona bakmak mümkün değildir. Sınava hazırlanan öğrenciler arasında en çok zaman kaybına neyin sebep olduğu araştırıldığında, listenin en başında rakipsiz olarak televizyon bulundugu görüldü. Televizyonun düğmesine basıncaya kadar veya televizyonun bulunduğu odaya gidinceye kadar kontrol sizin elinizdedir. Televizyonu açtığınız andan itibaren ise kontrol sizin elinizden çıkar. Unutmayın, hayat zaten bir film gibi. Televizyonu kapatıp hayatı açın! Dahası, kamera karşısında kendi başarı yükünüzün filmi çekiyormuş gibi çalışmalarınıza yoğunlaşın..! Bırakın çevrenizdekiler ve aileniz sizi izlerken, başarı yükünüzü-

zün filmi izliyormuş gibi takdirle ve hayranlıkla sizi izlesinler...

Telefon

Çalışırken aklı gelen bir şeyi söylemek veya ders ile ilgili bir soruyu yöneltmek için telefon başına gitmek çok sık rastlanan bir durumdur. Bu durum yanıltıcı ve de aldatıcıdır. Eskilerin deyişiyle, "Şeytanın sağ taraftan yanaşması ve bizi kandırması gibi bir şey...@ " Siz, siz olun; ders çalışma seanslarınızı tamamlamadan hiçbir şekilde kimseyi aramayın. Ders çalışırken sabit telefonun sesini kısın

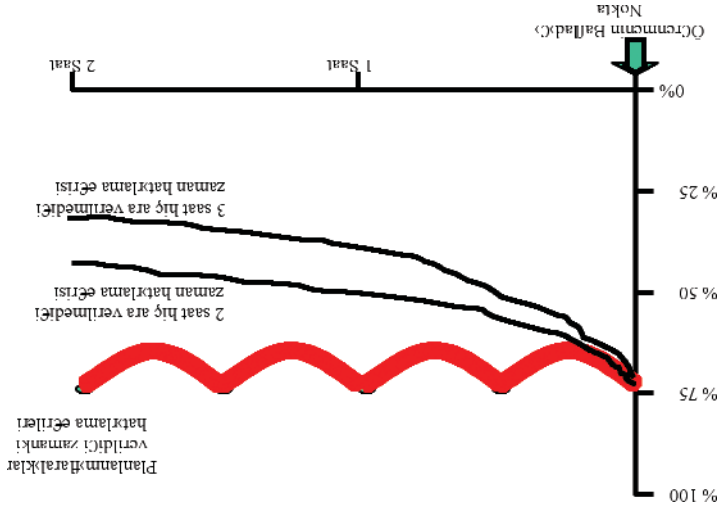

ve cep telefonunuzu ya kapatın ya da sesini kısarak toplantı moduna getirin. 40-50 dakikalık çalışma süreniz tamamladığınızda telefonunuz tekrar açabilir veya kayıp çağrılarınıza o zaman bakabilirsiniz. Daha önce söylediğimiz gibi, bu hazzdan veya konfordan uzak kalacağınız için üzülmemek yerine, bunu kişisel bir bağımsızlık ve özerklik olarak düşünmek ve mutlu olmak, çok daha doğru ve asil bir tavidir.

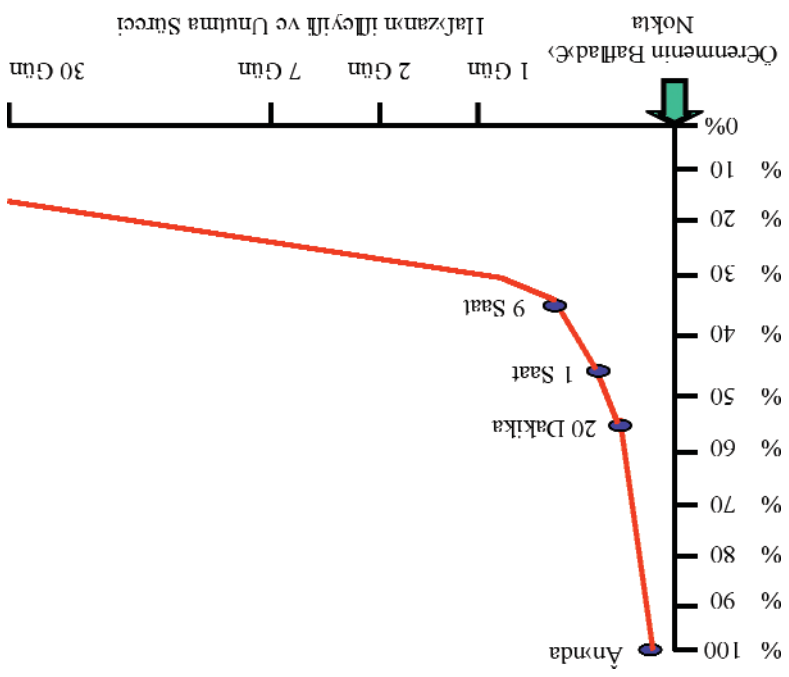
Çalışma Sürelerinin ve Aralıklarının Planlanması

Etkin öğrenme için diğer bir önemli nokta, çalışma sürelerinin planlanmasıdır. Genellikle 45-50 dakikalık bir sürenin ara vermeden çalışma için kullanılması uygundur. Bundan daha kısa bir süre, çalışmanın verimini ve öğrenilenlerin zihinde organizasyonu için yetersiz kalabilir. Daha uzun bir süre ise, materyalin daha gabuk unutulmasına veya bıkkınlık hissinin ortaya çıkmasına neden olabilir.

Eğer öğrenmek üzere çalışmaya ayırdığınız zaman iki saatse, bu zamanı iyi planlayarak daha yüksek verim elde edebilirsiniz. İlk 45-50 dakikadan sonra 10-15 dakika dinlenme arası verilip yeniden öğrenmeye devam ediliirse hatırlama eğrisi daha yükseğe çıkar ve öğrenme kapasitesi de daha etkin kullanılmış olur. Ancak bu öğrenme süreçleri arasındaki kısa aralıkların da nasıl değerlendirildiği de önemlidir. Bu dinlenme aralığı, beynin kendi kendine ça-

İşması için boş bırakılmalıdır. Yani bu aralıklarda zihinsel bir etkinlik yapılmalıdır. Bu sürenin kullanımı, örneğin kısa bir yürüyüş, hafif fiziki aktivite, müzik dinleme, biraz uzanıp dinlenme, gevşeme egzersizleri gibi

enerjiyi yenileyen uygulamalar şeklin-

de olmalıdır.

Dinlenme Araları Neden Önemli-

dir!

Özetle; yukarıdaki tabloda görüldüğü gibi, Aralıklı ve Dinlenerek çalışmada, daha az yorulur.

1- Öğrenmeyi yapan kişi zaman içinde aralıklı olarak çalıştığında, daha az yorulur.

2- Kısa süreli, çalışmalarda daha fazla "güdülenme" vardır. Çünkü amaçlara daha kısa zamanda ulaşılabilir.

3- Aralıklı öğrenme seanslarında unutmada daha az olur, doğru yanıtlar çok daha iyi ve net hatırlanır.

4- Aralıklı öğrenme seanslarını ağırlıklı olarak gece çalışmalara kaydırırsanız, ayrıca unutmada oranınızı en az seviyelere indirmiş olursunuz.

5- Aslında farkında olmayabilirsiniz ama, eğer "Aralıklı Öğrenme Modelleri"ni etkin bir şekilde kullanabiliyorsanız, her dersten genel tekrar yapma imkanı da böylece yakalayabilirsiniz. Ayrıca ilerleyen zamanlardaki tekrarlarınız da hem daha az zaman alır hem de daha nitelikli ve derinlikli olur.

Sistemli bir tekrar programı, kişide öğrenme, düşünme ve hatırlama konularında birikim sağlayacaktır. Düzenli tekrar yapmayan öğrenci, daha önce öğrendiği bilgilerin çok azını hatırlayacağı için de öğrenilmiş bilgileri arasında bağlantılar kurmakta zorlanacaktır. Bu olumsuzları aşmak için ise, yukarıdaki tabloda verilen bilgiler size bu konuda ayrıca yardımcı olabilir.

Tekrarın Öğrenmedeki Yerini Asla Unutmayın!

Tekrarın Zamanı	Genel Tekrar Süresi	Bilginin Saklanma Süresi
45 Dakikalık Çalışma Sonunda	5 Dakika	1 Gün
1 Günlük Çalışma Sonunda	10 Dakika	1 Hafta
1 Haftalık Çalışma Sonunda	20 Dakika	1 Ay
1 Aylık Çalışma Sonunda	30 Dakika	Uzun Süreli Hafıza

Eğer bu konuda dikkatli davranmazsanız ve tekrarlama etkinliklerinizi ertelerseniz, geçen zamana paralel olarak öğrenilen geçmiş bilgilerinizi, yeni bilgilerinizi gibi yeniden öğrenmek zorunda kalırsınız ve bu kısır döngü ile sürekli zaman kaybetmekle yüz yüze kalırsınız.

Bu durum da hem zaman ve emek kaybına, hem de istenmedik bir şekilde verimin düşmesine neden olabilecektir. Düzenli tekrarlar yapan bir öğrenci, bilgisini ne ölçüde koruyabilirse, öğrencinin gelen yeni bilgiyi alması, yönlendirmesi ve kullanma miktarı da bu tekrarlar sayesinde o ölçüde etkin olabilecektir. (Şemada gösterildiği gibi yapılan tekrar programları ile öğrenilen bilginin hatırlama süresi daha fazla uzatılabilir.)

Pekala Tekrar Nasıl Yapılmalıdır?

Tekrarlar, konular gözden geçirilerek, tutulan notlar okunarak, konu ile ilgili sorular —bakarak değil, yazarak- çözümlenerek, çözümlenmeyen sorular da, konunun ilgili bölümü tekrar-tekrar çalışılarak çözüme kavuşturularak gerçekleştirilir. Çünkü, tekrarların amacı, unutmayı azaltmak ve hatırlama kalma süresini olabildiğince uzatmaktır. Unutma ile ilgili yapılan araştırma sonuçlarına göre ise uyk, unutmanın yavaşlamasını görece sağlamaktadır. Bu nedenle bir öğrenci uykudan önce, 20 dakika süreyle o gün çalıştığı dersleri tekrarlar, sabah kalktığı anda da aynı tekrarı yaparak bu çalışmasını yeni-

den taçlandırsa, edindiği bilgileri %100 pekiştirmiş olur. Tüm tespitlerin ışığında yukarıdaki tablony yeniden inceleyerek, çalışmalarınızı makul aralıklı tekrarlarla zenginleştirmeniz neden bu kadar önemli olduğunu bilimsel olarak ta görebilirsiniz!

HANGİ DERSE NASIL ÇALIŞMALIYIZ?

Matematik dersine nasıl çalışmalıyız?

YGS-LYS / Dersin Künye Bilgileri

Dersin Adı : Matematik
YGS Soru Sayısı : 28
LYS Soru Sayısı : 50

YGS Puanlarına Katkısı					
YGS 1	YGS 2	YGS 3	YGS 4	YGS 5	YGS 6
124	92	64	64	107	103

LYS Puanlarına Katkısı					
MF 1	MF 2	MF 3	MF 4	TM 1	TM 2
124	76	62	104	119	104
TM 3	TS 1	TS 2	90	0	0

SBS / Testin Künye Bilgileri

Testin Adı : Matematik Testi
SBS 6. Sınıf Soru Sayısı : 28
SBS 7. Sınıf Soru Sayısı : 50
SBS 8. Sınıf Soru Sayısı : 50

Testin SBS Puanlarına Katkısı		
6. Sınıf	7. Sınıf	8. Sınıf
89	96	95

Sevgili Gençler!

Büyük bir merakla bu makaleyi okumaya başladığınızı görüyorsunuz gibi-bi- yim. Bildiğiniz gibi Matematik ders, her zaman için diğer derslerden daha zor kabul edilmekte ve birçok öğrenci bu anlamda zorlanmaktadır. Yeni sınav sistemine bakıldığında, özellikle **ÖSYS'nin** (ve de **SBS'nin**) Matematik bölümündeki sorularının tüm **YGS** puanlarına ve **LYS** alan puanlarına (**MF, TM, TS**) çok önemli bir katkıda bulunduğuunu pekala görülebiliyoruz. Burada dikkat edilmesi gereken husus, **YGS** sınavındaki Matematik soruları, hem **YGS** puanlarını belirlemekte, hem de **LYS** puanlarını %40 oranında artırmakta ve de des- teklemektedir. Başka deyişle, **YGS** sınavındaki Matematik netlerimiz, hem **YGS** puanlarınıza hem de **LYS** puanlarınıza göreceğiniz Matematik soruları ise, sadece **LYS** puanları- nıza ekleneyecektir. Bu bakımdan **LYS** sınavındaki Matematik testinin özelli- ği Sayısal ve Eşit-Ağırlık öğrencileri için çok büyük bir öneme sahip olduğunu ayrıca belirtmek durumundayız. Bu bakımdan denilebilir ki, **ÖSYS** sınavları- nın her iki ayağında (**YGS & LYS**) ve **SBS** sınavlarının her üçünde de (6., 7. ve 8. Sınıf) Matematik testinin son derece önemli bir katkıya sahip olduğu- nu yineleyerek ifade etmek durumundayız.

YGS puanlarınıza hem de **LYS** puanlarınıza eklenmektedir.

LYS sınavında göreceğiniz Matematik soruları ise, sadece **LYS** puanları- nıza ekleneyecektir. Bu bakımdan **LYS** sınavındaki Matematik testinin özelli- ği Sayısal ve Eşit-Ağırlık öğrencileri için çok büyük bir öneme sahip olduğunu ayrıca belirtmek durumundayız. Bu bakımdan denilebilir ki, **ÖSYS** sınavları- nın her iki ayağında (**YGS & LYS**) ve **SBS** sınavlarının her üçünde de (6., 7. ve 8. Sınıf) Matematik testinin son derece önemli bir katkıya sahip olduğu- nu yineleyerek ifade etmek durumundayız.

YGS'de Temel Matematik Testinde 40 soru, **LYS'de** Matematik-2 Testin- de (Geometri dahil) ise 50 soru sorulmaktadır. **YGS'de** "SBS konularına yasla- nan ve Lise 1. Sınıf konularından oluşan temel konular ağırlık kazanmaktadır, **LYS'de** ise Lise 2., Lise 3. ve Lise 4. Sınıf konuları sorgulanmaktadır. **SBS'de** ise, 6. Sınıfta 16, 7. Sınıfta 18, 8. Sınıfta ise 20 Matematik soru- su ise aynı şekilde temel konulara odaklanmış durumdadır.

Elbette ki, bu kadar önemli olan bir dersi nasıl çalışacağımıza ilişkin bir- çok teknik bulunmaktadır. Örneğin, **Not Alarak Çalışma, Yineleme Alıştır- maları** (Egzersizleri), **Anlamlıdırma ve Modelleendirme Teknikleri**, **Orgütlenme ve Sonuçlandırma Teknikleri**, **Bilgileri Şemalandırma** (Çizelgeleş-

tirme) *Teknikleri, Duygusal Özerlik ve Güvenlik Alanı Oluşturma* (Önyargı-lardan Uzaklaşma) *Teknikleri, Hataİar Üzerinden Sağlama Yapmak: Tüme-varım-Tümdengelim Teknikleri* gibi...

Ancak biz burada sadece, bu teknikler arasından pedagojik olarak çok önemli olduğunu düşündüğümüz "*Not Alarak Çalışmak*" tekniği üzerinde duracağız. Fakat bu tekniği tüm detaylarıyla anlatmadan önce, bir anlaşma yapmamız gerekiyor.

Anlaşmamız şu: Bu tekniği hafiften uygulayacak ve bu konuda ısrarcı olacaksınız. Ancak o zaman başarıyı yakalayacağınızı temin edebiliriz. Evet, dilerseñiz sözü fazla uzatmadan, şimdi de işbu tekniği tüm yönleriyle ele al-maya çalışalım.

Öğretmenlerinizi dinlerken düzenli notlar tutunuz.

Bildığınız gibi Matematik dersi,

- Sözel bir ders olmayıp, işlem gücü ve yetisi gerektiren bir ders olduğu

için,

- Ayrıca sözel dersler gibi ezbere dayalı olarak kavran(a)mayacağı için,

- Öte yandan kelimelerin değil de, sayıların işlem sistemini kullandığı için,

- Belirgin bir mantık silsilesine ve işlem sırasına sahip olduğu için,

- Sonuçlarının kesin olup ve soru gövdesiyle sağlama yapılabilmesine im-kân tanıdığı için,

- Her şıkkin eşit oranda doğru olma şansına sahip olduğu ve hemen her şıkkin geldirici olabildiği bir ders olduğu için,

- Bu nedenele cevapları 2 şıkka indirerek, yarıyarıya şansınızı kullanmaya çok da imkân tanımayan bir ders olduğu için,

- Zamanı kullanma konusunda en öğretücü ve zaman alıcı bir ders oldu-ğu için,

- Sözel dersler gibi tek başına (veyâ kendi başınıza) çalışılarak öğrenile-meyecek bir ders olduğu için,

- Öğrenmesi uzun zaman zaman alabilen, ancak tekrâr etmesi daha kolay olan ve de kısa süren bir ders olduğu için,

- Hemen hemen bütün soru kalıplarını ve kiplerini tanımanızı zorunlu kı-lan ve bütün soru kalıplarına karşı genel bir bağışıklık ve yeterlilik kazan-

mamızı zorunlu kılan bir ders oldu-ğu için,

- Ve bu nedenle en fazla sayıda ve çeşitte soru çözülmesi gereken bir ders olduğu için,

Matematik dersiñi, mutlaka ders ortamında dinliyorsanız kavrarmaya ça-lışmalı, dersi dinlerken ve çalışırken de mutlaka not almalı, böylece soru-ların ve de konunun uzayına çepegev-re kuşatıcı bir markaj uygulamalıdır. Sözel bir dersi, yeniden okuyarak tek-rar edebilirsiniz, ancak Matematik dersiñi kesinlikle okuyarak veya bakarak kavrayamazsınız / tekrar edemez-siniz [çalışmamalısınız].

Bu nedenle ilk kuralımızı şimdiden söylemek isterim: "*Matematik, ba-karak değil; yazarak çalışılan bir distir.*"

İşte bu nedenle Matematik dersiñde not almak çok önemlidir. Çünkü aldığınız notlar sizin anlama ve kavrama yüzdenizi de belgeleyeceği için, notlarınızdaki eksiklikleri gidermek için yaptığınız ek çalışmalarla konunun tamamını marke edebilmek gibi bir imkânâ da sahip olursunuz.

Yâni, elinizde ders notlarınız olmadan özel ders bile alsanız, nereyi anla-madığınızı dahi ifade edemezsiniz. Veya size özel ders veren öğretmen bile nerede eksik kaldığınızı tespit edemez.

Demek ki aldığınız notlar size konuyu kavramada rehberlik ederler. Ay-rica ders notlarınız yalnızca size ait kısaltmaları da içerebileceği için soru çö-zümlelerinde, böylece kendinize özel bir alfabe de icat etmiş olursunuz. Bu alfabe sayesinde giderek pratiklik, hız ve dolayısıyla da zaman kazanırsınız. Örneğin, yeri gelmişken bu konuda kendi öğrencilik yıllarıñdan örnek vermek istiyorum: Öğrencilik günlerimde hem çalışıp hem de okumak zo-runda kaldığım için doğal olarak doğru kez derslere giremiyordum. Daha sonra öğrenci yurtlarına giderek derslere giren arkadaşlarıñdan fotokopi dile-niyorduk tabii.. Neyse binbir güççülikle fotokopilere ulaşsam da, eve gelip ça-lışmaya başlar başlamaz çok geçmeden tüm isteğimi yitiriyordum. Çünkü

notları tutan arkadaşın notları ve kısaltmalar, doğal olarak bana farklı ve anlaşılır geliyordu.

Arkadaşın notlarının kısaltmalarını anlayabilmek, elyazı karakterini göz gezdirmem ve örnekler üzerinde durarak benzer ve türdeş soruları **zarak** gözlem pek tabii ki yeterli olabilecekti!

Tam olarak söylemek istediğim bu arkadaşlar: Mutlaka öğretmeninizi dinlerken not alın. Çünkü bu alışkanlığın ve aldığınız notların size şu faydaları olacaktır.

a) Notlarınızı eksiksiz alırsanız, yazarı kendinizin olduğu ve gerek duyduğunuzda çok kolay bir şekilde tekrar yapabileceğiniz bir ek kaynak elde etmiş olursunuz.

b) Notlarınızda mantıksallaştırma ve oluşturdüğünüz özgün alfabe, tarz ya da kısaltmalar, size özgü olacağı için konuları tekrar gözden geçirme çalışmalarınız çok daha verimli ve pratik olacaktır. Aynı şekilde daha az zaman alacaktır. Böylece, benim gibi şifre çözmekle (*dekoderlik yapmaka*) uğraşmak zorunda kalmazsınız, değil mi?

c) Ayrıca, **not alırken** hem görsel, dokunsal ve işitsel, hem de bilişsel ve psiko-motor faaliyetlerinizi ve potansiyellerinizi kullandığınız için, bilişsel-niz görsel zekanız yanında diğer psiko-biyolojik bileşenlerle irtibatlandırılarak, bu şekilde kalıcı hafızaya aktarılır ve böylece derinlemesine bir öğrenme süreci yaşantılamış / deneyimlemiş olursunuz.

d) Not alarak çalışmak veya dersi not alarak dinlemek, size, ayrıca okuyarak ve anlayarak not alma, hızlı yazarak, çözümler ve anlayarak işlem becerisi kazanma imkânı da sağlar. Bu ustalaşma, *sonuç olarak sınav anında size ilave bir zaman kazandıracığı için*, çok önemli bir teknik ve de bilişsel bir beceri olarak kabul edilmelidir.

Çünkü **YGS-LYS-SBS** gibi sınavlar, belirli bir zaman dilimiyle sınırlı olan süreli sınavlardır. Bu sınavlara hazırlanırkenki çalışmalarınızda, yazarak ve not alarak işlem gücünüzü geliştirdiğiniz oranda kazanacak olduğunuz serilik ve pratiklikle, hızınıza bağlı olarak kendinize ilâveten en az 5 dakikalık ek bir süre kazandırabilirsiniz. Bu ek sürede, ilâveten 2 soru daha çözdüğünüzü ve böylece +1,5-2 puan kazandığınızı varsayarsak, bu ek puan ile de en az 10.000 kişiyi geride bırakmış olursunuz.

Bu bakımdan, bu sınavların bilgi ve işlem yeteneğini ölçtüğü kadar; hızlı düşünme, pratik karar verebilme ve risk alabilme potansiyelini de ölçen sınavlar olduğu asla hatırdan çıkarmamalıdır. Bu nedenle, bu sınavlardaki işlem becerisinin, hız ve teknik ya da pratikliğinin, ancak-ve-ancak not alarak çalışma alışkanlığı ile kazanılabileceğini asla unutmamalıdır.

Demek ki; okudan veya ders-ha-neden sonra eve gittiğinizde defterinizdeki notları temize geçerek veya tekrar yazarak çalışmalısınız. Diğer ta-

raftan konuyu anlamadan da asla soru bankası düzeyindeki konuyla ilgili si-ze daha zor gelebilecek sorulara geçmemelisiniz. Çünkü bunu yaptığınızda, yani o soruları çözemediğinizde, başarısızlık ve yetersizlik duygularıyla birlik-te, istenmedik bir şekilde baştan o derse veya konuya ilişkin duraksatıcı bir önargı geliştirebilirsiniz. Bu kez de, bu olumsuz inançları ve önargıları yık-mak için daha çok enerjiye ve odaklanmaya ihtiyaç duyarak zorunda kalabi-lirsiniz. Bu ise hem zaman israfı, hem de enerji ve de sinerji israfı olacaktır. Bu nedenle konuyu anlamadığınızda, önce çözümü sorular- dan, daha sonra da benzer örnek ve türdeş sorulardan hareket ederek, en son aşamada ise test sorularından çözümler yapıp bilgilerinizi pekiştir-meye çalışın. Bu aşamadan sonra, konuyla ilgili son yıllarda gerçek sınavlar-da çıkmış olan sorulara da göz atarak, böylece konunun beklediğiniz ya da g-eçindiğiniz gibi çok da basit dördüncü olmadığı gerçeğini bizat tecrübe edin. Sonra da soru çözümlerinizi daha derinlikli ve nitelikli hâle getirmek için, aşağıdaki basamakları takip edin:

- ✓ Soru çözerken problemlerde verilenleri ve istenenleri düzenli olarak bir kenara yazmayı ya da not etmeyi unutmayınız.
- ✓ Soru çözerken sizi sonuca götürecektir ipuçlarını belirleyin.
- ✓ Verilenleri işlem sırasına göre uygulayın.

✓ Mantıksal silsile ile cevaba ulaşmaya ulaşın. Çünkü bu mantık ve işlem silsilesi, daha sonra cevabınızı kontrol ederken veya cevabın sağlanması yaparken oldukça işinize yarayacaktır.

✓ Sonucu bulun ve (vaktiniz varsa) sağlamasını yapın.

✓ Unutmayın! Matematik dersini öğrenmek, bisiklete binmeyi öğrenmek gibidir. Yani Matematik dersi de, aynen bisiklete binmek gibi, yaparak, deneyerek ve yaşayarak, yani düşünerek ve kalkarak öğrenilir. Bu nedenle bol bol işlem yapın, eksiklerinizi tespit edin ve ek kaynaklarla ya da etütlerle eksiklerinizi giderme yollarını araştırın.

✓ Ayrıca; zaman zaman başarısız olduğunuzda bile kendinizi motive etmelisiniz ve "Her başarısızlık bir sonraki başarının ilk adımıdır. Eksikliğiniz nerede hata yapıldığının böylece farkında olmanızdır. Gelecek denemede bu hatayı yapmadan tekrar denemeliyim" sözünü kendinize rehber edinmelisiniz. Daha doğrusu başarısızlıklarınızı yeni bir öğrenme deneyimine dönüştürebileceğiniz şekilde elinizde geçmiş eşsiz fırsatlar olarak görmelisiniz.

Bu anlamda, başarısızlığınızı genellemeden, soyut ve olumsuz inançlara dönüştürmekten kaçınarak, mutlakâ özelleştirerek somutlaştırın: Yani, "Matematik dersini başaramıyorum, olmuyor işte..." gibi cümleleri asla kurmayın ve sakın kendinizi ya da iç motivasyonunuzu bu koordinatlara sabitlemeyin.

"Başarısızlıklarınızı özelleştirin ve de somutlaştırarak sınırlayın" derken şunu kast ediyoruz: "Matematik dersinde giderek artan bir performansım var. Ancak, Denklemler konusunun, soru bankasındaki 2 bilinmeyenli denklemler konusunda, denklemi kurmakta ve bilinmeyenlere (+) veya (-) değerler veremekte hatalar yapıyorum. Bu konuda gözümüştür olan soruları tekrar yazarak kolaydan zora doğru çözmem ve böylece nitelikli ve derinlikli bir tekrar yapmam gerekiyor..." gerçevesinde iç konuşmalar yaparak yeniden kendinize deneme fırsatı tanımalı ve öğrenme sürecinizi yeni bir milatla başlatarak o konudaki genel bağışıklığınızı artırmalısınız. Böylece eksikliklerinizi zi telafi etmenin gayreti içerisinde olmalısınız.

Evet toparlamak gerekirse, demek ki öğrenmenin ilk adımı, kişinin neyi bilmediğini fark etmesidir. Öyleyse öncelikli olarak Matematik dersi bakımından kendinizin hangi durumda olduğunu belirlemelisiniz. Bunun için

size, faydalı olacağına bazı ölçütler verebiliriz:

a) "İşlem kabiliyetim az ve konuları anlayamıyorum" diyenlere ilk tavsiyemiz temel konuları çalışmaktır. Bu konular, Rasyonel Sayılar, Sayılar ve İşlemler, Üslü ve Köklü İfade, Çarpanlara Ayırma ve Özdeşlikler ya da Denklemler'dir. Bu konular Matematğin alfabesi başka deyişle ABC'sidir. Matematğin bu şekilde temel alfabesi ve grameri özümüzde olduğunda işlem kapasitenizin artacağını ve rahatlıkla alternatif çözümler üretebileceğinizi de görebilirsiniz.

b) "İşlem kabiliyetim iyi; fakat konulara yabancım." diyen öğrencilere ilk tavsiyemiz bilgi eksikliği olan konuların tam olarak tespit edilmesi ve de öğrenilmesidir. İzlenmesi gereken yol, bu konulardan kaynak taramaları yaparak konuyla ilgili bilgi ve deneyimlerinizi artırmak ve de teknikaltınızı geliştirmektir. Unutmayın, işlem kabiliyetinizin iyi olması, matematik konularını derinlemesine öğrenebileceğinizi de gösterir. Size düşen görev, bu kabiliyeti ve donanımı daha da geliştirmek, konuların kendine has formülü ve özelliklerini kavramak ve böylece işlem akışını işlevsel hâle getirmektir.

c) "Konuları anlıyorum; fakat işlem kabiliyetim az." şeklinde durumunu tarif eden öğrencilerimize ilk tavsiyemiz ise bol bol soru çözmeleridir. Bu soruları çözümlerini yapıyorken uygulamanız gereken "Özel Ders Çalışma Programı" ayrıca size sunulmuştur

d) "İşlem kabiliyetim iyi, hem de konuları biliyorum; fakat çok yanlış yapıyorum." biçiminde yakınan öğrencilerimize ilk tavsiyemiz ise soruları dikkatli gözlemledir. Nefes egzersizleri yapmaları, kendilerini dinlendirmeyi öğrenmeleri, uyku düzenlerini gözden geçirmeleri, meyve ve sebze yiyecek bol bol su içmeleri, dolaşım ve boşaltım sistemlerini yolumlu olarak çalıştırarak kanlarında biriken stresör bilyokimyasalların dışarı atıl-

masını sağlamaları, hatalı çözülen soruları, Bilgi Eksikliği (BE) veya Dikkat Eksikliği (DE) diye kodlayarak yeniden gözden geçirmeleri, hafızayı ve dik-kati güçlendiren Lestlin, Ari Sütü, B vitamini ve türevleri, Fosfor ve Omega gibi gıdaların yoğunluklu olduğu besinlere yönelmeleridir.

Kaldı ki, işlem kabiliyetiniz iyi ve konuları derinlemesine biliyorsanız Ma-tematikte ilgili sorununuz büyük ölçüde çözülmüş demektir. Tek yapmanız gereken, özgüveninizi besleyecek aktivitelere yönelmek, sorulara karşı ba-gışıklık sisteminizi güçlendirmek, işlem becerinizi geliştirmek ve farklı kay-naklardan çalışarak, farklı soru tiplerine karşı tanışıklık ve de aşinalık kazanmaktır. Özetle, ne tür soru gelirse gelsin, kendi kavramsal uzayınızda ona karşı çözüm girişimleri ya da başa çıkma stratejileri kazanabileceğiniz id-manlar (etütler, birebir dersler ve ek deneme sınavları) yapmanız gerek-mektedir.

Unutmayın! Yanlış yapmanın veya az yanlış yapmanın en güzel yolu denemelerdir. Ancak, bu çalışmalar yapıldıktan sonra yanlış çözü-len soruların kritiği mutlakâ yapılmalı, hatalar ve eksiklikler giderilmeli ve böylece de bilgi dağarcığımızda o konuya ilişkin gerekli pansumanlar ve de restorasyonlar gerçekleştirilmelidir.

Özetle, anlaşılamayan konular tespit edilmeli, değerlendirilmeli, daha çok nelerde hatalar yapıldığı belirlenmeli, bu eksiklikler çalışarak gideril-meli, zaman kaybetmeden hatalar tamir edilmeli ya da giderilmeli; ancak bazı konular bu şekilde çalışarak giderilemeyecek cinstense, özel etüt ya da birebir özel ders alınarak en baştan [yeniden] başlanmalıdır.

Matematik Dersinin Puan Türlerine Göre Önemi
Türke-Sosyal Puan Türünde Hazırlananlar İçin: Matematik dersi, Sözel öğrenciler için birinci dereceden önemli olmayan bir ders gibi görünebilir.

(kullanabilirsiniz)

İlgi de hayata geçirilmiş olur. (Not: Diğer Sayısal derslerde de aynı teknikleri

Ama bu görüş son derece yanıltıcı ve hatalı bir görüştür. Çünkü Matematik dersi, Lise 1. sınıfta, Sözel öğrenciler tarafından da görülmüş ve sınıf geçi-ler ekarda bırakılmış olan ortak müfredatın ana derslerinden. İşte bu nedenle YGS'deki Matematik tes-ti soruları, doğal olarak Sözel öğren-cilere de puan getirmektedir.

Şu da var ki, Sözel öğrenciler ge-nel anlamda kendi aralarında yarış-ıyorlar, kendi ana branş derslerinde bir noktadan sonra doyumla ulaşmak-ta ve profesyonelleşmektedirler. Bu-

nun için hemen bütün Sözel öğrenciler, kendi ana-branş derslerinden neredeyse '0' hata ile çok iyi netler bırakmaktadırlar. Hâl böy-le olunca Sözel öğrenciler, kendi branşlarındaki netlerinden ziyâde, YGS'de sorulan Matematik, Fizik, Kimya, Biyoloji gibi yan derslerden toplayabile-cekleri 3-5 puanla birlikte daha çok öne çıkabilmekte ve kendi alanlarında-ki Sözel rakiplerine de ancak bu yolla fark atabilmektedirler.

Dolayısıyla Ortak derslerin müfredatı içinde olan bu derslerden, Sözel öğ-renci olarak en az 5-10 puan almak, sizi bir anda 100.000.- kişinin önüne çıkartacağından, YGS'deki Matematik testinin Sözel öğrenciler için de önemli olduğunu düşünüyoruz. Demek ki, kendilerini garanti altına almak isteyen ya da yüksek bir sözel puan almak isteyen Sözel öğrencilerin de Or-tak Müfredat kapsamında olan Matematik dersini öğrenmelerinin ve özel-likle yapabilecekleri öncelikli konulara âit soruları cevaplandırmalarının son derece önemli olduğunu belirtmek istiyoruz.

Özetle Sözel öğrencilere tavsiyemiz, Matematik dersine çalışırken en azından soru çıkma olasılığı yüksek olan ve daah çok birbiriyile birinci dere-ceden bağlantılı olan konulara eğilmeleridir. Tabii olarak Sözel Lise 4. Sınıf-ıta, Lise 1. Sınıfın Matematik müfredatı büyük ölçüde unutulabileceği için, özellikle Sözel öğrencilerin sık sık Deneme sınavlarına girmesi ve her yıl bir takım Matematik konu testini veya 1 adet Matematik soru bankasını bir yi-

la yarak gözmeleleri bu anlamda son derece faydalı olacaktır.

Matematik-Fen Puan Türünde Hazırlananlar İçin: Bu ders sayisal puan türüne ait programlara girmek isteyen öğrenciler için en vazgeçilmez ve en seçici derslerden biridir. Özellikle bu dersin zorluğuna dair önyargılı düşünce, öğrenmeye ipin ucunu kaçırtır ve bahar ayları geldiğinde, yani sinava bir kaç ay kaldığında ise bu ders tamamen bir kabusa dönüşebilir. Bu nedenle Matematik ders zor, nasilsa yapamıyorum, bari Fen derslerine yoğunlaşayım diye düşünmek ilerleyen zaman içerisinde tüm başarılarınızı ve puanınızı olumsuz bir şekilde derinden etkileyecektir.

Ayrıca, bu derste ki sorular diğer sayisal derslere göre uzun ve işlem gerektirebilen sorular olduğu için, sınav esnasındaki zamanınızı fazlaca çalarak başınıza sıkıntı açabilir. Özellikle **LYS** soruları uzun ve ayrıntılı olduğu için, bu da çok ciddi bir zaman sorunu demektir. Bu nedenle Sayisal öğrencilere tavsiyemiz özellikle bu ana branş dersini kesinlikle hafife almamaları, olabildiğince soru galerilerini ve antolojilerini geniş tutmaları ve muhtemel bütün soru kalıplarıyla karşılaşacak şekilde geniş çaplı bir kaynak taraması yapmalarıdır. Böylece de sorulara karşı başa-gıkma stratejilerini ve de işlem becerilerini artırarak kısa zamanda tüm Matematik sorularını gözebilecek bir erişkinliğe erişimeleridir. (Ayrıntılı özümseme için makalenin tümünde vurgulamış olduğumuz teknikleri, stratejileri lütfen tekrar okuyunuz.)

Türkçe-Matematik Ağırlıklı Puan Türünde Hazırlananlar İçin: Bu öğrenciler için, **ÖSYS**'nin **YGS** ayağındaki Sözel öğrenciler için gizmiş olduğumuz gerçeğe aynen geçerlidir. Sınavların **LYS** ayağında ise, yukarıda sayisal öğrenciler için gizmiş olduğumuz gerçeğe aynen geçerlidir. Yani, **ÖSYS** sınavlarına Türkçe-Matematik alanında hazırlanan öğrenciler hem **YGS** Temel Matematik sınavından, hem de **LYS Mat-2** sınavından sorumlu olmakla birlikte; puanlarının ana gövdesini de büyük ölçüde Matematik testlerinden oluşturmaktadır. Bu nedenle, Türkçe-Matematikçi öğrencilerin, **YGS**'de Sözel öğrencilerden çok daha fazla, **LYS**'de ise en az Sayisal öğrenciler kadar, her iki Matematik testine de yoğunluklu olarak çalışmaları gerekmektedir. (Ayrıntılı özümseme için yukarıda Sözel ve Sayisal öğrenciler için kaleme almış olduğumuz bölümü lütfen tekrar okuyunuz.)

Dil Puan Türünde Hazırlananlar İçin: Önceki yıllarda olduğu gibi, bu yıl

YGS sisteminin değişmesiyle birlikte **YGS** Temel Matematik Testi, önemli ölçüde Dil puanını da etkileyecek ve katkı sağlayacak şekilde yeniden düzenlenmiştir. Bu nedenle tüm öğrenciler gibi Dil öğrencileri de **YGS** sınavındaki Temel Matematik testini "alan-ıcı" veya "alan-dışı" ayrımı yapmaksızın, tıpkı **TM**, **TS** ve **MF** öğrencileri gibi disiplinli ve özverili bir şekilde gözeterek, ikinci puanlarını (*Dil Puanları*) olabildiğince yükseltmeye çalışmalıdırlar. Bu nedenle Dil öğrencilerinin de, Sözel, Sayisal ve-

ya Eşit-Ağırlıklı öğrenciler gibi hareket etmelerinde fayda olacaktır düşünceindeyiz. (Ayrıntılı özümseme için yukarıda Sözel öğrenciler için kaleme almış olduğumuz bölümü lütfen tekrar okuyunuz.)

NOT: SBS'ye hazırlanan öğrencilerimizi bu ayrıntılar ilgilendirmemekte, Matematik dersi, SBS'de ana branş bir test olduğu için, SBS'ye hazırlanan öğrencilerin, Matematik dersine hiçbir soruyu kaçırmamak adına yukarıdaki teknikleri kullanarak ve yoğunlaşarak çalışmaları gerekmektedir.

Türkçe dersine nasıl çalışmalıyız?

YGS-LYS / Dersin Künye Bilgileri

Dersin Adı : Türkçe
YGS Soru Sayısı : 40
LYS Soru Sayısı : 56

YGS Puanlarına Katkısı				
YGS 1	YGS 2	YGS 3	YGS 4	YGS 5
70	70	154	107	136
122				

LYS Puanlarına Katkısı				
MF 1	MF 2	MF 3	MF 4	TM 1
0	0	0	67	82
98	TM 3	TS 1	30	22

SBS / Testin Künye Bilgileri

Testin Adı : Türkçe Testi
SBS 6. Sınıf Soru Sayısı : 19
SBS 7. Sınıf Soru Sayısı : 21
SBS 8. Sınıf Soru Sayısı : 23

Testin SBS Puanlarına Katkısı		
6. Sınıf	7. Sınıf	8. Sınıf
84	75	80

Sevgili öğrenciler!
Türkçe dersine nasıl çalışır sorusuna derinlikli ve nitelikli bir cevap vermeden önce, **YGS** ve **LYS**'de (ya da **SBS**'de) çıkan Türkçe sorularını ana hatlarıyla ele almamızın daha doğru olacağı inancındayım. Ancak bu ana hatları somutlaştırdıktan sonra, işte o zaman her bir kategoriye nasıl çalışacağımıza ilişkin daha kul-lanışlı ve pedagojik bir gerçeğe orta-ya koyabiliriz.

- 1- Anlam Bilgisi,
- 2- Dil Bilgisi,
- 3- Anlatım Bozuklukları,
- 4- Yazım Bilgisi,
- 5- Edebiyat Bilgileri, olmak üzere 5 temel başlıkta toplayabiliriz.

YGS'de Türkçe Testinde 40 soru, **LYS**'de Türk Dili Edebiyatı Testinde 56 soru bulunmaktadır. **YGS**'de "Anlam Bilgisi, Paragraf Bilgisi ve Dil Bilgisi" gibi temel konular ağırlık kazanmaktayken, **LYS**'de ise daha çok "Edebi Me-tinler ve Edebiyat Bilgileri" sorulanmaktadır.

SBS'de ise, 6. Sınıfta 19, 7. Sınıfta 21, 8. Sınıfta ise 23 Türkçe sorusu ise anlam bilgisi düzeyinde daha temel konulara odaklanmış durumdadır. Bu anlamda, kişisel kanaatimiz şu ki, sınavlarda "Anlam Bilgisi" soruları daha çok sorulmakta ve örtülü bir şekilde öğrencinin gökçe kitap okuyan bir öğ-renci olup olmadığı da test edilmektedir. Bu bakımdan ilköğretim ve Lise yıllarında kitap okuma alışkanlığının kazanılmasının Türkçe dersini oldukça desteklediğini düşünüyorum. Çünkü **YGS-LYS** ve **SBS** Türkçe'de çıkan so-ruların yarısından fazlasını, Anlam Bilgisi ya da Anlam Bilgisi'yle ilişkili soru-lar oluşturmaktadır. Bu da bize çalışmalarımızda Anlam Bilgisi'ne daha çok önem vermemiz gerektiğini göstermektedir.

Anlam Bilgisi; her şeyden önce hızlı ve doğru okumanızı; okuduğunuzun anlamınızı ve anladığınızı yorumlamanızı gerektirir. Soruların büyük çoğun-luğunun Anlam Bilgisi ile ilgili veya ilişkili olması ve sorularda ezberle dayalı

bir bilgi istenmemesi bunun en önemli kanıtıdır. Anlam Bilgisi soruları, da ha çok kelime, cümle ve paragraf düzeyinde karşımıza çıkar. Bu tür sorular, sözcüğün anlamını kavramaya, sözcüğün cümle içinde kazandığı değişik anlamları bulmaya, yorumlamaya ve bazen de deyimlerin anlamlarını kavramaya yönelik sorular şeklindedir.

Cümle anlamında, cümlede verilen yargıyı kavramak, yargının oluşmasında etkili olan yardımcı yargıları bulmak, yargıyı aktaran kişinin yansıttığı duyguyu, bilışı, düşünceyi anlamakla ilgili sorular da gelmektedir. Bu tip sorularda, cümle anlamında ve düzeyinde daha çok anlama yeteneği ölçüldür. Ayrıca birbirine benzer yargılar arasından farklı olanı bulabilmemiz zordur. Bu bakımdan Türkçe sorularının çözümlerinde soru gövdesini yakalamak ve çok iyi kavramak gerekmektedir.

Paragraf sorularında sizden istenen ise, değişik yargılardan oluşan bir bütünün kavramasıdır. Bunu kavarken aynı zamanda onun parçaları olan ilgisini [ilişkisini] de anlamamız istenir. Paragraf soruları, uzun olmalarından dolayı zor soru olarak algılanırlar. Ancak bu düşünce temelsiz ve çok yanlış bir düşüncedir. Halbuki bu sorular, en kolay sorulardır. Çünkü bu soruların cevabı, soruda verilen parçanın içinde gizlidir. Tabii ki, paragraf sorularını kolay gözmenin yolu, bol bol paragraf sorusu çözmek ve her fırsatta kitap okumayı temel bir alışkanlık haline getirmektir.

Bunun yanında, paragrafı okumadan önce soru kökünü, altı çizili sözcüğün mutlaka doğru okunmalı ve ne sorulduğunu kavrayarak, soru gövdesinde bu bilinçle bir arama/tarama/eleme yapmak gerekmektedir.

Demek ki, gerek Anlam Bilgisi gerekse Paragraf Bilgisi konularından gelen soruları çözebilme için iyi bir okuyucu olmak gerekmektedir. Yani, ayda 1-2 kitap okuyup bitirmek gerekmektedir mesela! Diğer taraftan okuduğunuz metni özetelemeye ve eleştirmeye de çalışırsanız yaptığınız işin verimliliği daha da çok artacaktır.

Burada değinmek istediğimiz önemli diğer bir husus da sözlük kullanımıdır. Okuduğunuz metinde karşılaştığınız kelimelerden anlamlarını bilmek, diktelerinizi öğrenmek, deyimlerin tam karşılığını bilmek ve atasözlerini kavramak istiyorsanız mutlaka bir "Türkçe Sözlük" ve bir de "Atasözleri Sözlüğü" edinmelisiniz. Böylece sınavlarda çıkacak muhtemel deyim, atasözü ve kelime anlamı gibi soruları, çok daha rahat bir şekilde çözebilme yeteneğine kavuşmuş olursunuz.

Anlam Bilgisi Soruları Nasıl Çözülür?

"Anlam Bilgisi" konusu Türkçe dersinin en önemli konusu olup, sınavlarda soruların % 85'i ile direkt ilişkili olan bir bölümdür. Dolayısıyla bu konuyu öğrenmek, başarıya ulaşmak için çok-ama-gök önemlidir. Bu bağlamda, Türkçe dersinin en önemli konusu olan "Anlam Bilgisi"nden gelebilecek soruları çözmek için şu hususlara dikkat etmek gerekmektedir:

- Günde birkaç sayfa da olsa mutlaka kitap okunmalıdır.

Kitap okuma alışkanlığı olmayanlar ilk başlarda gazetelelerden ilgililerini çeken köşe yazılarını, süreli yayınlardan ise kişisel Gelişim, Genç Beyin, Genç Gelişim, Bilim Teknik, Genç Öğrenci, Eğitimbilim, Bütün Dünya, National Geography, Atlas, Genç Yaklaşım, Yeni Eğitim, Yedi Kita vb. dergileri okumaları gerekmektedir. Bu aşamadan sonra Türk klasikleri'nden ve Dünya klasikleri'nden hikâye ve romanları okumaya yönelmeli; daha sonra ise dü-

şünsel içgüdüleri deneme-araştırma-inceleme kitaplarına geçilmelidir.

- Televizyon seyrederken, birilerinin dinlerken, okurken veya herhangi bir nedenle duyulan ve anlamı bilinmeyen kelime ve kelimelerin anlam- ları, öğrenmeden sözlüklerden araştırılıp hemen öğrenilmeliler.

Bunu için de her öğrencinin kütüphanesinde mutlaka bir "Türkçe Sözlük", bir "Deyimler Sözlüğü", bir "Atasözleri Sözlüğü" ve bir "İmlâ Kılavuzu" bulunmalıdır. Okul Türkçe kitaplarının konularının işleniş bölümünde yer alan "Kelime Çalışmaları" ve "Okuma, Anlama, Anlatma" çalışmaları bölümleri de mutlaka incelenmeli ve de çalışılmalıdır.

- Okunan metinler üzerinde çalışma yaparken konuları, asıl anlatılmak istenen düşünceleri, metinden çıkarılabilecek düşünceleri ve metnin yazarmının veya şairinin konuyu ortaya koyarken bulunduğu ruh halini belirleyerek not etmek gerekir.

Bu metinler, sohbet esnasında başkalarına da anlatılabilir. Okunan metin bir hikâye veya bir roman ise özetleme yapılabilir veya okunan benzer hikâyelere benzer kısa hikâyeler de yazılabilir. Veyahut ta hikâye belli bir noktada bırakılarak okuyucu tarafından tamamlanabilir. Bu çalışmalar kişilerin, okuduğunu anlama ve anlamadığını sözlü veya yazılı bir şekilde ifade edebilme yeteneğini geliştirir. Bu kabiliyetleri geliştiren, soruları daha kolay ve hızlı, ayrıca da doğru olarak çözebilecekleri görülecektir.

- Soruları çözerken, özellikle ders çalışırken kalem kullanmak gerekir.

Özellikle ders çalışırken kelimelerin, cümlelerin anlamları belirleip yan taraflarına yazılmalıdır. Bu belirlemeler yorumlanmalı ve kıyaslanmalı, sonra da istenen bilgiye ulaşılmalıdır. Özellikle paragraf sorularında kalem kullanmak bu anlamda çok önemlidir. Çünkü özel bir soru, zâten bir metindir, okunmaya yapılır, böylece ana tema ve düşünce tespit edilir. Okunan ve parçadan çıkarılan düşünceler, konu, ana fikir ve yazanın içinde bulunduğu durum bu anlamda bir kenara not edilmelidir veya ilgili cümlelerin altı çizilmelidir. Unutmayın! Altı çizilen bu veriler, doğru kez sorunun çözümünde bizden istenen bilgiler olabilecektir.

Diğer taraftan, Türkçe konuları birbirinin devamı olduğu için konuları sırayla ve anlayarak çalışmanızda fayda vardır. Bir konuyu çok iyi anlamadan asla diğerine geçmeyin! Çünkü her konu, bir sonraki konunun temeldir. Siz de takdir edersiniz ki, temel sağlam olmayan bina en küçük etkilerde bile yıkılabilir.

- Çıkış sorular çözebilecek soruların aynasıdır, bu yüzden son 20 yılın çıkış sorularını mutlaka konu-konu gözün!

Kıtabımızın 'Ekler' kısmında, son 10 yılda, hangi dersin, hangi konusun- dan kaç soru çıkmıştır sorusuna cevap veren konu tabloları yer almaktadır. Esasen, son yıllarda öğrencilerimize sadece son 5-6 yılın sorularını çözmeleri tavsiye ediyor hattâ bu konuda ödevler de veriyorduk. Ancak bu yıl sınav sisteminin tekrar değişmesi ile birlikte, kısmen de olsa geriye dönük olarak ÖYS tarzında soruların sorulacak olması, çalışmalarınızda artık son 20 yılın sorularının da çözülmesini zorunlu hâle getirmiştir. Bu bakımdan özellikle bu yıl sınava girecek arkadaşlarımız, ÖYS tarzındaki sorulara karşı yabancılık çökebileceklerinden, bu arkadaşlarımızın, tipolojik, şematik ve tematik ola-

- Test tekniğine alışmak için bol bol soru çözümleri

rak ÖYS sorularına da bir aşinalık kazanabilmeleri için son 20 yılın sorularını mutlaka çözmeleri gerekmektedir.

Konu eksikliğiniz yoksa, daha çok deneme sınavları kıvamında ve formatta sorular çözerek Türkçe dersine karşı duyarlılığınızı ve yetkinliğinizi güçlendirmelisiniz. Türkçe ders, bir anlamda okuyarak ve yorumlayarak geliştirilen bir ders olduğu için, bol bol soru çözümleri çalışmaya en yakın olan derstir de!

Bu bakımdan mutlaka her soru ile hâldas olmak, arkadaş olmak, hem-hâl olmak, hemdem olmak, hemâhenk olmak, tanışık olmak ve de yanasık olmak gerekmektedir. Çünkü bütün soru tipleriyle ve kipleriyle böylelerine empatik ve şematik bir ilişki içerisinde olursanız; o sorularla tekrar başka zeminlerde karşılaşacağınız zaman hem yabancılık çekmezsiniz - veya değişik bir soru ile karşılaşsanız bile- hem de karşılaştığınız yeni sorunun, aslında daha önce çözümlendiğiniz sorularla akraba olduğunu fark ederek rahatlıkla çözmeye başlayabilirsiniz.

İşte bu pratik işlevi bakımından bol bol soru çözmeyi son derece önemli olduğunun düşünüyorum. Unutmayın, ne kadar çok soru çözerseniz, gerçek sınavda nâhoş bir sürprizle karşılaşma riskini de o kadar ortadan kaldırmış olursunuz.

- Kendinize özgü bir soru çözüm kompozisyonunuz olsun!

Bu konuya ilişkin, kendi öğrencilik yıllarımda kullandığım bir senaryon-dan bahsetmek istiyorum. Örneğin, paragraf sorularını çözüyorken, kendi-mi kırmızı bereli SAT komandoları gibi hayal ediyordum, güçlü bir helikopter marifetiyle yükseğe bir apartmanın çatı katına bırakıldığımı düşünüyordum. Operasyondaki görevim binanın güvenlik açısından temiz olup olmadığını çatı katından başlayarak aşağı katlara kadar incelemek ve binanın giriş ka-tından çıkarak durumu üstlerime rapor etmekti. Sanki, çatı katından başla-yarak her bir katı usulca, sessizce ve derinden, detaylara dikkat ederek, muhtemel tuzaklara düşmeden, yükseğe bir konsantrasyonla didik didik ari-yordum. Nihayet aramamı tamamlayınca apartmanın önündeki giriş kapı-sından çıkıyordum.

O da ne?

Gazeteciler beni bekliyor, flaşlar patlıyor? Ve ardi ardına sorular geliyordu!

- Apartman da "şu" veya "şunlar" var mıydı?

- Sıçce nasıl bir apartman? Güvenli mi? Dağınık mı? Düzenli mi?

- Katları gezerken en çok dikkatinizi çeken şey neydi?

Sevgili öğrenciler! Sizi temin ederim ki paragraf soruları da hemen he-men aynı ölüntüye sahip. Yani paragraf sorusuna başlarken ve ilk satırda il-erlerken, kendinizi bir SAT komandosu gibi paragrafın çatı katına bırakılmış gibi hayal edin! Sonra bu apartmanın [paragrafın] her bir katını [her satır-nı] dikkatlice didik didik arayın. Sıçce yabancı olan bu olay mahallinde [soru-da] saklı olan şeyleri bulmaya çalışın. Üstelik katlara [satırlara] yerleştirilmiş olan tuzaklara düşmeden [şıklardaki geldiricilere takılmadan] operasyonu sağlıklı bir şekilde tamamlamaya çalışın. Satırlar ilerledikçe ve siz paragrafın sonuna yaklaştıkça apartmanın zemin katına yaklaştığınızı ve biraz sonra da dışarı çıkacağınızı düşünün!

Dışarı çıktığınızda ise gazeteciler [soru] sizi bekliyor.
Ne olacak dersiniz..?

Gazeteciler [soru] size muhtemelen şunu soracaktır:

- Apartmanda [sorda] "şu, şunu.." var mıydı?

- Veya "şunu, şunu.." gördünüz mü?

- Veyâhut ta, apartmanda [sorda] en çok dikkatinizi çeken şey neydi?
- Sıçce bu apartman ve katları [paragrafın satırları] size neyi anlatıyor?

- Katları geziyorken [satırları okuy-orke] neler hissettiniz?

- Apartman [paragraf] hakkında tam olarak ne düşünüyorsunuz?

Aynen böyle, paragraf sorularını gözükken, tıpkı bir apartmanın katla-rını [sorumun satırlarını] büyük bir giz-lilikle ve dikkatle keşfeden bordo bereli SAT komandoları gibi hareket ederek, dışarı çıktınızda size sorulabi-lecek önemli bilgileri ve bulguları der-lemeye çalışarak çözümler

İşte sevgili "Genç Öğrenci Arka-daşlarım"!

Demek ki, Türkiye sorularını ve pa-ragraf sorularını bu kompozisyon ile çözerseniz hem çalışmalarınızı zevkli hale getirmiş olursunuz, hem de konsantrasyonunuzu üst düzeyde tuta-rak sorulardaki hayalî tuzaklara düşmeden görevinizi başarıyla tamamlamış olursunuz. Özellikle de ders çalışırken bu kurguyu hayal ederek sorularla boğuşmanızı ve bu duygu-durumunu niteliksel bir farkındalık dü-zeyi olarak özümsemenizi tavsiye ederim... (Not: Diğer Sözöl derslerde de aynı teknikleri kullanabilirsiniz!)

Tabii ki, bu tür soru ölüntülerinin dışında kalan ve daha çok **LYS** sına-

vında sorulan ve kısmen ezbere dayalı olan konular ise, genel anlamda sık sık yapılması gereken tekrarlama ile çalışılmalıdır. Başka deyişle, yakın ha-fıza ile kalıcı hafıza arasındaki koordinasyona bağlı olarak, konular, sanat-lar, kavramlar, akımlar, şairler, yazarlar, edebî dönemler, eserler vb. bilgi-gruplarını belirli aralıklarla tekrar ederek çalışmak gerekmektedir. Bu doğ-rultuda ve konularda, olabildiğince fazla soru çözmek de kolayca tekrar ça-lışmaları yapabilmeyi destekleyebilecektir.

Türkiye Sorularını Çözerken Dikkat Edilecek Hususlar

• Bir Türkiye sorusu çözerken ilk önce soru cümlesini dikkatlice okumak

gerekir. Bazı öğrenciler, önce paragrafı sonra onun sorusunu okurlar. Bu çok yanlış bir tutumdur. Bu aynen, alışverişe gidip de ne alacağını bilme- meye benzer. Ne alacağınızı ve markette ne arayacağınızı bilmeden dolaş- mak nasıl zaman kayıpı ise, yukarıdaki SAT komandosı örneğinde değindiğimiz gibi hangi cevabı aradığınızı bilmeden satırlar arasında dolaş- mak da ciddi zaman kaybıdır. İsrattır!

- Olumsuz soru köklerine dikkat edilmelidir. Öğrencilerin olumsuz soru köklerini olumlu algılamamaları için, kitapçıkta ilgili sorularda olumsuz söz- cüklerin altı çizilir. Örneğin "..... gıkarılamaz?", "..... değinil- memiştir?", "..... yoktur?" Buna rağmen yine de öğrenciler dalgalınlıkla bu hataya düşebilmektedirler. Bu bakımdan her soruya taze bir ne- fesle ve hafif sağa sola hareket ederek ve bedeninizi zinde tutarak başlayın.
- Bir soru, tam olarak anlaşılımdan onun çözümüne geçilmemelidir. Ge- rekirse soruyu 2 kez okuyun! Aksi takdirde başa dönmek zorunda kalırsınız

- Anlam bilgisi sorularında kesinlikle kişisel yorumlar yapılmamalıdır. Parça- da verilen paralel anlam gerçevesinde, aynı anlamı seçenlerde yakalayarak doğru şıkka ulaşın. Unutmayınız ki, soruda sizin nasıl düşündüğünüz değil; o parçada neyin anlatılıp neyin anlatılmadığı sorulmaktadır. Basit bir kural ile ifta- de edeceğ olursak, soruyu kendi subjektif değerlerinize göre değil de; soruda verilen bilgi ve görüşlere göre cevaplandırmanız gerekmektedir.

- Paragraf sorularının uzunluğundan dolayı çoğu öğrenci bu soruları an- layamadığını dile getirir. Bu soruların çözümünde örnekleme yoluna gitme- niz, çözümünüzü (SAT komandosı örneğinde olduğu gibi) günlük olaylarla ilişkilendirmeniz gerekmektedir. Yani konuyu somutlaştırmak, soruyu anla- manızı oldukça kolaylaştıracaktır.

- Soruların okunmasında dudaklar değil, gözler çalışmalıdır. Dudakla- okumak yavaş, gözle okumak ise çok daha hızlıdır. Zihnimiz çok hızlı çalış- tığından ne kadar hızlı okursak cümleler arasındaki anlam ilişkisi o kadar daha kolay anlaşılır. Anlamak için okuma, gözle beyin arasında olmalıdır. Paragrafın ilk ve son cümleleri okunarak paragraf anlaşılır. Bazı öğrenci- ler bu yöntemi dener. Bu yöntem de sizi çöğükeş yanlışla götürebilir.

- Anlam bilgisi sorularını yanıtla- makta ilk başlarda yavaş olabılırsınız. Bu gayet normaldir. Ama soruların üstüne kararlılıkla giderseniz zaman- la istenilen seviye ve hıza ulaşsınız. Bu yeterlilik de, düzenli kitap oku- makla ve anlam konularıyla ilgili çok fazla soru çözmekle elde edilebilir.

- Dilbilgisi sorularının çözümün- de ise, bilgi birikiminizin iyi olması gerekir. Anlam bilgisi sorularını, en- telektüel yönü olan çoğu kişi yapar; ama dilbilgisi soruları bilgi gerektir- diğinden bu soruları herkes rahatlık- la çözemaz. Dolayısıyla bu sorular,

daha çok seçici özelliğe sahiptir, denilebilir. Türkçe testinde asıl elemeyi de bu sorular yapmaktadır. Dilbilgisinden her yıl, cümlelerin öğeleri, sözcük tür- leri, sözcük yapısı, noktalama, yazım kuralları ve anlatım bozukluğuyla ilgi- li belirli sayıda soru gelmektedir. Bu nedenle, bu konulara çok iyi- gelişmelidir. Ayrıca, Dilbilgisi sorularının çözümünde eleme usulünün kul- lanılması da yararlı olacaktır.

- Ve son olarak şunu ifade etmek isteriz ki; doğruluğundan emin olma- dığınız hiçbir soruyu da yanıtlamayınız. Eğer 2 şıkka indirdiyseniz yeniden düşünerek içgörüünüzle ve kendinizi ikna ederek bir tanesini seçin. Eğer ha- len karar veremiyorsanız, yolunuza devam edin ve sınav sonunda tekrar bak- mak üzere bu soruya 'işaret' koyarak sonraki soruya geçin!

Türkçe Dersinin Puan Türlerine Göre Önemi

Türkçe-Sosyal Puan Türünde Hazırlananlar İçin: Türkçe derisi, özellikle Sözel puan türü ile öğrenci alan yükseköğretim programlarına girmeyi amaçlayan öğrenciler için birinci dereceden önemli ve hayati bir derstir. Öte yandan Sözel öğrenciler genel anlamda kendi aralarında yarışmaları için bu derisi mümkün olduğunca '0' hata ile çözmeleri gerekmektedir. Unutulma-

malidir ki, yanlış çözülen 1 Türkçe sorusunun puansal kaybını telafi etmek için, ayrıca/fazladan 2-3 Matematik sorusu çözmek gerekmektedir. Bu nedenle Türkçe dersine çalışırken ve Türkçe testi ni çözerek son derece dikkatli ve özverili olmak gerekmektedir.

YGS'de 40 sorusu, **LYS**'de de 56 sorusu olan Türkçe dersi, her bakımdan Sözel öğrencilerin ana puanlarının ham görevdesini oluşturduğu için mutlakâ profesyonelleşilmesi gereken bir testtir. Bu bakımdan Sözel öğrencilere tavsiyemiz, iç saha olarak kabul edilen bu ana branş testlerinde puan kaybetmemeleri ve çalışmalarını bu ciddiyetle sürdürürken de mutlakâ ilgilerini ni geçebilecek konularda kitap okuma alışkanlığına gündelik yaşamlarında yer vermeleri gerekmektedir.

Bu süreçte, 1. Dönem çalışmalarında daha çok konu ve yaparak testi ki-varında çalışmalara yer verilebilir; ancak, 2. Dönem çalışmalarında ise daha çok deneme sınavları üzerinden genel tekrar yapıyormuş gibi bir çalışma rutini takip edilmelidir. Ancak bu konu da, öğrencilerin sık sık düşmüş olduğu bir hatâdır. Öğrenciler bazen ustalaşmak için abartılı bir şekilde sürekli konu testi veya soru bankasındaki testleri devire devire gözlemektedirler. Bu olumlu bir çalışma rutini olarak düşünülse de, bu durumun bazı dezavantajları da vardır.

Şöyle ki, eğitimciler olarak biliyoruz ki konu testlerinde bazen gereksiz detaylara yer verilmekte ve sorular bilerek zorlaştırılmaktadır. Bazen vurucu ve yorucu olsun diye, bazen de sayfa dolusun diye, maalesef bir takım kaynaklar gerçek sınavın doğasından ve kıvamından uzak tonlarca sorularla dolurumaktadır. Öğrencilerimiz iyi niyetle bu soruları çözerken farkında olmadan gerçek sınavın soru dokusundan, konu uzayından ve de deneme sınavı kıvamından uzaklaşmaktadırlar. Böylece öğrenciler sınava girdiklerinde ve normal bir soru ile karşılaştıklarında ise, "Ya bu soru bu kadar kolay olamaz. Mutlaka bu soruda bir hindik vardır. Zorlaştırılmış ve ters köşe yapmak için hazırlanmış bir soruya benziyor.." diye düşünmekte ve kolay bir soruyu bu düşünce egzersizleri ile kendileri zorlaştırmakta ve göğü kez de

yanlış cevaplandırmaktadırlar. Halbuki soru gerçekten kolaydır, ortadadır ve cevabı da açıktır. Ancak öğrenci sürekli soru bankası kıvamında soru çözmeye alıştığı için, kolay soruları da tehlikeli ve tuzaklı algılamakta ve böylece deneme sınavı kıvamını veya deneme sınavı soruları ile konu geçişleri farkındalığını kaybedebilmektedir.

Bu nedenle tekrar etmekte fayda görüyoruz: Özellikle Türkçe gibi sözel ve betimsel olan dersleri belirli ar-

alıklarla Deneme Sınavı çözerek ve böylece deneme sınavları üzerindeki genel kararlar yaparak gözden geçirmek, tekrar etmek ve bilgilerinizi de bu şekilde tazelemek çok daha **İSABET**'li olacaktır.

Matematik-Fen Puan Türünde Hazırlananlar İçin: Türkçe dersi, Sayısal puan türü ile öğrenci alan yükseköğretim programlarına girmeyi amaçlayan öğrenciler için birinci dereceden önemli olmayan bir ders gibi görünebilir. Ama bu görüş son derece yanıltıcı ve hatâli bir görüştür. Çünkü Türkçe dersinde, Lise 1. sınıfta, Sayısal öğrenciler tarafından ortak müfredatta görülmüş ve sınıf geçilerek arkada bırakılmış bir derttir. İşte bu nedenle **YGS**'deki Türkçe testi soruları, doğal olarak Sayısal özel öğrencilere de puan getirmektedir.

Şu var ki, Sayısal öğrenciler genel anlamda kendi aralarında yarışıyorlar, kendi ana branş derslerinde bir noktadan sonra ve potansiyelleri gerçeğe dönüşen de çalışmalarını belirli bir olgunluğa erdirmekte idirler. Hâli böyle olunca, özellikle orta düzeyde başarılı olan veya derece yapmak hedefinde olan Sayısal öğrencileri de tıpkı Sözel öğrenciler gibi Türkçe dersine ağırlık vererek, gerek **YGS** gerekse **LYS** puanlarını daha da yükseltmeye çalışmalı idirler.

Dolayısıyla Sayısal öğrencilerin, kendi branşlarındaki ana derslerindeki netlerinden ziyade, **YGS** Türkçe testi ni olabildiğince hasarsız çözmeleri, her

iki puan türünde daha yüksek puanlar almalarını ciddi anlamda destekleyebilecek. Dolayısıyla Ortak derslerin müfredatı içinde olan Türkçe dersinden, Sayısal öğrenci olarak fazladan 10-15 puan almak, sizi bir anda 100.000.- kişinin önüne çıkartabileceğinden, **YGS**'deki Türkçe testinin, Sayısal öğrenciler için de oldukça önemli olduğunu düşünüyoruz.

Demek ki, kendilerini garanti altına almak isteyen, sayısal derslerden kaybetmediği puanı Türkçe testyle telafi etmek isteyen ya da yüksek bir MF puanı almak isteyen Sayısal öğrencilerin de Ortak Müfredat kapsamında olan **YGS Türkçe** dersini / testini öğrenmelerinde ve özellikle yapabilecekleri öncelikli konulara ait olan soruları cevaplandırmalarında son derece büyük fayda vardır.

Özette Sayısal öğrencilere tavsiyemiz, Türkçe dersine çalışırken en azından soru çıkma olasılığı yüksek olan ve birbiriyle birinci dereceden bağlantılı olan konulara eğilmeleridir. Maaşef Lise 4. Sınıfta, Lise 1. Sınıfın Türkçe müfredatı kısmen unutulmaya yüz tutabileceği için, özellikle Sayısal öğrencilerin sık sık Deneme Sınavlarına girmesi ve her yıl bir takım Türkçe konuları testini veya 1 adet Türkçe soru bankasının tamamıyla gözmelere son derece faydalı olacaktır inancındayız. (Ayrıntılı özümseme için makalenin tümünde vurgulamış olduğumuz teknikleri, stratejileri lütfen okuyunuz.)

Türkçe-Matematik Ağırlıklı Puan Türünde Hazırlananlar İçin: Bu öğrenciler için, ÖSYM'nin YGS ayağı hakkında yukarıda sözeli öğrencileri için uzun uzadıya anlatmış olduğumuz gerçeğe, TM öğrencileri için de aynen geçerlidir. Yani, ÖSYM sınavlarına Türkçe-Matematik alanında hazırlanan öğrenciler, hem YGS Türkçe Testinden, hem de LYS Türkçe Edebiyat testinden sorumlu olduklarından, alan puanlarının ana gövdesini bu testlerden oluşturacaklardır. Bu nedenle, Türkçe-Matematikçi öğrencilerin, Sayısal öğrencilerden çok daha fazla, ya da en az sözeli öğrenciler kadar, her iki Türkçe Testine de yoğunluklu olarak çalışmaları gerekmektedir. (Ayrıntılı özümseme için yukarıda Sözeli ve Sayısal öğrenciler için kaleme almış olduğumuz bölümü lütfen tekrar okuyunuz.)

Dil Puan Türünde Hazırlananlar İçin: Bu yıl ÖSYM sisteminin tekrar değişmesiyle birlikte YGS Türkçe Testi, önemli ölçüde Dil puanını etkileyecek ve katkı sağlayacak şekilde yeniden düzenlenmiştir. Bu nedenle tüm öğrenciler gibi Dil öğrencileri de YGS sınavındaki Türkçe testini "alan-ıcı" veya "alan-dışı" ayrımı yapmaksızın, tıpkı TM, TS ve MF öğrencileri gibi disiplinli ve özverili bir şekilde çözerek, ikinci puanlarını (Dil Puanlarını) olabildiğince yükseltme-

ye çalışmalıdır. Bu nedenle Dil Öğrencilerinin de, Sözeli, Sayısal veya Eşit-Ağırlıklı öğrenciler gibi hareket etmelerinde fayda olacaktır düşünceyiz. (Ayrıntılı özümseme için yukarıda Sözeli öğrenciler için kaleme almış olduğumuz bölümü lütfen tekrar okuyunuz.)

NOT: SBS'ye hazırlanan öğrencilerimizi bu ayrıntılar ilgilendirmemekte, Türkçe derisi, SBS'de ana branş bir test olduğu için, SBS'ye hazırlanan öğrencilerin, Türkçe dersine, hiçbir soruyu kaçırmamak adına tam anlamıyla yoğunlaşarak çalışmaları gerekmektedir.

Tarih dersine nasıl çalışmalıyız?

YGS-LYS / Dersin Künye Bilgileri

Dersin Adı : Tarih
YGS Soru Sayısı : 17
LYS Soru Sayısı : 44

YGS Puanlarına Katkısı					
YGS 1	13	YGS 3	48	YGS 4	67
YGS 2	13	YGS 5	31	YGS 6	13

LYS Puanlarına Katkısı					
MF 1	0	MF 3	0	MF 4	0
MF 2	0	TM 1	0	TM 2	0
TM 3	0	TS 1	84	TS 2	84

SBS / Testin Künye Bilgileri

Testin Adı : Sosyal Bilg. Testi
SBS 6. Sınıf Soru Sayısı : 16
SBS 7. Sınıf Soru Sayısı : 18
SBS 8. Sınıf Soru Sayısı : 20

Testin SBS Puanlarına Katkısı		
6. Sınıf	7. Sınıf	8. Sınıf
50	52	50

Tarih, geçmişte yaşanmış olayları, sebep-sonuç ilişkisi içerisinde inceleyerek, bugüne ışık tutan bir bilim dalıdır. Tarih Dersi'nin asıl amacı, bugünü düne bağlamak, geçmişle günümüzü irtibatlandırmak ve böylece günümüz olaylarını geçmiş olayların ışığı altında yeniden yorumlamaktır. Bu niteliği ve işlevi ile Tarih, geçmişte ki önemli olayları o günün koşulları içerisinde değerlendirir, bununla birlikte yaptığı çıkarımlarla güncel olayları inceleyen diğer bilim dallarına da yol gösterir.

Tarih Dersine Ait Soruların Özellikleri

- Cevapları, doğru kez paragraf sorularının cevabı gibi, paragrafta bulunur sorulardır.

Ancak şu var ki; bu dersin içeriğindeki konular deney ve gözlemden uzak olduğu için, daha çok bulgu ve beigelere dayanılarak araştırılmalar yapmak, yorumlamalarda bulunmak ve olayları kronolojik olarak ele alarak, daha çok neden-sonuç ilişkilerine odaklanmak söz konusudur. Dolayısıyla bu içerik ile karakterize olan Tarih Dersi'nin sorularını da tipolojik (*şekil ve kalıp*) ve tematik (*içerik, muhteva*) olarak aşağıdaki özgülükleri taşır:

- Bununla birlikte Tarih dersi soruları, bir takım "ön-bilgiler" verilerek, akabinde bizlerden yorum istenen sorulardır. Bu sorularda; paragrafı, ön bilgiyle veya soruca verilen şablonik gerçeğe ile birlikte seçenekler arasında bağlantı kurulması beklenir. Bu anlamda, bu sorularla yorum gücümüzün test edilmesi amaçlanarak, her zaman için sorular belirli bir kavramsal zemin üzerine bina edilerek yapılandırılır.

Sorular içerisinde bazı kavramlar oldukça önemlidir ve bu kavramlar, sorunun püt noktası da olabilir. Örneğin, "*Kaputlasyon*", "*Meşrutiyet*", "*Ka-*

vimler Göçü" vb., kavramlar bilinmeden soruları tam anlamıyla anlamak çok mümkün görünmemektedir. Bu nedenle Tarih dersinin özgün kavramlarını

çok iyi bilmek gerekmektedir. Çünkü sorular salt olarak sadece herhangi bir kavramla ilgili olan sorular da olabilir.

- Aynı şekilde bu sorular, öncül bilgiler içeren ve birbirine çok yakın olan geldirici seçeneklerin yer aldığı sorulardır. Bu nedenle bu sorular, çoğu kez kavramların ve verilen öncül bilgilerin çok iyi anlaşılabilmesine bağlıdır. Bu nedenle bu tip sorular, öğrencinin özellikle bilgiyi analiz etme gücünü, akıl yürütmesini, yorumlayabilme kabiliyetini ve dikkatli okuyarak sorunun kö-kündeki istenilen bilgiye varabilme ya da çıkarım yapabilme gücünü ölçen sorulardır.

- Diğer taraftan son yapılan **ÖSYS** değişiklikleri dikkat alındığında, özellikle **YGS**'de daha çok yorum sorularının ağırlıkta olduğu dikkatleri çekmekte, **LYS** sınavlarındaki Tarih testinde ise daha çok bilgiye dayalı sorular beklenmektedir.

Bu bakımdan denilebilir ki, bilgi soruları, öğrencinin sahip olması gereken bilgilerin hazırlanışını ölçmeyi amaçlayan sorulardır. Ancak bu soruları sadece - *salt olarak*- bilgiyi test eden sorular olarak görmemeli, aynı zamanda dikkatli öğrenen sorular olarak da kabul etmek gerekmektedir.

- Öğrenciler, bilgi ağırlıklı bu sorularda, sorunun, konuyu ele alışı bakımından dikkatlerini zinde tutarak doğru cevabını bulmaya yönelmelidirler. Bu konuda en büyük handikap öğrencinin kendi bilgi ve dağarına göre cevap verme alışkanlığıdır. Özellikle bu konuya çok dikkat edilmezse, Tarih sorularında genel kural olarak katamıza, birikimimize ve dağarımıza göre cevaplayabiliriz. Ancak bu konuda da sizi bağlayan sınırlılıklar mevcuttur. Bilgi ve birikiminizin cevabı doğru zaman zaman şıklar arasında bulamayabilirsiniz. Bu noktada da bilgi ve birikiminize göre şıklar arasından soruya cevap olabilecek en uygun seçeneği seçerek doğru cevabı bulmanız gerekmektedir.

Size garip gelebilir ama, gerçek şu ki Tarih derisi sorularını çözmek bulmaca çözmek gibi riskli ve heyecanlıdır. Ne kadar soru çözerseniz, bu bulmacanın veya yanltmacanın mantığını çok daha nitelikli bir şekilde kavrar

ve bu konuda giderek daha da ustalaşabilirsiniz.

Ayrıca dikkat edilmesi gereken başka bir husus daha vardır: 'O da soruyu yazan metin yazarı veya bilim uzmanı ile empati kurabilmek-tiler' Tarih sorusu yazanların, soruyu yazmadan veya yazarken somut bir amaçları vardır. Örneğin sayısal derslerde öylesine rakamları kullanarak işlem mantığını ihlal etmeden soru yazmak mümkünken, Tarih sorularında ise durum çok farklıdır. Cevap, soru yazılmaya başlamadan

bellidir ve yazarin aklindadir. Soru yazari, o cevaba karşılık gelebilecek olan bir soru hazırlamaya çalışır. Bu nedenle metin/soru yazari, o cevaba teğet geçen kavramları kullanır. Aklındaki o cevabı mutlaka şıklarda ima eder. Ancak, o cevaba direkt ya da endirekt kavramları bir arada kullanarak öğrencinin cevaba en yakın olan şıkkı bulmasını sağlamak ya da sınamaktır. Bu anlamda, Tarih sorularını çözerken sorunun yazariyle empati kurarak ve adeta zekâlarınıza yarıştırarak metin yazarinın kafasındaki doğru cevabı yakalamaya çalışın. Unutmayınız ki, Tarih sorularının cevaplarını 2 şıkla indirmek bilgi ve düzenli çalışmakla kazanılacak bir kazanım iken, o iki şıktan doğrusunu bulup seçmek, ya da 2 şıkta tek şıkla indirmek ise yukarıda ifade etmeye çalıştığım, tecrübe, empati ve strateji ile başarılabilecek bir kazanımdır / yetenektir.

Özetlemek gerekirse, Tarih sorularını çözerken uymamız gereken kuralları şunlar:

a) Eğer soruda bilgiler, öncüller ve argümanlar, gerçekleler verilmişse; soruyu katamıza ve kendi bilgi dağarımıza göre değil de, soruda verilen bilgi-lere paralel olarak çözmemiz gerekmektedir.

b) Eğer soruda bilgi, öncül, gerçekle ya da argümanlar verilmemişse; soruyu şıklarına göre çözmeli, ya da şıklardan hangisi sorunun soruluş amacı-na uygun veya yanlış duruyorsa o şıkta karar kılmalıdır.

- c) Sorunun şıkları ile sorunun kavram ve çağrışım uzayını ve birbirine ya-
kın duran kavramlarını dikkatlice etüt etmek, şıklar arasından hangisinin so-
ruyla benzer bir kavram ve çağrışım sahıplı olduğunu tespit ederek
karar verme yoluna gitmelidir.
- d) Bu anlamda, metin yazarı ile zekâlarını yazırtırmaya çalışsın, soru-
nun kavramsal uzayıyla empati kurmak veya soru yazarının örtülü amacını
hissetmeye çalışmak ve böylece de sorunun/yazarın nasıl tuzaklamalar yapa-
bileceğini önceden kestirmeye çalışmak gerekmektedir.

Pekala, Tarih Dersine Nasıl Çalışmalıyız?

- Öncelikle öğrenciler, bütün özel derslerde olduğu gibi Tarih dersine
de, derste işlenecek konuları dersten önce okuyup, bir ön-hazırlık yaparak
gelmelidirler.
- Ders esnasında öğrenci öğretmenle göz temasını kaçırmadan, öğret-
menin ses ve mimikleriyle kulak ve beyin koordinasyonunu sağlayarak aktif

- Öğretmenin dersti işlemesi esnasında kullanmış olduğu konunun kavram-
ları ve terimleri, öğretmenin vurgusu dikkate alınarak dikkate not edilmeli, se-
beb ve sonuç ilişkileri mantıksal ve entelektüel bir temele oturtulmalı ve en
önemlisi de bütün bu birbirine yakın ve örtüşük olan pratik bilgiler, özeteyleyici
notlar ya da önemli ip uçları olarak dikkatlice not edilerek özümsemelidir.
- Konu akışları devam ediyorken, tüm gelişimsel ve pedagojik aşamalar,
ileride genel tekrarlar yapılabilecek şekilde mutlaka özetlenmelidir.

- Özellikle konular, "Konu Anlatımlı Kitap" üzerinden yüksek sesle veya ti-
nili kısık bir sesle tekrar edilmeli veya en azından düzenli olarak okunmalıdır.
- Bireysel çalışmalarda ise, ders bittikten sonra işlenmiş konulara yönelik
genel tekrarlar yapılmalı ve ilgili konu testleri de konu biter bitmez, yani bil-
giler taze iken çözümlenmelidir.
- Çözülemeyen sorular, mutlaka Etüt Öğretmeni'ne veya Ders Öğret-
meni'ne gözdürülmeli, en azından arkadaş çalışma gruplarında tartışılmalı ve
böylece farklı bakış açıları yakalanmaya çalışılmalıdır.
- İşte bu aşamadan sonra "Konu-Yaprak Testleri"ne geçilebilir. (Not: Çö-

çözülemeyen sorular, mutlaka Etüt Öğ-
retmeni'ne veya Ders Öğretmeni'ne
gözdürülmeli, en azından arkadaş
çalışma gruplarında tartışılmalı ve
farklı bakış açıları yakalanmaya çalı-
şılmalıdır.)

- Konularla ilgili pekiştirici örnek
sorular ise, genellikle Soru Banka-
sı'ndaki sorulardır. Soru bankaların-
daki sorular, konu ile ilgili
biraz daha zor kabul edilebilecek
olan testler olduğu için, bu testler de
mutlaka çözümlenmelidir. Böylece bu

konuda yetkin bir bağışıklık ve yeterlilik kazanılmalı, en önemlisi de zor so-
ru kalıplarıyla "Başa Çıkma Stratejileri" daha da zenginleştirilmelidir.

- Demek ki; "Ders sırasında alınan notlar" + "Ders sırasında çözülen ko-
nu Testleri" + Konu Anlatımlı Kitap ve kitaptaki Konu Testleri" + İşlenen ko-
nu ile paralel geçmiş yıllarda çıkmış olan "ÖSS-ÖYS / OKS-SBS Soruları" +
"Soru Bankası ve kitaptaki tüm testler" + "Eş zamanlı takip edilen bir ko-
nu Anlatımlı Dergi" gibi kaynaklar, her konu için adım adım takip edildiğin-
de; Tarih dersti kesinlikle korkulu bir ders olmaktan çıkacaktır. Özetle, Tarih
dersi çalışılıyorken tek bir kaynağa bağlı kalmadan, geniş bir kaynak yelpa-
zesinden faydalanılmalıdır.

- Ayrıca bütün bu çalışmalar boyunca, yukarıda maddeler halinde ifade
ettiğimiz gibi tüm sorular tahlil edilerek etüt edilmelidir. Mesela "Kongre-
ler" konusuna ait konuları inceliyorsanız; hangi kongreden daha fazla soru
geldiğine değil de, hangi mantıkla soru sorulduğuna dikkat etmeniz gerek-
mektedir. Bu anlamda önceki yıllarda çıkan sorular arasında ilişki kurarak;
soruların, tipolojik, şematik ve tematik olarak kavramsal uzayını yakalama-
ya çalışmak ve böylece de bu kazanımları kişisel tecrübe havuzunda birik-
tirmeniz gerekmektedir.

- Dahası, sorularda değışiklik yaparak yeni sorular üretmeye çalışırsanız,

ezbercilikten kaçınılabilir ve bu işte ne kadar usta olduğunuzu zihninizdeki soru galerisini zenginleştirilmelisiniz.

Bu konuda son olarak kişisel tecrübelerime dayanarak şunu da belirtmek istiyorum: Çözümünüz sorularda sadece -ve- sadece doğruya odaklanmayın. Yanlışlara veya yanlışlarınızda odaklanın. Neden yanlış yaptığınızı, sizi yanlış düşündürmeye veya yanlış bir bilgi ve kavrama düzeyinde soruyu yanlış cevaplandırmaya iten bilgi ve deneyimlerinizi tespit edin. Her yanlışınızın hatırlanmadığı kavramsal arşivine ulaşın, belleğinizdeki o bilgiye dair gerekli güncellemeleri, revizyonu, restorasyonu, rehabilitasyonu ve de tamirâtı yaparak, o yanlışınızı böylece çok önemli bir kâra dönüştürün.

Unutmayın! Tarih dersinin her bir sorusunda, ya dört yanlış ve bir doğruyu bulmanız, veya dört doğruyu ve bir yanlış bulmanız is-tenmektedir. Bu nedenle sadece "Doğru Bilgi Odaklı", değil, "Yanlış Bilgi Odaklı" çalışmayınız da bir beceri haline getirmelisiniz. Unutmayın! Yanlışlarınız ve sizi yanlış götüren dağarcınızı fark ettiğiniz oranda, doğrularınızı da fark ederek ve de kendinizden emin olarak seçebilirsiniz.

Demek ki; Tarih dersine mutlaka hazırlıklı gelinmeli; mümkünse evdeyken dersle ilgili ön-okumalar yapılmalı ve ders çok-ama-çok iyi ve zinde bir şekilde dinlenmelidir. Konularla ilgili diğer popüler, özgün çalışmalar veya başka kitaplar da okunmalıdır. Bu okuma etkinlikleri asla bir angarya veya zaman kaybı olarak görülmemelidir. Unutmayınız ki bu tür okumalar, hem Türkiye dersinize, hem okuma hızınıza ve kavrama tecrübenize, hem de en-telektüel beceri ve kimliğinize çok ciddi katkılar sağlayacaktır.

Tarih Dersinin Puan Türlerine Göre Önemi

Türke-Sosyal Puan Türünde Hazırlananlar İçin: Sözel puan türüne göre seçim yapacak öğrencilerin Türkiye'den sonra en fazla dikkat etmeleri gereken derslerden birisi de Tarih'tir. Bu dersten en fazla 1-2 soru kaçırmaya lük-sünüz olabilir. Yeni ÖSYM sisteminde göre, YGS Sosyal Bilimler Testi içerisindeki Tarih soruları daha yorum ve muhakeme ağırlıklı ve ortak müfredata dayalı sorular olacaktır. Ancak, LYS Tarih Testinde ise, biraz daha zor ve bilgiye dayalı ve detaycı sorular beklendiği için, mutlaka eski ÖYS tarzı demis oldu-

ğumuz soru kalıplarına ve bu konuların sorulara izdüşümüne de dikkat kesilerek hazırlanmak gerekmektedir. Bununla birlikte Tarih dersi, sözel öğrencilerin en çok yanlış yaptıkları ya da ters köşe oldukları ders olarak kötü bir üne de sahiptir. Bu nedenle yukarıda verdiğimiz teknik bilgilere ve taktilere dikkat ederek çok-ama-çok iyi bir şekilde hazırlanmanız tavsiye ediyoruz.

Sayıl Puan Türünde Hazırlananlar İçin: YGS Sayıl Puanlarına kat-

kısı az olan bir ders olsa da, yine de bu puan türü ile ilgili hazırlık yapacak adayların öğrenebilecekleri ve bazı sorularını rahatlıkla cevaplandırabilecekleri bir derttir. Çünkü öğrenci, sayısal bir öğrenci olsa da, Lise 1. Sınıfın ortak YGS müfredatı kapsamında olan bu dersti almış ve başarılı olduğu için de sınıfını geçmiştir. Bu bakımdan Sayıl öğrencilere tavsiyemiz, özellikle yakın tarih ile ilgili konulardaki soruları mutlaka çözmeleridir. İnkılap Tarih'i'ni artık ezbere biliyorsanız sayılır. Bu nedenle bu ders size ek bir yük getirmeyecektir. Sadece soruların kavramsal uzayını ve yazılımlarının veri tabanını yakalamanız size bu konuda yeterli olacak ve rehberlik yapacaktır.

Kaldı ki, hangi üniversitenin hangi bölümüne giderseniz gidin, üniversite-ten sakın uzaklaşmayın. Çünkü sayıl öğrenci olmanız da buradan kotaracağınız 5-10 puanla birlikte en az 50.000 - kişiyi daha eleleyebilirsiniz. Özetle, sayıl öğrenciler olarak Tarih dersine ait konuları okuyarak ya da örnek YGS sorularını analiz ederek çalışmanızın bile puanınızı 3-5 puan artı-rabileceğini önemle vurgulamak istiyoruz. Bu nedenle bugünden tezi yok, Sayıl öğrenci olmanız da, artık YGS Deneme Sınavları'nda Tarih sorularına da yavaş yavaş zaman ayırmaya başlamanızın; ayrıca, okuma ve anlama hi-zınızı artırıcı çalışmalar yapmanızın çok yerinde bir strateji olacağını söyleyebilirim. (Not: Sayıl (MF) öğrencilerine, sadece YGS'de yer alan Tarih

soruları puan getirmektedir.)

Eşit Ağırlıklı Puan Türünde Hazırlananlar İçin: Tarih dersi, Türkçe-Matematik ağırlıklı puan türüne katkısı, orta düzeyde olan derslerden birisi olmakla birlikte, öğrenilme anlaşılma ve soru çözme kolaylığı bakımından eşit ağırlıklı puan türünde hazırlanan öğrencilerin vazgeçemeyeceği önemli derslerden birisidir. Sözel gruplar için yukarıda ifade ettiğimiz çalışmalar ve hususlar aynen Türkçe-Matematik alanından hazırlanan öğrenciler için de geçerli olup, aynı çalışma modeli takip edilmelidir. (**Not:** Eşit-Ağırlık (TM) öğrencilerine, sadece YGS'de yer alan Tarih soruları puan getirmektedir.)

Dil Puan Türünde Hazırlananlar İçin: Bu alandan hazırlanan öğrenciler diğer sözel derslere verdikleri öneminin aynısını Tarih dersine de vermeli ve özellikle Dil puanının katsayılarının düşük oluşu, Dil öğrencileri için sözel dersleri çok daha önemli hale getirmektedir. Dil öğrencilerine tavsiyemiz ise, tıpkı bir Sözel öğrencisi veya Eşit Ağırlık öğrencisi gibi, en kötü ihtimalle de Sayısal öğrencileri kadar Tarih dersinden yapabildikleri kadar soru yapmaları ve böylece de **YGS** ve **DİL** puanlarını olabildiğince yükseltmeleridir.

NOT: SBS'ye hazırlanan öğrencilerimizi yukarıdaki bu ayrıntılar ilgilendirmemekte, Tarih dersi, SBS'de ana branş bir test olan Sosyal Bilimler Testi içerisinde yer aldığı için, SBS'ye hazırlanan öğrencilerin, Tarih dersine, hiçbir soruyu kaçırmamak adına tam anlamıyla yoğunlaşarak çalışmaları gerekmektedir.

Biyooloji dersine nasıl çalışmalıyız?

YGS-LYS / Dersin Künye Bilgileri

Dersin Adı : Biyooloji
YGS Soru Sayısı : 13
LYS Soru Sayısı : 30

YGS Puanlarına Katkısı					
YGS 1	YGS 2	YGS 3	YGS 4	YGS 5	YGS 6
40	93	14	14	14	26

LYS Puanlarına Katkısı					
MF 1	MF 2	MF 3	MF 4	TM 1	TM 2
14	36	60	14	0	0
TS 2	TS 1	TM 3	TS 1	0	0

SBS / Testin Künye Bilgileri

Testin Adı : Fen Bil. Testi
SBS 6. Sınıf Soru Sayısı : 16
SBS 7. Sınıf Soru Sayısı : 18
SBS 8. Sınıf Soru Sayısı : 20

Testin SBS Puanlarına Katkısı		
6. Sınıf	7. Sınıf	8. Sınıf
61	58	60

Biyoloji, canlıları inceleyen bir bilim dalıdır. Canlılara ait olan doğal olayları pozitif bilim metodlarıyla açıklamaya çalışır. Biyoloji, bu şekilde yaşamsal olaylar arasında sebep-sonuç ilişkileri kurarak yaşamı kavramaya ve edinilen bilgilerden faydalanarak problemlerimizi gözmeeye yardımcı olur. Biyoloji dersyle birlikte okullarımızda canlılar, sistemler, basit anlamda yaşam ve onu oluşturan unsurlar kavratılır ve son tahlilde bu kazanımlar pratik hayatta kullanılabilecek kazanımlara dönüştürülür.

Biyoloji dersi, bilgi ağırlıklı olması sebebiyle anlatımın yanında grafik, şekil, tablo ve şema ve benzeri göstergelerle de desteklenerek yorum yapılır. Diğer taraftan Biyoloji dersinin, sadece ezberle öğrenilemeyecek olan, ama ezbersiz de yapılamayacak olan çok önemli bir fen bilimleri alanı olduğu da söylenebilir. Bu nedenle, - bazı ünitelerin Biyoloji'de temel üniteler olması nedeniyle - üniteler ilerledikçe geride kalan temel konuların tekrar tekrar gözden geçirilmesi gerekmektedir.

Biyoloji Dersine Ait Soruların Özellikleri

- Bu dersin sorularında; genelde tablo, grafik yorumlama, şekil okuma gibi verilere dayanarak örtülü/saklı olan diğer bilgilere ulaşılması sınavmaktave böylece muhakeme becerisi test edilmektedir. Bu nedenle Biyoloji soruları gözülürken öncelikle soru kökü çok dikkatli okunmalı, sorunun yüklem kökünde, -me, -ma, vb. olumsuzluk eklerinin olup olmadığına mutlaka dikkat edilmelidir.
- Bu amaçla tüm bilgiler ve veriler özenle okunmalı; tablo, grafik, şekil, açıklama ve verili olan diğer yan bilgiler eş-zamanlı ve eş-güdümlü bir şekilde incelenmelidir. Bazı soruların ince ayrıntılar içermesine karşın, bu bilgilerin örtüştürülerek sorunun basit bir düzeneğe ve bağlama taşınabileceğimi kânî da gözden kaçırılmamalıdır. Bu nedenle, bu dersin sorularını çeşitli çizgi film fragmanlarında olduğu gibi zihninizde bir takım senaryolara dönüştürerek çözmek, hem zevkli hem de açıklayıcı olacaktır.
- Bununla birlikte bazı Biyoloji soruları birkaç konuyu da kapsayabilmektedir. Bu nedenle Biyoloji müfredatındaki tüm konuları bilmek gerekmektedir.

mektedir. Fakat bu durum, doğru öğrenici olumsuz bir kullanıma da sürüklemektedir. Dersin ezbere ve müfredata dayalı olması, öğrencilerin gerekli donanım bakımından ikilem yaşamalarına sebebiyet vermektedir. Çünkü öğrenciler tam anlamıyla müfredata ve ezbere dayalı olarak çalıştıkları zaman, gözüklerli soruları müfredata veya zihinlerinde ezbere şematize (şekillendirmek) veya tematize etmiş oldukları (içeriklendirmek) kavramsal hatalara göre cevaplandırmakta ve doğru kez de bu nedenle yanılmaktadırlar. Bu nedenle Biyoloji dersi sorularını kafamıza göre, ezberimize veya donanımıza göre değil de; mutlaka soruya göre veya soruda verilen bilgi dökümüne göre cevaplandırmak en doğrusudur.

- Başka deyişle her yeni soruya geçtiğimizde kafamızdaki kurulu sistemi yeniden yıkmalı ve bir sonraki sorunun yeni verileriyle, tekrar yeni bir soruya dönük/yönük kavramsal bir sistem inşa ederek soruyu zihinsel kapsama alanımıza almaya çalışmalıyız. Özetle, kafamızdaki eski ve önceki kazanımlara ve intibalara göre değil de, soruda verilmiş olan yeni verilere veya sorunun içeriğine göre yanıtımızı cevap seçeneklerinde aramamız gerekmektedir. Böylece verilen bilgiler doğrultusunda şıklar arasında eleme yaparak, her bir soruyu kendi bağımsız ve özgün kavramsal uzayıyla birlikte cevaplandırmalıyız.
- Kısacası, soru çözümünde dikkat etmeniz gereken husus, soruda bizden ne istendiğini ve bize seçeneklerde ne verildiğini tam ve doğru olarak anlamaktır. Aslında itiraf etmek gerekirse, bu beceri, bir parça Türkiye'yi kavrama gücüyle ve okuma ânındaki dikkatle de doğru orantılıdır. Bu nedenle iyi ve dikkatli bir okuyucu olmaya özen göstererek olabildiğince Biyoloji dersine ait farklı YGS-LYS ve SBS-Fenbilgisi sorularını gözerek, tam anlamıyla bütün soru kalıplarıyla ve soru uzaylarıyla tanışık olmaya odaklanmak gerek-

mektedir. Bilindiği gibi bu beceriyi kazanmak ta, ancak çok sayı-
da ve farklı içerikte soru çözmekle mümkün olabilecektir.

Pekala! O Halde Bu Derse Nasıl Çalışmalıyız?

Derste;

- Her ders için geçerli olduğu gibi Biyoloji dersinde de başarılı olmanın te-
melinde dersin derste öğrenilmesi koşulu yatmaktadır. Öğrenciler;

- "Etkin Dinleme" gerçevesinde karşılıklı diyaloglar ile konuları pekiştirmeli,
- Katalarına takılan soruları da ânında sormalı,
- Bilgi salıklarını duymasayarak ve özümseyerek içselleştirmeli,
- Kavramlar arası neden sonuç ilişkilerini geçitli anılarla senaryolaştırarak
zihninde canlandırmalı,
- Bir belgesel kanalı izliyormuş gibi gelişimsel süreçleri ilgilie takip etme-
li ve adeta çocuksu bir merak ile, öğrenci kendisini, canlı yaşamın gizemle-
ri ve bedgesel kanalı izliyormuş gibi gelişimsel süreçleri ilgilie takip etme-

rini keşfetmeye adanmışlardır.

- Ayrıca, "Derste konuyu anlamasam da olur. Anlatan biri elbette bulu-
nur." fikri zihnimize yerleşmişse dersti takip etmekte ciddi sorunlar yaşayabi-
lirsiniz. Bu nedenle bu tür pasifize edici düşüncelerle değil; tersine, canlı
varlıklara karşı ilgili bir zihinsel hazırlıkla ve merak duygusuyla derse giril-
melidir.

- Nitekim bu duygu-durumuyla derse gireniniz, o zaman sadece Bilişsel
Zekâ'nızı değil, aynı zamanda Ruhsal Zekâ'nızı ve Duygusal Zekâ'nızı da bu
etkinliğe katmış ve her bakımdan daha kalıcı bilgiler kazanmaya yelken aç-
mış olursunuz. Ancak şu var ki, çalışmalarınızı bu düzeye taşıyabilmeniz için
Biyoloji dersti içersindeki ve kavramları arasındaki mantıksal ilişkileri ve bilgi-
leri de daima zihninizde zinde tutmalısınız. Bunu başarabilmek için ise ola-
bildiğince not alarak, önemli noktaları ve bilgi çıkartmalarını asla-ve-asla
kaçırmamaya çalışmalısınız.

Bireysel Çalışmalarda;

- Konulara hazırlanırken mutlaka önceden konuyu okuyunuz. Vurgula-
nan, koyu puntolarıyla yazılan kısımları gözden geçirip konu özeti derin-

İkili ve nitelikli bir şekilde okuyup ken-
dinizece sorular çıkarak ve bu sorula-
ra cevaplar arayarak çalışmalarınıza
bir dinamizm katabilirsiniz. Derste öğ-
retmen konuyu anlatırken gerekli ve
önemli olan detaylar mutlaka not edil-
dersinin sonraki tekrar çalışmalarında
kullanılabilecek olan mini bir sözünü
ve kavram haritası da hazırlanmış olur.
Bu şekilde önemli yerlerin yıldız konu-
larak işaretlemesi, altının gizli olarak
gelişimsel temel bir alışkanlık haline
geldiği ölçüde, derse ait somut bir
kavram atlası da elde edilmiş olunur.

- Ayrıca kendiniz çalışırken çıkardığınız soruları da mutlaka öğretmenimize
sorunuz. Aldığınız notları evde temize geçirerek konuyu bir kere daha tekrar
etmeye de özen gösteriniz. Konu ile ilgili hazırlanmış test kitaplarının özetleri-
ni okuyup sorularını da mutlaka çözünüz. Soruların ve konuların püt noktala-
rını öğreniniz. Derşhânedede öğrenciyeniz size verilen konu testleri çözme-
yiniz. Unutmayın, herhangi bir sorunun püt noktası, daha önemli ve gerçek
olan YGS-LYS'deki veya SBS'deki başka bir sorunun ana fikri olabilir.

- Ayrıca geçmiş yıllarda çıkan tüm ÖSS-ÖYS ve SBS/OKS sorularını da çö-
züp yorumlamaya çalışın. Her sorudan somut bir ana fikir çıkarmaya çalışın.
Böylece çalışmalarınıza nasıl yön vermeniz gerektiğini, hangi konulara ağır-
lık ve öncelik vermek gerektiğinin hayati önem taşıdığını yeniden tespit ed-
erek, bu durum tespitiinden hareketle kendinize yeni bir yol haritası
çizmelisiniz.

- Bilindiği gibi Biyoloji Dersi, ayrıca Latince terimlerin ağırlıklı olduğu bir
derstir. Derşhânedede veya okulda öğreniminizden dersti dinledikten sonra bu
terimlerin akılda tutulabilmesi için mutlaka tekrar edilmesi gerektiğini unut-
mayın. Çünkü ilk kez duyulan veya nadiren duyulan bu tür kelimelerin un-

utulması çok daha kolaydır. Bu kavramları unutmamak için onları anadilinizdeki sessel veya anlamsal yakınlığı olan kelimelerle birlikte eğlenceli bir senaryo eşliğinde ezberlemeye çalışın.

- Ayrıca, ders günü gelmeden, işleyeceğünüz konuya ön hazırlık yaparak veya dersten bir gün önce ilgili konuyu en az bir kez okuyarak dersinize gireseniz çok daha kalıcı bir öğrenme etkinliği gerçekleştirmiş olursunuz.

- Demek ki, ders çalışırken konular sebep-sonuç ilişkileriyle dikkate alınarak, özelde kuru ezberden kaçınılmalıdır. Kuru ve düz bir ezber yapılmak yerine, ezberlenen bilgi ve kavramların mantığının kavranması çok daha faydalı olacaktır. Dolayısıyla mantığı kavranmış olan bir ezberleme ile konular taranmalıdır ve de tekrar edilmelidir. Bu nedenle konuların mantığını ya da doğa kanunları arasındaki sebep ve sonuç ilişkilerinin kavramsal gerçevesini kavramak gerekmektedir. Sonuç olarak, bu olayların tekil ya da başka olaylarla ilişik olarak gerçekleştiğinde ortaya çıkan yeni durum ve sonuçlarının dayanmış olduğu temel mantığı özümsemeye çalışmak gerekmektedir. Bu nedenle devamlı olarak öğrenilen konular periyodik aralıklarla pekiştirilmeli, böylece de teknik analiz ve muhakeme becerisi giderek artırılmalıdır.

- Son olarak, evinizde kendinizi çalışırken sormak için çıkardığınız soruları ya da çözemediğiniz soruları da okudaki veya dershanedeki öğretmeninize mutlaka sormayı ihmal etmeyin. Zamanınız elverişliyse veya konuyla ilgili olduğunuz bir konu ise, sınıf ortamında aldığınız notları evde temelize geçerek konuyu bir kez daha tekrar edin. Konu ile ilgili hazırlanmış olan konu anlatımlı kitapların özetlerini de okuyup soruların ve konuların püf noktalarını yakalamaya çalışın!

- Özetle, her derste olduğu gibi Biyoloji dersti de önem verilmesi gereken, çalışma ve emek isteyen bir derstir. Ayrıca Biyoloji dersti atlasından, konulanatımlı kitaplarıdaki şekillerden, grafik ve tablolardan faydalanılması öğrencinin görme duysunu ve Fotoğrafik zekasını da geliştireceğinden etkili bir öğrenme ile bu dersti çok daha zevkli hale getirebilirsiniz. Böylece Biyoloji dersti sorularını, sanki bulmaca veya zeka sorusu gibi çözerek puan hahemenize çok önemli katkılarda bulunabilirsiniz. ©

Biyoloji Dersinin Puan Türlerine Göre Önemli

Sözel Puan Türünde Hazırlananlar İçin: Biyoloji dersti, Sözel puan türü ile öğrenci alan yükseköğretim programlarına girmeyi amaçlayan öğrenciler için birinci dereceden önemli olmayan bir ders gibi görünebilir. Ama sonuçta bu ders, Lise 1. sınıfta, Sözel öğrenciler tarafından ortak müfredat kapsamında görülmüş ve sınıf geçilerek arkada bırakılmış bir derstir. İşte bu nedenle YGS'nin Fen Bilimleri Testi'ndeki Biyoloji soruları doğal olarak tüm Sözel öğrencilere puan getirmektedir.

Bu nedenle Sözel öğrenciler genel anlamda kendi aralarında yarışıyor-larken kendi ana branş derslerinde bir noktadan sonra doyumuna ulaşmakta ve de profesyonelleşmektedirler. Dolayısıyla, hemen hemen bütün Sözel öğrenciler kendi ana-branş derslerinden çok iyi netler bırakmaktadır. Sonuç olarak, Sözel öğrenciler kendi branşlarındaki ana derslerdeki netlerinden ziyade, YGS'nin Fen Bilimleri testindeki Fizik, Kimya Biyoloji gibi derslerden toplayabilecekleri 5-10 puanla birlikte biraz daha öne çıkabilmekte ve kendi alanlarındaki rakiplerine bu derslerle ayrıca fark atabilmektedirler.

Dolayısıyla Lise 1. sınıf müfredatı içinde olan bu derslerden sözel öğrenci olarak en az 5-10 puan almak, sizi bir anda 50.000.- kişinin önüne çıkar-tacağından, **YGS'nin Fen Bilimleri testinde yer alan Biyoloji dersinin, Sözel öğrenciler için de önemli olduğunu düşünüyorum.** Demek ki, kendilerini garrantı altına almak isteyen ya da yüksek sözel puan almak isteyen Sözel öğrenciler, bu dersti öğrenmelerinde ve yapabilecekleri belli konulara ait soruları cevaplandırmalarında son derece büyük faydalar vardır.

Özetle Sözel öğrencilere tavsiyem, YGS puanlarını veya YGS puanları-nın katkısıyla LYS (TS 1, TS 2, TS 3) puanlarını yükseltebilmek için, ortak müfredatta yer alan Biyoloji dersine çalışırken en azından soru çıkma olası-

lıgi yüksek olan konulara eğilmeleridir. Ancak bu dersin, Sözel bir ders gibi algılanması da doğru değildir. Biyoloji yalnızca sözel ifâdeli bir ders değildir. Bu yüzden konuları ezberlemek yerine, konuları anlamaya ve soruların mantığını kavranmaya çalışmak ve son tahlilde de yorum ve çıkarım yapma gücünü artırmayı hedeflemek çok daha doğru olacaktır.

Sayısal Puan Türünde Hazırlananlar İçin: Bu ders sayısal puan türüne ait programlara girmek isteyen öğrenciler için en vazgeçilmez ve seçici derslerden biridir. Özellikle bu dersin kolaylığına dair önyargılı düşünce, öğrenciye ipin ucunu kaçıtır ve bu nedenle bahar ayları geldiğinde, yani sınava birkaç ay kaldığında bu ders tamamen bir kâbusa dönüşebilir. Bu nedenle Biyolojiyi ders kolay, nasılsa yaparım diye düşünmek, ilerleyen zaman içerisinde tüm başarıyı ve ana puanınızı (YGS ve LYS-MF puanlarınızı) olumsuz bir şekilde etkileyebilir.

Ayrıca bu derste ki soru metinleri, diğer sayısal derslere göre uzun olup ve çokça işlem gerektirmeyen ancak düşünmeye ve çemberi daraltarak yorumlamaya dayalı sorular olabileceği için, sınav esnasında zamanınızı fazla ca olarak başınıza sıkıntı da açabilir. Gözlemlerimize göre bu sorular, işlem özelliği az olan sorular olduğu için genellikle sınavın sonlarına bırakılmaktadır. Ancak bazı Biyoloji soruları uzun ve ayrıntılı olduğu için, özellikle sınavın sonuna doğru giderek panik yaşayan öğrencilerin bocalamasına da sebep olabilmektedir. Bu nedenle Sayısal öğrencilere tavsiyemiz özellikle bu derste hafife almamaları, olabildiğince dağarlarındaki soru galerilerini ve antolojilerini (seçkilerini) geniş tutmaları ve muhtemel bütün soru kalıplarıyla karşılaşabilecek şekilde geniş çaplı bir kaynak taraması yapmalarıdır. Böylece sorulara karşı başa-çıkma stratejilerini ve muhakeme becerilerini artırarak kısa zamanda tüm Biyoloji sorularını çözebilecek bir erişkinliğe erişmelerini gerekmektedir. (Ayrıntılı özümseme için makâlenin tümünde vurgulamış olduğumuz teknikleri, stratejileri lütfen tekrar okuyunuz.)

Eğit-Ağırlıklı Puan Türünde Hazırlananlar İçin: Eğitim-Ağırlıklı öğrenciler de yukarıda Sözel öğrencileri için uzun uzadıya anlatmış olduğum çerçevede YGS'nin Fen Bilimleri testindeki Biyoloji sorularından yapabilecek oldukları konulara yönelmelidirler. Böylece hem YGS puanlarını hem de LYS-TM puanlarını ciddi bir şekilde artırarak istedikleri bölüme rahatlıkla yerleşebilirler. (Ayrıntılı özümseme için yukarıda Sözel öğrenciler için kaleme almış oldu-

ğumuz bölümü lütfen tekrar okuyunuz.)

Dil Puan Türünde Hazırlananlar İçin: Önceki yıllarda bu derse ait sorular Dil puanı hesaplanırken dikkate alınmayan Biyoloji dersti sorular, ya-pılan bir dizi değişiklikle giderek önem kazanmış ve özellikle bu yıl YGS sisteminin değişmesiyle birlikte az da olsa Dil puanına katkı sağlayacak şekilde yeniden hesaplamaya kaitılacak şekilde düzenlenmiştir. Bu nedenle tüm öğrenciler gibi Dil öğrencileri de, YGS sınavında "alan-ıç" veya "alan-dış" ayrımı yapmaksızın

YGS'deki 160 sorudan ne kadar soru çözebiliyorlarsa gözeterek, ikinci puanlarını (Dil Puanlarını) olabildiğince yükseletmeye çalışmalıdırlar. Bu nedenle Dil Öğrencilerinin de Sözel veya Eğitim-Ağırlıklı öğrenciler gibi hareket etmelerinde fayda olacaktır düşüncesindeyim. (Ayrıntılı özümseme için yukarıda Sözel öğrenciler için kaleme almış olduğumuz bölümü lütfen tekrar okuyunuz.)

NOT: SBS'ye hazırlanan öğrencilerimizi yukarıdaki bu ayrıntılar ilgilendirmemekte, Biyoloji dersti, SBS'de ana brans bir test olan Fen Bilimleri Testi içerisinde yer aldığı için, SBS'ye hazırlanan öğrencilerin, Biyoloji dersine, hiçbir soruyu kaçırmamak adına tam anlamıyla yoğunlaşarak çalışmaları gerekmektedir.

Geometri dersine nasıl çalışmalıyız?

YGS-LYS / Dersin Künye Bilgileri

Dersin Adı : Geometri
YGS Soru Sayısı : 12
LYS Soru Sayısı : 30

YGS Puanlarına Katkısı					
YGS 1	YGS 2	YGS 3	YGS 4	YGS 5	YGS 6
53	40	28	28	45	45

LYS Puanlarına Katkısı					
MF 1	MF 2	MF 3	MF 4	TM 1	TM 2
34	34	24	53	40	32
62	34	24	53	40	32
TS 2	TS 1	TM 3	TM 2	TM 1	TM 2
0	0	28	32	40	32

SBS / Testin Künye Bilgileri

Testin Adı : Matematik Testi
SBS 6. Sınıf Soru Sayısı : 16
SBS 7. Sınıf Soru Sayısı : 18
SBS 8. Sınıf Soru Sayısı : 20

Testin SBS Puanlarına Katkısı		
6. Sınıf	7. Sınıf	8. Sınıf
89	96	95

Geometri iki ve üç boyutlu uzay-da, yüzeyler arasındaki hacim, alan, uzunluk ve açı ilişkilerini inceleyen bir dendir. Özellikle mühendislik alanında olmak üzere her türlü sayısal bilimin temelinde geometri vardır. Tamamen mantık yürütmeye, zekâ gücünü arttırmaya ve pratik düşünme yeteneğini kazandırmaya yönelik bir dendir. Ayrıca şekillerle düşünmeyi ve işlem yapabilmeyi, üç boyutlu bir düşünce yapısı kazandırmayı, geometrik kavramların anlam-larını, birbirleriyle olan ilişkilerini keşfetmeyi amaçlar.

Mesleki tecrübe dayanarak söyleyebiliriz ki, Geometri dersi hemen hemen bütün branşlar için zorlu ve bunahtıcı bir ders gibi algılanmaktadır. Bu nedenle, en başta bu önyargıyı ortadan kaldırmak adına, Geometri'yi bulmaca çözüyor muş alışkanlığı ve içtenliği ile çözmek gerektiğini düşünüyorum. İlk başlarda yapılan çözümler bunahtıcı ve haddinden fazla zaman alıcı olabilir; ancak, satranç oyunu gibi kuralları ve hamleleri kavradıkça giderek hız ve teknik kazanırsınız. Bu anlamda Geometri dersinde verilen bilgiler kadar, soruda gizli olan ve verili bilgilerle organik bağı olan diğer örtülü bilgiler de çok önemli roller üstlenirler. Bu önemli rolere geçmeden önce, dilerse bu dersin özelliklerine değinelim ve daha sonra da pratik teknikler üzerinde durmaya çalışalım.

Geometri Dersine Ait Soruların Özellikleri ve Çözüm Teknikleri

- Geometri dersi şekil ağırlıklı, görmeye dayalı sorulardan oluşur, salt bilgi soruları yoktur ve de sorulmamaktadır.
- Tartışmasız kesin sonuçları vardır.
- Sorular çözülmüşken verilen yanıtta büyük ölçüde yorum gücü ve mantık kullanılır.

- Geometri'de şekilli sorular ağırlıkta olduğundan, verilen bilgilere dikkatlice bakılmalı ve veriler şekle taşınarak nasıl kullanılabılır diye üzerinde düşününerek çözüme ulaşılmalıdır.
- Sorudaki hiçbir bilgi gereksiz değildir. Çözüme ulaşmak için bütün verilerin kullanılması gerekir.
- Ayrıca öğrenci, sorunun çözümü için verilen şekil üzerinde ilave çizimler yapıp yardımcı doğrulardan yararlanmalıdır.
- Geometri soruları öğrencilerin şekiller arasında ilişki kurabilme yeteneğine bağlı olarak çözülen sorulardır. Bu nedenle olabildiğince farklı soru kağıtlarıyla karşılaşmak gerekmektedir.

- Soru ile karşılaşıldığında şekiller arasındaki ilişki ilk bakışta görülme-yebilir. Sorular üzerinde sonuca ulaşılmadığı zaman, sonradan o sorulara dönerek farklı bir bakış açısı yakalanmaya çalışılmalıdır. Hatta bu konuda gerçekleştirilen zamanınız kalmamışsa ve soru da buna uygunsa, cevapları soruya uygulayarak, sorunun kendi içindeki tutarlılığından ve sağlamasından yararlanarak şekilleri eleayabilir ve böylece doğru sonuca ulaşabilirsiniz.
- Demek ki, Geometri sorusuyla karşılaşınca hemen cevap palas pandiras çözüme geçilmemelidir. İlk önce;

- a) Sorunun fotoğrafı çekilmelidir. Fotoğrafı zekânızı kullanarak verilen şeklin uzaydaki farklı ve daha berrak versiyonlarını hayal edin!
- b) Daha sonra şekli hayalinizdeki şekillerle zenginleştirin. Böylece soruya uygun düşen yeni şekilleri çizerek ekleyin. Soruya kostümler giydirecek, sorunun daha tanıdık bir soru olmasını sağlamaya çalışın.

- c) Bu aşamadan sonra ise soruda verilen bilgilerle organik bağları olan ve mantık yürütmeyle elde edilebilecek olan yan bilgileri elde etmeye çalışın. Soruyu sadece kitapçıkta ki veri havuzuyla değil; ufak tefek işlemlerle ve mantık yürütmelemlerle ulaşabileceğiniz diğer verilerle daha anlaşılabilir bir düzye taşımaya çalışın.

- d) Eğer zamanınız varsa, bulduğunuz sonucu şekle / soru gövdesine monte ederek tutarlılığını ve sağlamasını yapmaya çalışın.

- e) En kötü ihtimalle, özellikle sınavın ikinci kısmını da bitirdikten sonra, zamanınız kalırsa, çözemediğiniz makul sorulara dönerek, bütün sıkları so-

ruya monte ederek, deneyerek ve böylece her şıkın sağlamasını yaparak doğru seçeneği bulmaya çalışın. (Yalnız bu yöntemi en kötü ihtimalle bir "B" planı olarak kullanmanız, eğer tüm çözümleri yaptıktan sonra zamanınız kalırsa bu yola başvurmaz nizi tavsiye ediyorum. Daha sene başında bu yönteme başvurursanız öğrenebilecek olduğunuz konuları da öğrenemez, işin kolayına kaçarak nız. Atalarımızın dediği gibi "dışarıdaki pırınca giderken, evdeki bulgurdan olmayalım." Kaldı ki, bu

tekniki de kullanabilmemiz için, yine orta düzeyde Geometri bilgisine, yani her ne olursa olsun çalışmaya ihtiyacınız olacak.:))

- f) Bunlardan daha da önemlisi, Geometrinin altıbesi olan Ağırlar, Üçgenler, Benzerlik gibi konularda son derece yetkin olmanız gerekiyor. Bu konulara ilişkin denklemler ve formülleri bu nedenle çok iyi kavramanız ve işlemsel düzeyde çok iyi kullanabilmemiz gerekiyor.

Demek ki, Geometri çalışırken bu ölçütlere dikkat edersek Geometri dersini kendimiz için bir kâbus olmaktan çıkartabilir ve böylece YGS-LYS ve SBS sınavlarındaki Geometri sorularını rahatlıkla çözerek puanımızı bir hayli yükseltebiliriz. Bu tekniklerin yanı sıra aşağıdaki temel alışkanlıklara da titizlikle dikkat etmeniz gerektigini ayrıca vurgulamak istiyorum. Bu temel alışkanlıklar şunlardır:

- 1) Öğretmenlerimizi dinlerken düzenli notlar tutunuz.

- 2) Dersten sonra eve gittiğinizde defterinizdeki notları temize çekin ve ya tekrar müsveddde kâğıtlara yazarak-çizerek çalışın.

- 3) Konuyu anlamadan sorulara geçmeyin, konuyu anladığınızın inandığınızda önce gözümü sorulardan, sonra da test sorularından bir miktar gözün.

4) Soru çözürken problemlerde verilenleri ve istenenleri düzenli olarak bir kenara yazın.

5) Soru çözürken sizi sonuca götürecektir teoremi, kuramı, kuralı ve özdeşlikleri belirleyin.

6) Verilenleri işlem sırasına göre ilgili formülü ya da teoremlere uygulayın.

7) Sonucu bulun ve [vakitiniz varsa] sağlamasını yapın.

8) Geometri dersini öğrenmek bisiklete binmeyi öğrenmek gibidir. Bu ders, tıpkı bisiklete binmek gibi, yaparak, düşüerek, kalakarak, çözerek ve yaşayarak öğrenilir. Ya da bu ders, 'Bulmaca' 'çözüyorsunuz gibi bir meşguliyete ya da hobiye dönüştürülerek öğrenilebilir. Bu nedenle bol bol işlem ya-pın, eksikliklerinizi tespit edin ve her platformda bu eksikliklerinizi giderme yollarını araştırın.

9) Derste Öğretmen ders boyunca dikkatlice dinlenmeli ve gerektiğinde önemli ipuçları not alınmalıdır. Şekil ve işlemlerle dersteki öğrenme pekiştirilmelidir.

10) Örnekler dikkatle izlenmeli, şekiller ve çözüm yöntemleri doğru olarak yazılmalıdır / kaydedilmelidir.

11) Ders esnasında anlaşılmayan noktalar öğretmene sorulmalıdır. Konunun tüm formüllerini ezberlemek yerine; konuların ve formüllerin mantığı kavranmaya çalışılmalıdır.

12) Geometri dersine önyargılı yaklaşım ders işleyişini ve anlama kapasitesini de olumsuz yönde etkiler. Bu nedenle Geometrinin öğrenilemeyeceğine dair olumsuz düşüncelerden uzak durulmalıdır.

13) Diğer derslerde olduğu gibi Geometriye de ön hazırlık yapılmalı, işlenecek konular ve kavramlar dersten önce gözden geçirilmelidir. Derste vurgulanan önemli kavram ve terimlere, formüllere dikkat edilmeli öğ-retmenin soru çözümünde kullandığı yöntemler öğrenilmelidir / özümsemelidir.

14) Bireysel çalışmalarda Geometri sorularını çözebilmek için Matematik dersine ait köklü sayılar, rasyonel sayılar ve denklemler konularını iyi bilmek gerekmektedir.

15) Konular, sırası takip edilerek il-erlenmelidir.

16) Geometride esas olan ezberci-lik değil, yorum gücüne sahip olmak-tır. Çok soru çözerek konularla ilgili farklı bakış açıları kazanıp, işbu yorum gücü geliştirilmelidir.

17) Derste işlenen konular o gün mutlaka tekrar edilmeli, konularla ilgili test, kitap ve soru bankasındaki sorular çözülerek, çözülemeyen soru-lar için de öğretmenlerden yardım is-tenmelidir.

18) Konularla ilgili geçmiş yıllarda sorulmuş olan çözümlü ÖYS-ÖSS-YGS-LYS ve OKS-SBS soruları da mutlaka incelenmelidir.

19) Belirli aralıklarla konu tekrarları mutlaka yapılarak konuların unutul-ması önlenmelidir.

20) Geometri dersindeki başarı dersti sevmekle mümkündür. Bu sevgi ve biliş motivasyonunu ise, işbu dersti hobi olarak görmekle kazanabilir. Ayrıca, sorunun cevabını bulmada size pratiklik kazandıracak olan alternatif çözümler yapabilmek yeteneğini de bu anlamda bir hobi olarak geliştirmeniz ge-rekmektedir.

Geometri Dersinin Puan Türlerine Göre Önemi

Sözel Puan Türünde Hazırlananlar İçin: Sözel öğrenciler sadece sözel net-lerle istedikleri puana ulaşamadıkları takdirde Geometri dersindeki bazı ko-nular üzerinde yoğunlaşarak sayısal netlerini arttırabilirler. Böylece Sayısal testleri cevaplandırmayan diğer sözel öğrencilere karşı çok büyük bir avan-taj yakalarlar.

Öncelikle Matematik dersinde olduğu gibi bu derste de işlem hataları giderilmeli ve Geometri korkusu yenilmelidir. Her gün tekrar yapılmalı çö-zümlü sorular incelenerek konular ve soru kalıplarıyla ilgili bilgiler pekiştiril-

melidir. YGS'deki yaklaşık 10-12 Geometri sorusundan özellikle temel konularla ilgili olan kolay ya da orta düzeyde zor olan sorular mutlakâ çözümler hem de LYS hem de LYS puanı artırmalıdır. Bilindiği gibi Sözel alanda hazırlanan öğrenciler LYS sınavındaki Geometri sorularından ve müfredattan sorumlu olmadıklarından, sadece YGS'deki 10-12 soruluk Geometri sorularından puan kazanabilmektedirler.

Sayısal Puan Türünde Hazırlananlar İçin: Sayısal programlara girmek isteyen öğrenciler için Geometri çok önemli bir derstir. Bir Geometri sorusuna ait puan değeri, diğer sayısal derslerin bir sorusunun getireceği olduğu puana hemen hemen eşittir. Bu puan türünde hazırlanan öğrenciler öncelikle zaman kaybetmeden temel konulardaki bilgi eksikliklerini gidermeli, bu eksiklikleri giderdikten sonra çok sayıda ve farklı tarzlarda sorular gözeterek bilgilerini ve işlem becerilerini pekiştirmelidir. Çünkü özellikle LYS sınavında 30 soruluk Geometri Testi geçtikten de böylesine derinlikli ve nitelikli bir çalışmayı zorunlu kılmaktadır. (Not: Sayısal öğrenciler, hem YGS'deki Geometri sorularından hem de LYS'deki Geometri sorularından sorumlu dururlar.)

Eşit Ağırlıklı Puan Türünde Hazırlananlar İçin: Geometri dersi eşit ağırlıklı puan ile bir yükseköğretim programına girmeye istekli öğrenciler için de öncelikli dersler arasındadır. Bu bağlamda denilebilir ki, önyargılı olmadan gereken çalışmalar yapılsa istenilen hedefe kolaylıkla ulaşılabilir. Eşit-Ağırlıklı (TM) puan türünden hazırlanan öğrencilerin Geometri bilgisi belki Sayısal grupta hazırlananlara göre daha zayıftır. Fakat TM öğrencileri, Sözel öğrencilerden daha çok Geometri sorusu çözmek zorunda oldukları için, Geometri dersine son derece dikkat etmelidirler.

Sözel öğrenciler sadece YGS'deki Geometri sorularından sorumlu oldukları halde, Eşit-Ağırlıklı (TM) hazırlanan öğrenciler ise tipki Sayısal öğrenciler gibi eklesik olarak LYS'deki 30 soruluk Geometri testinden de sorumlu dururlar. Bu nedenle Türkçe-Matematik (TM) öğrencileri, YGS'deki Geometri sorularını kesinlikle kaçırmamalıdır. İlaveten LYS'deki Geometri sorularını da Sayısal öğrencilerle yarışırçasına çözerek mutlakâ 20 net üzerine çıkacak şekilde bir performans sergilemelidirler. Bu nedenle konular çok iyi çalışılmalı, sık sık tekrar edilmeli ve bol bol soru çözülmelidir. Unutmayın! Eşit ağırlıklı puanda hazırlanan öğrenciler için Türkçe ve Matematik

ne kadar önemli ise Geometri dersi de o derece önemlidir.

Dil Puan Türünde Hazırlananlar İçin: Bu yıl YGS sisteminin değişmesiyle birlikte YGS Temel Matematik Testi, önemli ölçüde Dil puanını etkileyecek ve katkı sağlayacak şekilde yeniden düzenlenmiştir. Bu nedenle tüm öğrenciler gibi Dil öğrencileri de YGS sınavındaki Temel Matematik testi içerisindeki Geometri sorularını "alan-ıcı" veya "alan-dışı" ayrımı yapmaksızın, tipki TM, TS ve MF öğrencileri gibi dil-

sipinli ve özverili bir şekilde çözerek, ikinci puanlarını (Dil Puanlarını) olabildiğince yükseltmeye çalışmalıdır. Bu nedenle Dil Öğrencilerinin de, Sözel, Sayısal veya Eşit-Ağırlıklı öğrenciler gibi hareket etmelerinde fayda olacaktır düşüncesindeyiz. (Ayrıntılı özümseme için yukarıda Sözel öğrenciler için kaleme almış olduğumuz bölümü lütfen tekrar okuyunuz.)

NOT: SBS'ye hazırlanan öğrencilerimizi yukarıdaki bu ayrıntılar ilgilendirmemekte, SBS'deki Matematik-Geometri dersi, ana branş bir test olduğu için, SBS'ye hazırlanan öğrencilerin, Matematik-Geometri dersine hiçbir soruyu kaçırmamak adına tam anlamıyla yoğunlaşarak çalışmaları gerekmektedir.

Fizik dersine nasıl çalışmalıyız?

YGS-LYS / Dersin Künye Bilgileri

Dersin Adı : Fizik
YGS Soru Sayısı : 14
LYS Soru Sayısı : 30

YGS Puanlarına Katkısı					YGS 1	43
YGS 6	YGS 5	YGS 4	YGS 3	YGS 2	58	15
14	14	15	15	15	58	43
27	14	15	15	15	58	43

LYS Puanlarına Katkısı							
MF 1	MF 2	MF 3	MF 4	TM 1	TM 2	TM 3	TS 1
30	57	57	57	0	0	0	0
TS 2	TS 1	TM 3	TM 2	TM 1	TM 2	TM 3	TS 1

SBS / Testin Künye Bilgileri

Testin Adı : Fen Bil. Testi
SBS 6. Sınıf Soru Sayısı : 16
SBS 7. Sınıf Soru Sayısı : 18
SBS 8. Sınıf Soru Sayısı : 20

Testin SBS Puanlarına Katkısı		
6. Sınıf	7. Sınıf	8. Sınıf
61	58	60

Doğa bilimleri içersinden çok önemli bir yere sahip olan Fizik, doğa olaylarına ilişkin kavramların, ya da olayların ve ilkelerin bir takım gözlemlere, öngörülere ve ölçümlere dayanarak oluşturulan bilimsel bir disiplindir. Bu anlamda Fizik dersinde başarılı olmak isteyen öğrenciler öncelikle bir doğa olayını yorumlayacak ve olaylar arasındaki ilişkileri gözecek ilke ve yasaları, formül ve denklemleri ve en önemlisi de neden ve sonuç ilişkilerini bilmek zorundadırlar.

İnsanoğlu çevresinde olup bitenleri gözüp anlamaya başladığından beri bilimsel çalışmalar da başlamıştır diyebiliriz. Bu çalışmaların sonucunda tek-nolojik gelişmelerin vazgeçilmez öğeleri olan temel bilimler ya da doğa bilimleri olarak kabul ettiğimiz Matematik, Fizik, Kimya ve Fizik bilim gibi dalları ortaya çıkmıştır. Fizik'in ya da daha geniş anlamıyla Fen bilimlerinin öteki bilim dalları (tıp, mühendislik, jeoloji, tarım, kozmoloji...) ile bu bakımdan sı-

ğilde çözülmesi, yukarıda belirtmiş olduğumuz bölümleri kazanmanızda sı- zlere çok önemli katkılar sağlayacaktır.

Durum böyle olunca Fizik/Fen bilgisi konularının ve kavramlarının iyi öğ- renilmesi, kalıcı olması ve diğer sayısal derslere kolayca uygulanabilir olma- sı gerekir. Son yüzyılda baş döndürücü bir hızla gelişen fizik programlarını, kuramlarını, kavramlarını öğrenmek, öğretmek ve kalıcı kılmak oldukça zor- laşmıştır. Ama orta öğretim kurumlarında okutulan Fizik dersi temel bilim- lerden ve temel kavramlardan oluştuğu için o kadar da zor değildir ve buradan hareketle bu derse karşı kesinlikle ön yargılı olunmamalıdır.

Gerek tutarlı ve akılcı düşünce sisteminin oluşumunda, gerekse YGS puan- ının yüksek gelmesinde Fen ya da temel bilimlerin katkısı, öteki bilimlere ve de derslere oranla çok daha fazladır. Çünkü Sayısalı (SAY) olmayan YGS öğrencileri bile (Yani Sözel ve Esit Ağırlik Öğrencileri), Lise 1. Sınıfta Fizik

dersi gördükleri için ve de YGS testinin 160 sorusu içerisinde yer alan 40 soruluk Fen testi içerisindeki Fizik sorularını gözdükleri takdird kendilerine ek puanlar (*arti puanlar*) sağlayabilecekleri için, denilebilir ki Fizik dersi tüm branşlara katkı sağlayabilecek olan bir derstir.

Bilindiği gibi, Doğa bilimlerinin temelinde yer alan Fizik geliştirdiği kavram ve yöntemlerle teknolojinin ve uygulamanın gelişmesini sağlama ve insanlığın yaşamını derinden etkileyen ve değiştiren bir bilim niteliği kazanmıştır. Bu bakımdan ülke olarak çağımızın Fen bilimleri dallarında da başarılı olmak, en başta Fizik kavramlarını iyi anlamış olmaya, ayrıca fiziğin geliştirdiği yöntem, araç ve gereçleri iyi derecede kullanmaya bağlıdır. Bu nedenle geleceğin bilim insanları olacak siz sevgili öğrencilerimiz, bu nedenle Fizik dersine ayrıca ulkemenizin teknolojik ve bilimsel geleceği bakımından da değer vererek, bu dersi önemsemelerinizi ve böylece gelişmelerini da bu ideallizm ve tutku ile harmanlamalarını tavsiye ediyoruz.

Fen Bilimlerinin Gelişme Esasları

Bilindiği gibi Fen bilimleri, gözlem ve deneye dayalı bilimlerdir. Başka deyişle, özdele Fizik dersi cansızlar dünyasına ait varlıkları ve olguları, deney ve gözlemler yoluyla inceler. Bir anlamda Fen bilimlerinin yöntemi, mantığa uygun olan düşünce ve deneysel ölçümlerden oluşur. Bilinçli düzenlenen deneylerle olaylar incelenerek sonuçlar birimler ve sayılarla açıklanır. Deney koşullarının duyarlı olduğu ölçüde, sonuçlar da o derece yalın ve belirgin bir şekilde bulgulanmış olur.

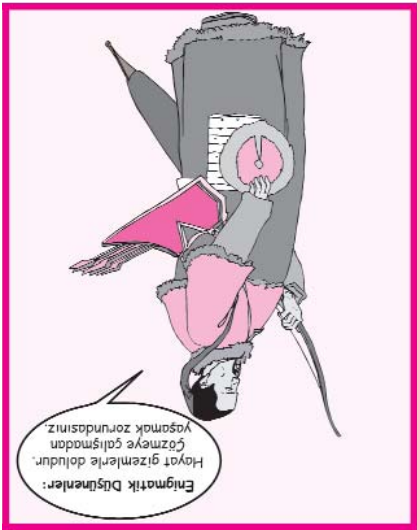
Bu anlamda Fizik derslerinden beklenen yararın sağlanabilmesi için bazı özelliklerin göz önünde tutulması gerekmektedir. Bu özellikleri ise şöylece sıralamak olanaklıdır. Şöyle ki;

a) Fizik dersleri genel eğitimin bir parçasıdır, mesleğe yönelik uzmanlık eğitimi değildir. Bu nedenle hangi alandan (SAY, SÖZ, EA, DİL) YGS'ye giriyorsanız girin, bu ders temel bilimler ve Lise 1. Sınıf konularını da içerdigi için, özellikle ilk üniteleri ön yargısız bir şekilde, yani ana branş dersinizmiş gibi çalışmanızda ve de öğrenmenizde yarar vardır.

b) İşlenecek ya da öğrenilecek olan konuların seçiminde, SÖZ ya da EA öğrencisi iseniz, sadece Lise 1. Sınıf konularına; eğer SAY öğrencisi iseniz,

o zaman da Lise 1. Sınıf, Lise 2. Sınıf, Lise 3. Sınıf ve Lise. 4 Sınıf konularına çok daha ciddi bir şekilde çalışmanız gerekmektedir.

c) Ana konulara ait kavram ve olguları, hikâyeleştirebilecek veya projelendirebilecek olduğunuz alternatîf kurgularla özümsemeye çalışın. Bu kurgular biraz komik ve uçuk olacak şekilde size ait zihinsel kurgularınız (*gizli film senaryolarınız*) olsun. Yani bu cümleden hareketle özellikle deneylere dayanan konu ve kavramları içselleştirerek

her problem çözümünde, size ana kuralları ve yasaları hatırlatan kendi zihinsel pusulalarınız olsun. Emin olun, zihninizde kavramsallaştırdığınız ve yaş senaryolaştırdığınız bu pusulalarla problemlerinizi çok daha rahat ve eğlenceli bir şekilde çözebilirsiniz.

d) Ayrıca deney sonuçları ile Matematik'in biçimsel dili olan formüller de bu anlamda özümsemeli, deney sonuçlarından çıkan genellemelere dikkat etmek, böylece deneyin kavramsal uzayı içerisindeki kurallara ve yasalara ulaşılmalıdır. Ezberlenen formül ve denklemler, deneylerin senaryolarıyla örtüştürülerek içselleştirilmeli ve sonuçlar ayrıca yorumlanarak diğer konularla irtibatlandırılmalıdır.

e) Sonuç olarak; deney sonuçları ile kavranan yasaların fizik kuramlarının oluşumuna katkıları ile deney-kuram ilişkileri arasındaki etkileri üzerinden önemle durulmalıdır. Böylece bu kuramlar ya da kânunlar yoluyla fark edilen temel bir bakış açısıyla, tek tek veya birçok yasadın hareketle problem çözme yeteneği kazanılmalıdır.

f) Fiziki gerçekleri açıklamakta yararlanılan örnekler, tasarımlar ve görüntüler, sablonlar, kroki, tasarımlar, diyagramlar o konudaki bilimsel gerçeklere ters düşmemelidir. Ancak bu ilke ve yasalara sadık kalmak şartıyla hayali gücünüzü de kullanarak uçuk senaryolar, kurgular veya kişisel imgeler de kullanabilirsiniz.

g) Fizik derslerinin öğrencileri uzmanlığa yöneltmediği unutulmamalı, öğrencilerin ise Fizik dersini öğreniyorlarken sadece temel kavramları ve deneyleri öğrenerek üniversiteyi kazanmalarının bu aşamada yeterli olacağı düşünülmeli. Yani Fizik dersi, adeta uzmanlık veya özel bir yatkınlık gerektiriyorlmuş gibi büyütilmemeli, abartılmamalı ve bu konudaki şehir efsanelerine de kanamamalıdır.

h) Fizik/Fen bilgisi derslerinde, zıncırleme düşünce eğitimiindeki gelişimede dikkat edilmelidir. Bu anlamda, bilgilerin yığılarak ilerlemesine özen göstermeli ve mantıksal düşünmenin öne çıkarılmasına gayret etmelidir.

Fizik ya da Fen Bilimleri Nasıl Sevimli Hâle Getirilebilir?

Fizik, bilim olarak maddenin temel yapısını araştırırken, bunun için bilimsel inceleme ve araştırma yöntemleri geliştirilmekte ve bu anlamda teknolojik gelişmelerin temelini oluşturmaktadır. Bulguları, kuralları ve araştırma yöntemleri ile, öteki bilimleri etkileyerek onların da gelişimine katkıda bulunan Fizik, bu anlamda günlük yaşamın her evresinde uygulama alanı bulabilmektedir.

Fizik ve Fen bilimleri öğretimiinde başarıyı arttıracak model arayışları günümüzden önce de süregelen ve daha da çok süreceğe benzetilmektedir. Bu dersleri sevilir duruma getirmek ve başarı oranlarını yükseltmek için devamlı olarak yenilikler geliştirmek durumundayız. “Fizik dersleri neden sevilmiyor?” sorusu irdelendiğinde, Teknik olanaksızlıklar, Olumsuz koşullanma, Başarısızlık korkusu, Matematik ağırlıklı öğretim, YGS-LYS-SBS baskısı gibi nedenler üzerinde durulabilir. Tabii ki bu etmenler, daha çok eğitim sistemi ile ilgili olmakla birlikte, biz buradaki makalemizde daha ha çok bireysel olarak siz öğrencilerimizin ne yapabileceği konusuna madde madde değinmek istiyoruz.

Pekala, bu bilgiler ışığında sorumuzu tekrar soralım, isterseñiz... Acaba, bireysel anlamda öğrenciler, Fizik/Fen Bilgisi derslerine nasıl daha verimli çalışabilirler ve de öğrenme süreçlerini nasıl daha sağlamlaştırabilirler? İşte size, bu soruya cevap niteliğindeki taşıyan kilometre taşları:

- Dersin işlenişinde veya dersi dinliyorsanız doğal gözlemlerinizi den faydalanmaya çalışın.

- Dersleri kafanızda deneyisel anımsayon gösterilerine dönüştürün. Böylece zaman zaman düz anlatımlı olan dersi, dramatize ederek, senar-yolaştırarak ve iç dünyanızdaki kendi imgelelerinizi zenginleştirerek özümsemeye çalışın.
- Beyin Fırtınası (Think-Tank), yarak, öğrenme süreçlerindeki deneme yanılma yollarını sık sık deneyin.
- Çıkartım yapmayı ve sonuçları değerlendirmeyi unutmayın.
- Öğretmeninizle, soru ve cevap yardımıyla diyalog halinde olun.
- Evdeki kararlarınızda konularınızı hikâyeleştirmeyi ihmal etmeyin.
- Üniteler ilerledikçe konular arasında Eğretilme, Örtüştürme, Soyutlama ve Somutlaştırma, Çıkartımlarda Bulunma, Gündelik ve Empirik Tecrübe-lerere yer verme gibi zihin egzersizlerini asla ihmal etmeyin.
- Formüllerini geçitli kurularla ve tekerlemelerle (*Akrostişlerle*) ezberlemeye çalışın.
- EA(TM) ve SÖZ(TS) öğrencisi iseniz, YGS’de en çok soru gelen konulara öncelik verin.
- SAY(MF) öğrencisi iseniz, Lise 1. sınıf konularını erkenden bitirip zaman kaybetmeden, L2., L3. ve L4. sınıf konularına aciliyetle yelken açmaya çalışın.
- Bu dersin tüm konularıyla ilgili olarak 1990 yılından beri çıkan tüm ÖSS ve ÖYS sorularını mutlakā gözden geçirerek, kafanızda Fizik dersi konularını na ilişkin bir seçki ya da galeri oluşturun.
- Önceki bilgi ve becerilerinizi kullandığınız kadar, sorunun size vermiş olduğu kurallarla ve ilkelerle hareket etmeyi de ihmal etmeyin. Başka deneyişle, kafanızda göre değil, ya da daha önce gördüğünüz benzer sorulara öykünerek değil de, sadece soruya göre cevap vermeye özen gösterin.

• Her soruya biricik ve özgünmüş gibi davranın. Soru içerisindeki, sonuncu kavramlarını, ilkelere, verilerini çok iyi analiz edin. Elbette ki önceki bilgi ve deneyimlerinizden faydalanacaksınız ama, zaman kazanmak için aceleci bir tavırla soruları başka sorulara benzeterek önemli ayrıntıları gözden kaçırmak gibi bir hataya da sakın hâ düşmeyin!

• Her ne kadar Fizik ders, Fen grubu dersleri içerisinde yer alan ve bireylerin sayısal kapasitelerini kullanmalarını gerektiren bir ders olsa da, sözleri yorumsal becerinizi özellikle kullanarak dersî özümseme performansınızı daha da arttırabilirsiniz. Örneğin Vektör kavramı, sayısal bazı işlemlerin ya da yeteneklerinizden de faydalanabilirsiniz. Unutmayınız ki, dünya bildiğiniz neğiniz ne kadar yüksek olursa, Fizik dersinin soyut kavramlarını, o kadar daha rahat somutlaştırıp kavramsallaştırabilirsiniz.

• Ayrıca Fizik dersindeki sorular, doku ve yapı olarak sıralama soruları, kıyaslama ve fark alma soruları, oran soruları ve ilke soruları vb. tipteki sorular olduğu için, bu soruları eğlenerek, bulmaca veya zekâ problemi çözüyoruz gibi kendinizi dinlendirerek de çözmeye çalışın.

• Aynı şekilde Fizik soruları, genellikle şekilli ve soru metni ile birlikteleridinden, şekil ile metin arasında birbirinin tamamlayıcısı olan tüm datalar (veriler) komple ele alınmalı; ve istenilen değerler belirlenerek ona göre sorunun çözümü için bir yol haritası oluşturulmalıdır.

• İlkel sorularda önce soru kökü okunmalı ve cevaplar bu ilkelere ve amaca uygun olarak yeniden incelenmelidir. Sorulara ezberci mantıkla değil, düşünce ve yorumlama ile yaklaşılmalıdır. Soru çözerken mümkünse şekil ve grafik çizerek olaylar somutlaştırılmalı, böylece verilen şekil(ler) üzerinde çözüm varyasyonları denenmelidir. Sadece kuru okuma ile zaman kaybına düşmemeli, verilen şekiller ve simülasyonlar bu şekilde cevaba yönlendirilmelidir.

Sorularda, özellikle altı gizli, 'en az', 'en çok' ve 'kesinlikle' gibi anahat kelimelere dikkat edilmelidir.

• Demek ki, ilk olarak yapılması gereken iş, Fiziğe karşı olan ön yar-

gili düşüncelerden kurtulmak olmalıdır. Bu anlamda Fizik konularına cesâretle yaklaşmalı, bu dersin başarılabileceğine mutlakâ inanılmalıdır. Unutulmalıdır ki, Einstein ve Çiğero gibi insanlar da önceleri kabiliyetsiz ve düşünme özürli zannedilirken; daha sonra inançları, kendilerine güvenleri ve azimleri sayesinde, dünyanın en önemli düşünür ve bilim insanları arasında yer almışlardır.

• Fizik dersinin birçok dersten farklı yanı günlük hayatta kullanılan veya gerçekleşen şeylerin de bu derse ilgili-

li olmasıdır. Bu nedenle öğrendiklerinizin günlük hayatla bağlantısını kurmanız öğrenmenin verimini daha da arttırabilecektir. Ayrıca Fizik dersî üç duyuya hitap ettiği için; öğrenci çalışırken görme, duyma veya dokunma duyarlarından en az ikisini mutlakâ kullanmalıdır.

• Fen bilimlerine ait soruların tamamına yakını öğrenmeye dayalı olup, zenekte kullanma ve yorumlama becerisini test eden sorulardır. Bu nedenle Fen bilimleri ve Fizik dersî öğrencinin toleranssız ve ciddi bir şekilde çalışmasını gerektiren bölümlerdir.

• Derslerinizi bir program dâhilinde tekrar edin! Konuyu iyice öğren- zamanla yetkinlik kazandıkça test işinizin test çözmek olduğunun siz de görarlarla ve testleri bir arada götürmek zorunda kalabileceksiniz; fakat dersle ilgili anladığınızda test çözmeye yönelin. İlk başlarda, belki düzenli olarak çalışarak, devamlı soru çözmek ve deneme sınavı kıvamını yakalayabileceğinizden genel tekrar yapmaktır.

• Denilebilir ki, Fen bilimlerindeki konular yığınsaldır. Yani her bilgi bir öncekinin üzerine inşa edilir. Bu yüzden bir konuyu iyice anlamadan, diğer

konuya asla geçemeyin. Eğer böyle bir hatâ yaparsanız, her konuyu biraz çık (yarım yamalak) biliyor olacaksınız, demektir. Bu da sonuçta hiçbir işe yaramayacaktır. Bu nedenle konunun detaylarını çalışmadan önce, konunun ana başlıklarını ve alt başlıklarını iyice kavrayın. Ancak ondan sonra detaylara geçecek şekilde yolunuza devam edin.

Fizik Dersine Ait Soruların Özellikleri

Fizik dersi, YGS'deki 40 soruluk fen grubu dersleri içerisinde 14 soru ile en fazla soru çıkan ders olup öncelikle sayısal öğrenciler olmak üzere tüm öğrencilerin mutlaka öğrenmesi gereken bir dertir. YGS'de çıkan Fizik sorularının zorluk derecesini üç gruba ayırabiliriz. %25'i kolay, %50'si normal, %25'si ise geldirici özellik taşıyan, yoruma ve soyut düşünmeye ihtiyaç duyulan zor nitelikteki sorulardır. Bu demektir ki, Fizik dersine programlı çalışsan bir öğrenci bu soruların %75'ini rahatlıkla çözebilir. Geriye kalan veya LYS'deki sorular ise, sınava hazırlık sürecinde tüm derslerden toplamda 70.000 – 80.000 soru çözümlü öğrenciler için zaten kolay gelebilecek olan sorulardır.

Fizik Dersine Çalışma

A) Dert: Fizik dersi derste anlamak başarmak için ön koşuldur. Derste öğretmenin yaptığı açıklama ve verdiği örnekler çok dikkatli takip edilmeli, bütün ayrıntılar dikkate alınmalıdır. Sorular, çözümler, grafikler ve çizimler hatâsız bir şekilde deftere geçirilmelidir. Öğretmen konuyu anlatırken veya örnek sorular çözerken anlaşılmayan bölümler vakit kaybedilmeden (*ertelemeyen*) öğretmene sorulmalı ve öğrenilmelidir. İşlenecek konuları daha rahat anlamak ve takip etmek için muhakkak derslere hazırlıklı ve önyargısız gelinmelidir.

B) Bireysel Çalışmalarda: Fizik dersinde başarılı olabilmek için ders sonrası düzenli ve programlı tekrar zorunludur. Konu ile ilgili temel kavramlar iyice öğrenilmelidir. Anlaşılmayan kavram, tanım ve alt başlıklar, derslerde tutulmuş notlar günlükte tekrarlar gözden geçirilmeli, örnek sorularla öğrenme pekiştirilmelidir. Geçmiş yıllara ait sorular çözümleri, MEB müfredatını esas alan Fizik kitabı temel kaynak olmak şartı ile eldeki yardımcı dershaneye kaynakları (*ders kitapları, soru bankaları, konu testleri, ders notları, ödev kitapları vb...*) gibi dokümanların hepsinden faydalanmak gerekmektedir.

Dert gelmeden önce elinizdeki Fizik kitabından o gün işlenecek konunun teorik kısmını okuyarak ve birkaç tane de soru çözüp derse gelinmelidir. Ders esnasında, ders dışı şeylerle alakayı kesin pür dikkat öğrenmen dinlenmeli ve çok iyi not tutulmalıdır. Ders dinliyorsanız öğretmenle göz teması asla kaybedilmemelidir. Anlaşılmayan yerler mutlaka öğretmene sorulmalıdır. [Unutmayınız ki; daha sonra unutan konuları öğrenmek için en iyi kaynak defteriniz olacaktır, lütfen anlaşıyor şekilde not almaya çalışın.]

Dersten sonra, dertsin olduğu günün akşamı konuyu mutlaka tekrar etmelii, ilk gün yapılmayan tekrar, sonraki günler işinizi daha zorlaştıracadından bu kural asla çiğnenmemelidir. Bu anlamda derste sorulan soruların evde bir defa daha –*mutlaka*– çözümlerinde fayda vardır. Tıpkı Matematik dersi ile ilgili olan makalemizde belirttiğimiz gibi, Fizik dersi de bakarak değil, yazarak ve şekiller çizerek çalışılan bir derttir.

Soruları Nasıl Çözeliz?

- Soruyu çözmeden önce metin çok iyi okunup anlaşılmalıdır. Soru anlaşıldıktan sonra çözüme geçilmelidir. Verilenler bir kenara yazılmalı ve gerekirse şekil çizilmelidir. Daha sonra uygun formül ve bilgileri kullanarak dikkatlice çözüm yolları üzerine düşünülmalıdır. En makul, hızlı ve güvenilir çözüm yolu bulunduğundan sonra da, tüm verilen bilgiler, yerine göre aşama aşama kullanıp soru çözümleri. Burada verilen olay mümkün olduğunca yaşanmalı (*hayâlen canlandırılmalı*); ve işlem yolu da bu kurguya en uygun bir şekilde desteklenerek çözümlene şekli belirlenmeli ve böylece derhal çözüme geçilmelidir.

• Öğrenci, soruları daha önceki sorulara benzeterek gözmeye çalışmamalı; onun yerine her soruyu, ilgili olduğu konu hakkındaki bilgilerle yeniden yorumlayarak gözmelidir.

• Soru çözerken yaşanan başarısızlıklar öğrenciyi yıldırmamalı, öğrenci soru gözmeye ve konu tekrarı yapmaya ısrarla devam etmelidir.

• Sonra da, yâni konuyu çok iyi kavradıktan sonra test kitaplarından sorular çözerken konuyu iyi bir şekilde pekiştirmeniz gerekmektedir. Çözemediğiniz sorular fazla ise, bu aşamada konuyu tam anlamamışsınız demektir ki; burada yapmanız gereken tek şey, konuyu tekrar gözden geçirmeniz ve acil olarak okulunuzdan / dershanenizden "Birebir Özel Ders" almanızdır.

• Sınıf derslerinin katkısıyla çözemediğiniz soruları veya size zor gelen soru kalıplarını ve konuları "Birebir Özel Ders'te yeniden masaya yatırma retmeninizden alacak olduğunuz yardım konuyu tam olarak kavramanıza ve bu ikili çalışmada eksiklikler tespit edilerek tamamıyla giderilmelidir. Öğretmeninizden alacak olduğunuz yardım konuyu tam olarak kavramanıza yardımcı olacağından, bu yeni kavrayış ile yeniden soru çözümüne ya da kaynak taramasına bıraktığınız yerden devam etmeniz gerekmektedir.

• Bütün bu atılım ve geri bildirimlerle çalışmalarınızı zenginleştirseniz, işte o zaman kavradığımız konular uzun süre hafızanızda kalabilecek, böylece üniversite sınavında da tüm çalışmalarınızı puanınıza yansatabileceğiniz şekilde hiçbir soruyu kaçırmayacaksınız. (Not: Diğer Sayısal derslerde de aynı teknikleri kullanabilirsiniz!)

Fizik Dersinin Puan Türlerine Göre Önemi

Türke-Sosyal Puan Türünde Hazırlananlar İçin: Fizik dersi, Sosyal puan türü ile öğrenci alan yükseköğretim programlarına girmeyi amaçlayan öğrenciler için birinci dereceden önemli olmayan bir ders gibi görülebilir. Ama bu görüş son derece yanlış ve hatâlı bir görüştür. Çünkü Fizik dersi, Lise 1. sınıfta, Sosyal öğrenciler tarafından ortak müfredat kapsamında görülmüş ve sınıf geçtikten sonra bırakılmış bir dersi. İşte bu nedenle YGS'deki Fen Bilimleri Testi soruları, doğal olarak Sosyal öğrencilere de puan getirmektedir.

Ayrıca, Sosyal öğrenciler genel anlamda kendi aralarında yarışıyorlarken, kendi ana branş derslerinde bir noktadan sonra doyumuna ulaşmakta ve profes-

yonelleşmektedirler. Bunun için hem kendi ana-branş derslerinden neredeyse '0' hatâ ile çok iyi netler bira-kabilmektedirler. Hâl böyle olunca Sosyal öğrenciler, kendi branşlarında ki ana derslerin netlerinden ziyade, YGS'nin Matematik, Fizik, Kimya, Biyoloji gibi derslerinden toplayabilecekleri 5-10 puanla birlikte biraz daha çok öne çıkabilmekte ve kendi alanlarındaki rakiplerine de ancak bu yolla fark atabilmektedirler.

Dolayısıyla Ortak derslerin müfredatı içinde olan bu derslerden, sosyal öğrenci olarak en az 5-10 puan almak, sizi bir anda 50.000.- kişinin önüne çıkartacağından, YGS'deki Fizik testinin Sosyal öğrenciler için de önemli olduğunu düşünüyorum. Demek ki, kendilerinin garanti altına almak isteyen ya da yüksek bir sosyal puan almak isteyen Sosyal öğrencilerin de Ortak Müfredat kapsamında olan Fizik dersini öğrenmelerinde ve özellikle yapa-

pabilecekleri öncelikli konulara ait soruları cevaplandırmalarında son derece büyük fayda vardır düşüncesindeyiz.

Özetle Sosyal öğrencilere tavsiyemiz, Fizik dersine çalışırken en azından konu gıkma olasılığı yüksek olan ve birbirleriyle birinci dereceden bağlantılı olan konulara eğilmeleridir. Lise 4. Sınıfta geldiğinde, Lise 1. Sınıfın Fizik müfredatı büyük ölçüde unutulmaya yüz tutabileceği için, Sosyal öğrencilerin sık sık YGS Deneme sınavlarına girmeleri veya her yıl bir takım Fen Bilimleri konularını ya da 1 adet YGS Fizik soru bankasını tamamıyla gözmeleminin uygun olacağı düşüncesindeyiz.

Sayısal Puan Türünde Hazırlananlar İçin: Bu ders Sayısal puan türüne ait programlara girmek isteyen öğrenciler için en vazgeçilmez ve en seçici derslerden biridir. Öte yandan Fizik dersi, sayısal dersler arasında konu sayısının en fazla olduğu ders olarak da dikkatleri üzerine çekmektedir. Özellikle bu dersin zorluğuna dair önyargılı düşünce, öğrenciyi ipin ucunu kaçırtır ve

bahar ayları geldiğinde, yani sınava birkaç ay kaldığında bu ders tamamen bir kâbusa dönüşebilir. Bu nedenle Fizik dersini zor, nasıl olsa yapamayacağımla diye düşünmek, ilerleyen zaman içerisindeki tüm başarılarınızı ve puanınızı olumsuz bir şekilde derinden etkileyecektir.

Ayrıca, bu derste ki soru metinleri diğer sayısal derslere göre uzun ve şekilli sorular olduğu için, sınav esnasında zamanınızı ekonomik kullanmak adına, ders çalışırken Matematik dersinden sonra en fazla soru çözmeniz gereken ana sayısal ders, gayet tabii ki Fizik dersidir.

Ayrıca bu dersin soruları, işlem özelliği ve yorum gücü önde olan sorular olduğu için, kesinlikle sınavın sonlarına bırakılmamalıdır. Bu nedenle Sayısal öğrencilere tavsiyemiz özellikle bu ders hakkındaki önyargılarını mutlaka aşmaları, olabildiğince soru galerilerini ve antolojilerini (*kolleksiyonlarını*) geniş tutmaları ve muhtemel bütün soru kalıplarıyla karşılaşacak şekilde geniş çaplı bir kaynak taraması yapmalarıdır. Böylece de, sorulara karşı başa-gık-ma stratejilerini ve işlem becerilerini artırarak kısa zamanda tüm Fizik sorularını çözebilecek bir erişkinliğe erişmeleridir. (Ayrıntılı özümseme için makâlenin tümünde vurgulamış olduğumuz diğer teknikleri, stratejileri lütfen tekrar okuyunuz.)

Eşit-Ağırlıklı Puan Türünde Hazırlananlar İçin: Eşit-Ağırlıklı öğrenciler de yukarıda Sözel öğrencileri için uzun uzadıya anlatmış olduğum çerçevede YGS'nin Fen Bilimleri Testi'ndeki Fizik sorularından yapabilecek oldukları konulara yönelmelidirler. (Ayrıntılı özümseme için yukarıda Sözel öğrenciler için kaleme almış olduğumuz bölümü lütfen tekrar okuyunuz.)

Dil Puan Türünde Hazırlananlar İçin: Önceki yıllarda bu derse ait sorular Dil puanı hesaplanırken dikkate alınmayan Fizik derisi soruları, son birkaç yıldır ÖSYS sisteminde yapılan bir dizi değişiklikle, Dil puanını artıracak şekilde yeniden düzenlenmiştir. Bu nedenle tüm öğrenciler gibi Dil öğrencileri de Sınavın YGS sınavında "alan-ıç" veya "alan-dış" ayrımı yapmaksızın 160 sorudan ne kadar soru çözebiliyorlarsa çözümleri ikinci puanlarını (*Dil Puan-larını*) yükseltmeye çalışmalıdırlar. Bu nedenle Dil öğrencilerinin de Sözel veya Eşit-Ağırlıklı öğrenciler gibi hareket etmelerinde fayda olacaktır dü-şünceşindeyiz. (Ayrıntılı özümseme için yukarıda Sözel öğrenciler için kale-me almış olduğumuz bölümü lütfen tekrar okuyunuz.)

NOT: SBS'ye hazırlanan öğrencilerimizi yukarıdaki bu ayrıntılar ilgi-lendirmemekte, Fizik derisi, SBS'de ana branş bir test olan Fen Bilimleri Testi içerisinde yer aldığı için, SBS'ye hazırlanan öğrencilerin, Fizik derisi-ne, hiçbir soruyu kaçırmamak adına tam anlamıyla yoğunlaşarak çalış-maları gerekmektedir.

Kimya dersine nasıl çalışmalıyız?

YGS-LYS / Dersin Künye Bilgileri

Dersin Adı : Kimya
YGS Soru Sayısı : 13
LYS Soru Sayısı : 30

YGS Puanlarına Katkısı				
YGS 1	40	YGS 2	93	YGS 3
YGS 4	14	YGS 5	14	YGS 6
26				

LYS Puanlarına Katkısı							
MF 1	20	MF 2	42	MF 3	54	MF 4	25
TM 1	0	TM 2	0	TM 3	0	TM 4	0
TS 1	0	TS 2	0	TS 3	0	TS 4	0

SBS / Testin Künye Bilgileri

Testin Adı : Fen Bil. Testi
SBS 6. Sınıf Soru Sayısı : 16
SBS 7. Sınıf Soru Sayısı : 18
SBS 8. Sınıf Soru Sayısı : 20

Testin SBS Puanlarına Katkısı		
6. Sınıf	61	58
7. Sınıf	58	60
8. Sınıf	60	

Kimya Dersinin İçeriği

Kimya dersti içerdigi konular itiba-riyle, maddelerin yapısını, özellikleri-ni, birbirleri ile olan etkileşimlerini inceleir. Bu derste bir anlamda, göz-lemlerin formüle edilmesi, analitik ve çok faktörlü düşünme ya da prob-lem çözme yeteneği kazandırılmaya çalışılır. Kimya başlı başına bir bilim olmasına rağmen Matematik, Biyo-loji ve Fizik dersleri ile de bağlantılıdır. Bu sebeple YGS'de çıkan bazı kimya soruları, bu derslerin konula-rını da kapsamına alabilmektedir.

Eğer bu derslerde (Matematik, Fizik ve Biyoloji) başarılı iseniz, Kimya dersin-de de başarılı olmanız kuvvetle muhtemeldir. Özellikle Trigonometri, Den-klem Kurma, Grafikler ve Türev gibi Matematikte ait konuların, bağlantı veya formüllerin iyi öğrenilmesi Kimya dersine ait çalışmalarınızda işinizi çok da-ha kolaylaştıracaktır diye düşünüyoruz.

Zaman zaman Kimya sorularında zorlanabiliyorsunuz. Bu patinaja düşmemek için en başta yapılması gerek şey; Kimya dersti ile bağlantılı terim, kavram, formül, ilke ve birimlerin anlam ve içeriklerini iyice öğrenmek ve özümse-mektir. Lise 1. Sınıftan itibaren işlenen Kimya dersti konuları, bu anlamda ay-rıntılara dikkat etmeyi gerektiren sorular ve konulardır. Diğer tüm sayısal derslerde olduğu gibi Kimya dersti sorularının doğru çözülebilmesi için, konu-ların iyi bilinmesi, birbirleri ile karıştırılmaması ve sorular okunurken vurgula-malara özellikle dikkat edilmesi gerekmektedir. Bunun için soru kiplerinde; "iki katına gikanlırsa", "aynı sıcaklıkta", "esit mollerde", "sıcaklık iki katı-na gikanlırsa", gibi ayrıntılara çok ama çok dikkat edilmelidir.

Kimya Dersine Çalışma

A) Dersle: Diğer derslerde de olduğu gibi bu derste de aktif olmanız ge-rencelikle aktif olmanız, sonrasında derse ilgili ve yatkın olmanız, akabinde konuya aşina ve önyargısız olmanız, sonuçta da konuya daha hızlı bir şek-

ilde hakim olmanızı sağlayabilecektir. Bu şekilde derste işlenen konulara da-
ir eksiklerinizi fark ederek kısa sürede konunun bütününe hakim olmanız ve
böylece hız ve etkinliğinizi geliştirmeniz çok daha mümkün olabilecektir.

Tüm derslerde olduğu gibi kimya dersinde de başarılı olmak için ön yar-
gisiz bir şekilde dersti iyi dinlemeli, ayrıntıya kaçmadan [ancak önemli ayrıntı-
ları da atlamadan] önemli gördüğünüz yerlerin altını çizmeli, problemlerin
çözüm aşamalarına dikkat etmeli, anlamadığınız yerleri de mutlaka öğre-
meninize sıcak sormalısınız.

B) Bireysel Çalışmalarda: Dersi, derste verimli bir şekilde dinlediğiniz za-
man konunun anlamınız gereken % 70'lik kısmını hallemişsiniz demektir.
Bundan sonraki göreviniz ise öğrenmiş olduklarınızı pekiştirmek, unutmama-
mak ve tam mânâsıyla öğrenemediğiniz konuları da mikro taramalar yapma-
rak tekrar özümsemeye çalışmaktır.

Dershaneden veya okulunuzdan aldığınız tüm kaynakları özellikle birey-
sel çalışmalarda kullanmalısınız. Total tarama yapar, makro tarama yapar
ve de analitik tarama yapar ileri düzey konu testlerini de aşamalı olarak göz-
melisiniz. İşte bu yol haritası, farklı kaynaklardan da yararlanarak değişik so-
ru tiplerine aşinalık kazanmanızı sağlayacaktır. Ancak bu şekilde konu ve
soru kitaplarını bitirdikten sonra **YGS-LYS-SBS** denemeleri çözmeyle başla-
malısınız. Böylece, deneme dışı kaynakları çözerek gerçekleştirmiş olduğun-
uz atölye çalışmalarını da sınav kıvamına taşıyabilmek için düzenli deneme
sınavlarına ağırlık vererek yolunuza devam etmeniz daha doğru olacaktır.

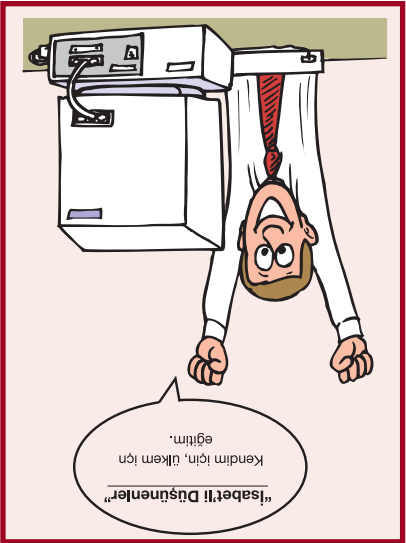
Nitekim, en iyi öğrenme yollarından biri de deneme sınavlarının sonun-
da, yapamadığınız soruları yeniden masaya yatırıp, bu soruları çözemiyor
olmanızın nedeninin, konu ve bilgi eksikliğinden mi, yoksa dikkatsizlikten mi
kaynaklandığını tespit etmektir. Böylece yanlış yaptığınız veya boş bıraktığı-
nız tüm soruların püf noktalarını yeniden kavrama şansını yakalayarak, ger-
çek **YGS-LYS-SBS**'deki sorulara karşı bağımsızlık sisteminizi daha da
güçlendirebilir ve bu anlamda teknikaltinizi giderek artırabilirsiniz.

• Derse ve konuya ilişkin kavramlar iyi anlaşılmalıdır. Bir kavram veya bil-

gi tam öğrenilmeden kesinlikle bir di-
ğerine geçilmemelidir.

• Anlaşmayan konular öğretme-
ne hemen sorulmalıdır. Daha sonra
bu konularla ilgili benzer / çözümlü /
basitten zora doğru / ÖSYM'ce geçen
yillarda sorulmuş sorular mutlaka çö-
zümlüdür.

• Zorlandığınız tüm konuları iyice
öğrendikten sonra problem çözmeyle
geçmelisiniz. Bu anlamda soru banka-
larındaki soruların çözümüne de, tüm
ön kaynaklar bittikten sonra başlama-
lısınız.

• Diğer taraftan kimya konuları ve soru çözümleri ezberlenmemelidir.
Tersine, işlenen konular anında somut örneklerle açıklanmalıdır / pratiğe ve
işlem becerisine dönüştürülmelidir. Çünkü kimya dersti çözüme dayalı ve uy-
gulamalı soru çözüm etkinlikleri ile öğrenilebilen bir derstir.

• Dahası, öğrenci işlenmiş konuları örneklerle açıklayabilmelidir. Benzer
örneklerle yeni edindiği bilgileri irtibatlandırabilmeli, bunun için de konula-
rı daha başka örneklerle de çalışmalıdır ve de zenginleştirmelidir.

• Öte yandan soruların genelde sayısal ağırlıklı değil de, yorum ağırlıklı
olduğu unutulmamalıdır. Bu anlamda tüm sayısal verileri yorumlayarak ve
harmanlayarak çözüm yollarına odaklanılmalıdır.

• Sorunun köküne dikkat edilmeli (.....olabilir,kesinlikle doğrudur,
.....oda koşulunda,normal koşul gibi.) ifadeler ile soru topyekun ele
alınmalıdır. Bu anlamda, sadece yalın bir Matematik sorusu çözüyor muyuz gi-
bi hareket etmemeli, sayılar ve verilerle hareket etmenin yanında, soru kö-
kündeki sözcükleri de problemin her aşamasında yorumla ve çözüme dahil
etmek gerekmektedir.

• Derse bir öğretilenden dinleniliyorsa çok dikkatli dinlenilmeli, önemli
noktalar not edilerek püf noktalar iyi tespit edilmelidir. Teorik ve pratik bil-

gilerin yeterli olduğu durumlarda test çözerek konu pekiştirilmelidir. Kimya soruları genellikle yarım dakika ile bir buçuk dakika arasında çözülebilecek şekilde'dir. Konu hakimiyeti, sezgi ve dikkat, kimya dersinde tam anlamıyla bir başarı göstermenize fazlasıyla yetecektir.

• Çünkü kimya dersinde, üniteler arasındaki bağlantılar açık ve net bir şekilde görülebilir niteliktedir. Derslerde bir sonraki yeni konu, önceki ünitelerin üzerine bina edilmektedir. Bu bakımdan kimya öğrenirken karışık bir sıra takip edilmemeli, özellikle ilk 4 ünite sıralı olarak çok iyi öğrenilmelidir.

• Bir oturuşta baktıracak sayıda değil de, 25-30 civarında test sorusu çözümlenmesi çok daha uygundur. Örneğin 30 kimya sorusunun en çok 40-45 dakikada cevaplandırılmalıdır. Her üniteden üç grup soru çözüldükten sonra, son 20 yılın o ünite ile ilgili **ÖSS ve ÖYS** sorularını da mutlaka incelemelisiniz. İlgili konunun sorularını normal sürede %65, sınavsız sürede ise %90 oranında başarıyla çözüyorsanız, bu durum iyi yolda olduğunuzu gösterir niteliktedir. Ancak bu performans datalarıyla bir sonraki üniteye geçebilirsiniz.

• Unutmamak gerekir ki; Lise 1. sınıf konuları kimya dersinin temelidir. YGS'nin tamamı ve LYS sorularının bağlantılı olanları da hep bu kısımlardan çıkar. Bu konular, anlaşılması kolay olmakla beraber, bol test çözmekle pekiştirilmesi gereken konulardır.

• Ayrıca ilk üç-dört ünite kolaylıkla anlaşılabilen konular olduğu için, bu avantajınız büyük ölçüde önyargınızı da ortadan kaldıracaktır ve kendinize olan güveninizi artıracaktır, diye düşünüyoruz.

• Eğer problemde denklem hazırlanmış, hele de doğru orantı kuralı ile çözümlenecek şekilde denkleştirilmiş olarak verilmişse zaten mesele yoktur! Ama bir denklemleri oluşturacak olan eden maddelerin bir kağıdı verilmiş ve denklemleri tamamlayıp denkleştirme işi size bırakılmışsa, işte bu noktada dikkatli olmak, yorumlamayı yapmak için de konu ile ilgili zinde bir bilgi donanımına sahip olmak gerekmektedir.

• Lise 2. sınıf konularının ortak özelliği şudur: Hiçbir şekilde ezberlenmeye gerek yoktur. Fakat önemli bazı püf noktaları vardır ki bunları iyi öğrenilmezse, öğrenci ezberle kaçma kolaylığına düşebilir. Nitekim konular sıkı sıkıya birbirine bağlıdır da! Örneğin Reaksiyon hızı ile reaksiyon

ısı üniteleri, potansiyel enerji diyagramları içerik bakımından birbirleriyle ilgilidir. Aynı şekilde çözümlenirlik, denge ünitesinin uzantıları, Elektrokimya, aktifler, piller ve elektroliz bölümleri de birbirini destekler niteliktedir. Bu anlamda bilgilerin bütünleşik olarak özümsemesi ve bir soruda 2 ya da 3 konunun bileşik olarak sorulabileceği hatırdan çıkarılmayarak konu testi sorularının yanından birkaç konuyu içeren karmaşık sorular da çözümlenmelidir.

• Lise 3. sınıf ve Lise 4. sınıf konuları ise kısmen ezber gerektiren ve

sık sık tekrar yapmanın gerekli olduğu konulardır. Yani organik kimya bu maddelerde biraz nankördür. LYS öncesinde, sınav son bir iki hafta süre kalıncaya kadar ilgili konuların tekrar edilmesinde fayda vardır. Öğrenme zorluğu itibarıyla Organik kimya, müfredatın yaklaşık %25'ini teşkil eder. Fakat LYS'de yaklaşık bu konudan 3-4 soru civarında (görece az) soru çıktığı için bu kısım hep sona bırakılır veya maalesef öğrenciler tarafından da ihmal edilir.

• Aman, siz sakın bu ihmali yapmayın! Belli mi olur, bir de bakmışsınız ki organik kimyadan 3-4 yeri, bu yıl 6 soru çıkmış! Nitekim, bu ihtimal hiç de imkânsız değildir. Şunu unutmayınız ki, eğer bu hususlara dikkat ederseniz, özellikle sayısal öğrenciler olarak, çalışmanızın karşılığını kolaylıkla alabileceğiniz en avantajlı derstir.

• YGS'de kimya dersinden yaklaşık 13 soru yöneltilmektedir. Kapsamı ve sınırlı soru türleri ile, diğer derslere göre daha kalıplaşmış olan kimya dersini, denilebilir ki Fen dersleri içinde en garantili ve kolay olanıdır. Sözel tercihi yapacak adayların bile YGS'de kolayca çözülebilecekleri kimya soruları vardır. Dolayısıyla iyi bir çalışmayla, kimya dersinde % 100'lük bir başarıya ulaşmak pekala mümkündür.

Kimya Dersin Puan Türlerine Göre Önem!

Türke-Sosyal Puan Türünde Hazırlananlar İçin: Kimya dersİ, Sözel puan türü ile öğrenci alan yükseköğretim programlarına girmeyi amaçlayan öğrencİler için birinci dereceden önemli olmayan bir ders gibi görülebilir. Ama bu görüş son derece yanıltıcı ve hatalı bir görüştür. Çünkü Kimya dersİ, Lisans 1. sınıfta, Sözel öğrencİler tarafından da görülmüş ve sınıf geçİlerek arkadaşlara bırakılmış bir derstir. İste bu nedenle **YGS**'deki Fen Bilimleri Test soruları içerisindeki Kimya soruları, doğal olarak müfredatta olduğu için Sözel öğrencİlere de puan getirmektedir.

Şu var ki, Sözel öğrenciler genel anlamda kendi aralarında yarışıyorlar-ken, kendi ana branş derslerinde bir noktadan sonra doyumla ulaşmakta ve de profesyonelleşmektedirler. Bunun için hemen hemen bütün Sözel öğrenciler, kendi ana-branş derslerinde neredeyse '0' hata ile çok iyi net-ler çıkarmaktadırlar. Hâli böyle olunca Sözel öğrenciler, kendi branşlarının-daki ana derslerin netlerinden ziyade, YGS'nin Matematik, Fizik, Kimya, Biyoloji gibi derslerinden toplayabilecekleri 5-10 puanla birlikte biraz da-ha çok öne çıkabilmekte ve kendi alanlarındaki rakiplerine de ancak bu-yolla farkatabilmektedirler.

Dolayısıyla Ortak derslerin müfredatı içinde olan bu derslerden, sözel öğrenciler olarak en az 5-10 puan almak, sizi bir anda 50.000.- kişinin önüne çıkartacağından, **YGS**'deki Kimya testinin Sözel öğrenciler için de önemli olduğunu düşünüyoruz. Demek ki, kendilerini garanti altına almak isteyen ya da yüksek bir sözel puan almak isteyen Sözelci öğrencilerin de Ortak Müfredat kapsamındaki Kimya dersini öğrenmelerinde ve özellikle ya-pabilecekleri öncelikli konulara âit soruları cevaplandırmalarında son derece büyük fayda vardır düşüncesindeyiz.

Özette Sözelci öğrencilere tavsiyemiz, Kimya dersine çalışırken en azından soru çıkma olasılığı yüksek olan ve birbiriyle birinci dereceden bağlanmış olan konulara eğilmeleridir. Lise 4. Sınıfta geldiğinde, Lise 1. Sınıfın Kimya müfredatı büyük ölçüde unutulabileceği için, bu öğrencilerin sık sık YGS Deneme sınavlarına girmeleri veya her yıl bir takım Fen Bilimleri konuları testini ya da 1 adet YGS Kimya soru bankasını gözmeleri son derece faydalı olacaktır.

Sayisal Puan Türünde Hazırlananlar İçin: Bu ders sayisal puan türüne ait programlara girmek isteyen öğrenciler için en vazgeçilmez ve en seçici derslerden biridir. Özellikle bu dersin kolaylığına dair hafifseyici düşünceler, öğrenciyi ipin ucunu kaçırtır ve bahar ayları geldiğinde, yani sınavla birkaç ay kaldığında bu ders tamamıyla bir kabusa dönüşebilir. Bunun nedeni kimya dersini kolay, nasıl olsa yapabilirim diye düşünmek, ilerleyen zaman içerisindeki tüm başarılarınızı ve LYS puanınızı olumsuz bir yönde değerlendiren etkilere bağlıdır.

Bu nedenle Sayısal Öğrencilere tavsiyemiz özellikle bu ders hakkındaki önyargılarını mutlak aşımaları, olabildiğince soru galerilerini ve antolojileri ni (*seçkileri*) geniş tutmaları ve muhtemel bütün soru kalıplarıyla karşıla- şacak şekilde geniş gaplı bir kaynak taraması yapmalarıdır. Böylece de sorulara karşı başa-gıkma stratejilerini ve işlem becerilerini artırarak kısa za- manda tüm kimya sorularını gözbelebcek bir erişkinliğe erişmeleridir.

Özette Kimya dersi, Sayısal puan türünde katkısı asla inkâr edilemeyecek
görece kolay bir dertir. Ancak yine de her konunun en iyi şekilde kavran-
ması ve öğrenilmesi gerekir. Bu anlamda, Kimya dersine ait soru dağılımla-
rı dikkate alınmalı, çalışmalarında da bu konu ağırlıklarına göre program
yapılmalıdır. Ayrıca Kimya konuları, birbiri ile bağlantılı olduğu için her ko-
nunun iyice kavranması gerekir. Bu derse önyargılı ya da hafife alıcı yaklaşı-
mamak da başarı için bir ön koşuldur. **YGS** sınavındaki 13 Kimya sorusunu
'0' hata ile gözecek şekilde çalışılmalı ve daha çok **LYS** sınavındaki 30 soru-
luk Kimya testine eksiksiz bir şekilde hazırlanarak **LYS** puanını da mükem-
nel bir seviyeye taşımak gerekmektedir. (Ayrıntılı özümseme için diğer
sayısal derslerle ilgili makalelerin tümünde vurgulamış olduğumuz diğer tek-
nikleri, stratejileri lütfen tekrar tekrar okuyunuz.)

Eğit Ağırlıklı Puan Türünde Hazırlananlar İçin: Eğit- Ağırlıklı öğrenciler de yukarıda Sözel öğrencileri için uzun uzadıya anlatmış olduğum çerçevede YGS'nin Fen Bilimleri Testi'ndeki kimya sorularından yapabilecek oldukları konulara yönelmelidirler. Başka deyişle, Eğit ağırlıklı alanı içerisinde tercih yapacak olan öğrenciler kimyadaki bütün konulara çalışmak yerine YGS sınavında en çok soru çıkan birkaç konuyu seçerek çalışmalarını düzenleyebilirler. (Ayrıntılı özümseme için yukarıda Sözel öğrenciler için kaleme almış olduğumuz bölümü lütfen tekrar okuyunuz.)

Dil Puan Türünde Hazırlananlar İçin: Önceki yıllarda Dil puanı hesaplanırken dikkate alınmayan kimya dersî sorular, son birkaç yıldır **ÖSYS** sisteminde yapılan bir dizi değişiklikle Dil puanını da artıracak şekilde yeniden düzenlenmiştir. Bu nedenle tüm öğrenciler gibi, Dil öğrencileri de **YGS**'deki testleri (160 Soruyu), "alan-ıçî" veya "alan-dışı" ayrımı yapmaksızın ne kadar soru çözebiliyorlarsa çözerék ikinci puanlarını (*Dil Puanlarını*) yükseltmeye çalışmalıdırlar. Bu nedenle Dil Öğrencilerinin de Sözel veya Eğit-Ağırlıklı öğrenciler gibi hareket etmelerinde fayda olacaktır düşünceşinde-yiz. (Ayrıntılı özümseme için yukarıda Sözel öğrenciler için kaleme almış olduğumuz bölümü lütfen tekrar okuyunuz. Ayrıca diğer Sayısal derslerde de aynı teknikleri kullanabılırsınız!)

NOT: SBS'ye hazırlanan öğrencilerimizi yukarıdaki bu ayrıntılar ilgilendirmemekte, kimya dersî, SBS'nin ana branş bir testi olan Fen Bilimleri Testi içerisinde yer aldığı için, SBS'ye hazırlanan öğrencilerin, kimya dersine, hiçbir soruyu kaçırmamak adına tam anlamıyla yoğunlaşarak çalışmaları gerekmektedir.

Coğrafya dersine nasıl çalışmalıyız?

YGS-LYS / Dersin Künye Bilgileri

Dersin Adı : Coğrafya

YGS Soru Sayısı : 13

LYS Soru Sayısı : TM Grubu Coğ. 1 / 24 Soru - TS Grubu Coğ. 2 / 16 Soru

YGS Puanlarına Katkısı					
YGS 1	YGS 2	YGS 3	YGS 4	YGS 5	YGS 6
10	10	37	52	23	10

LYS Puanlarına Katkısı					
MF 1	MF 2	MF 3	MF 4	TM 1	TM 2
0	0	0	0	24	36
0	0	0	0	46	30
TS 2	TS 1	TM 3	TM 4	TS 1	TS 2

SBS / Testin Künye Bilgileri

Testin Adı : Sosyal Bil. Testi

SBS 6. Sınıf Soru Sayısı : 16

SBS 7. Sınıf Soru Sayısı : 18

SBS 8. Sınıf Soru Sayısı : 20

Testin SBS Puanlarına Katkısı		
6. Sınıf	7. Sınıf	8. Sınıf
50	52	50

Coğrafya dersini çalışırken özü itibarıyla diğer sözel dersler için belirtmiş olduğumuz teknikler mutlakla kullanılmamalı, ayrıca da bu derste YGS-LYS-SBS müfredatında olduğu gibi de, hayatımızın bir parçası olduğu ve genel kültürümüzü yansıtacağı gerçeğinden hareketle çalışmalı, sevmeli ve de öğrenmeliyiz.

Bu anlamda Coğrafya dersini her aşamada çocuksu bir kaşif duygusuyla öğrenmeye çalışmalı, özede çevremizi, genelde gezegenimizi tanımaya adanmış duru bir merakla öğrendiğimiz bilgileri özümsemeliyiz.

Denilebilir ki, Coğrafya dersine ilgi, merak ve ilgiyle yaklaştığınızda, bu dersin giderek daha zevkli bir ders olduğunu göreceksiniz ve her konuda olduğu gibi Coğrafya dersinden de soru kaçırmayan bir öğrenci olacaksınız.

Buradan hareketle denilebilir ki, öncelikle bu dersin alfabesi niteliğinde olan tanım ve kavramları öğrenmek gerekmektedir. Çünkü müfredat boyunca anlatılacak konular, bu tanım ve kavramlar üzerine bina edileceğinden, en başta Coğrafya dersinin mini sözlüğünü iyice kavramak gerekmektedir. Örneğin iklimin tanımını bilmeden, hava durumu ile arasındaki farkı kolay kolay ayırt edemezsiniz.

Aynı şekilde; basınç, rüzgârlar, bakı, eksek, enlem, boylam, ekvator gibi onlarca kavramı özümsemeden Coğrafya dersini anlamamız çok mümkün görünmemektedir.

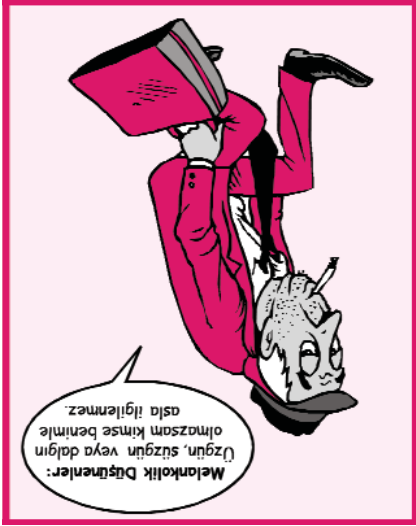
Bu nedenle bu derse çalışırken, ilk başta ilgili tanım ve kavramları öğrenildikten sonra, konu içinde anlatılan kurallara yoğunlaşmalı ve bu kuralların hangi durumlarda geçerli olduğunu da mutlaka kişisel anayasamız gibi temelli öğrenmelisiniz.

Dahası, konuları daha iyi ve kalıcı öğrenmeniz için atlaslardan, şekillerden, fotoğraflardan ve resimlerden mutlakla yararlanarak bilgilerinizi görsel ve işitsel olarak ta pekiştirme yoluna gitmelisiniz. Öte yandan, konunun anlaşılması da bu dersin öğrenilmesi için yeterli değildir. Çünkü anlaşılabilir kilmelerin gelecekte olan başka sorulara uygulanabilmesi ve uyarlanabilmesi için, mutlaka o bilgilerin dünyamızın şekliyle, eğimiyle, güneş ışıklarının açısıyla, yeryüzünün yapısıyla ve bakısıyla vb. diğer köşe taşı bilgilerle hep bir-

likte yorumlanması ve bu bilgilerden hareketle kapsayıcı bir bakış açısının kazanılması gerekmektedir.

Bu anlamda Coğrafya derisi, hayalcanlandırarak üç boyutlu dünyasını ve de çok faktörlü yorumları yapar son sonuçları çıkarmayı gerektirir. Denilebilir, tür dersidir.

Tabii ki bu beceri, tüm konuları panoramaya gibi kendi içindeki film karelerine dökerken, kendinizi se-naryolaştırarak, şemalandırarak, te-malandırarak ve de bol bol test çözerek kazanabileceğiniz bir beceridir. Bu nedenle bu derisi iyice anlayabilmek için;

- Konularla günlük yaşamta ilişkiler kurmalısınız.
- Gözlemlerinizi bilgilerinizle doğrulayacak şekilde zinde tutmalısınız.
- Anlatılan konuları adeta gözünüzde canlandırmalısınız.
- Bunun için kitaplarda yer alan görsel malzemelerden (resim, atlas, grafik, tablo...) yararlanmalısınız.
- Yanlış yaptığınız sorular üzerinde durarak, sorunun doğru cevabını ve doğru cevabın sebebini mutlakla öğrenmelisiniz. Bu strateji, ilk etapta zaman kaybı gibi görülsede, ileride size zaman, güven ve dinamizm kazandıracaktır.
- Öte yandan önceki yıllarda çıkmış olan ve konularında örnek olarak kabul edilen soruların dokusunu, sistematiğini ve mantığını çok iyi kavramalı ve böylece ileri düzey geliştiricileri ayıklayacak bir süzgeç oluşturulmalıdır. Nitekim çıkmış olan soruları çözmek size bu konuda ve sınavda çıkabilecek sorular hakkında da sağlam bir öngörü kazandırabilecektir.

• Unutmayınız ki Coğrafya dersine; sevgi, merak ve ilgiyle yaklaştığınız da, bu dersin zevkli bir ders olduğunu zamanla siz de görebilirsiniz. Yeter ki;

- Düzenli çalışmak,
- Sözel dersler için gereken sık konu tekrarı yapmayı ihmal etmemek,
- Mutlakâ yazarak veya not alarak çalışmak,
- Kendine güvenmek,
- Merak etmek,
- Yeteneklerini zorlamak ve kullanmak,
- Çalışmalarını eğlendirici ve dinlendirici şekilde görsel ve işitsel malzemelerle zenginleştirmek: Yani atlas ve diğer yardımcı unsurlardan (harita, grafik, şema) yararlanmak,

- Örnek soru(lar) hazırlamak,
- Ön hazırlık yaparak derse gelmek,
- Dersi dikkatli ve kabullenic bir adanmışlık tutkusuyla dinlemek,
- Kavramları, tanımlamaları, özel isimleri yazmak, açıklamaları da mutlakâ yanlarına not etmek,
- Şıkları veya alt başlıkları olan bölümleri şema hâline getirmek,

- Konuları, notları, dokümleri ve özetleri kavrayıncaya kadar okumak ve kendi kendimize sesli olarak anlatmak,
- Konu anlatımlı kitapları okurken sanki bir belge sel izliyorum ve bilgi leniyormuşçasına, gezegenimizin gizemlerini öğrenmenin doğal motivasyo nundan faydalanmak,
- Anlamakta zorluk geçtiğiniz konuları farklı bir kaynaktan okumak ve çalışmak,

• Yeni kazanılan bilgilerle eski konular arasında ilişki kurmak ve yorunlamak,

- Edinilen bilgilerle günlük yaşa- mımız içindeki olaylar arasında da il- işkiler kurmak ve aktif bir gözlemci olarak bu bağlantıları yakalamak,

- Ders içindeki etkinliklere katıl- mak (yorum yapmak, harita incele- mek, test çözmek),

- Tekrar aşamasında, ilgili test soruları 2. veya 3. kez olsa da pekiş- tireç olacak şekilde yeniden çözmek,

- Zamanı iyi planlamak,

- Okuma alışkanlığını biraz da ol-

sa bu derse yönetmek gibi önemli ve kalıcı davranış değişikliklerini adeta ki- şisel bir anayasa olarak benimsemiş olun!

(Not: Diğer Sözel derslerde de aynı teknikleri kullanabilirsiniz!)

Coğrafya Dersinin Puan Türlerine Göre Önemi

Türkçe-Sosyal Puan Türünde Hazırlananlar İçin: Sözel puan türüne göre seçim yapacak öğrencilerin Türkçe'den sonra en fazla dikkat etmeleri gere- ken derslerden birisi de Coğrafya'dır. YGS'deki Coğrafya sorularında fazla 1 soru kaçırma lüksünüz olabilir. Yeni ÖSYM siteğine göre yapılandırılan LYS Coğrafya-1 ve Coğrafya-2 testlerinde biraz daha zor ve bilgiye dayalı ve de- taycı sorular beklendiği için mutlaka önceki yıllarda sorulmuş olan ÖYS tar- zı demiş olduğumuz soru kalıplarına ve konuların sorulara izdüşümüne dikkat ederek hazırlıklarınızı sürdürmeniz gerekmektedir. Coğrafya dersi, Sözel öğrencilerin en çok yanlış yaptıkları ya da ters köşe oldukları ders ola- rak kötü bir üne de sahiptir. Bu nedenle yukarıda verdiğimiz teknik bilgile- re ve taktiklere dikkat ederek çok-ama-çok iyi bir şekilde hazırlanmanızı tavsiye ediyoruz. (Not: Sözel (TS) öğrencileri, hem YGS'deki Coğrafya soru- larından, hem LYS Coğrafya-1 sorularından hem de LYS Coğrafya-2 soru- larından sorumludurlar.)

Sayısal Puan Türünde Hazırlananlar İçin: Coğrafya dersi, YGS ve LYS Sa-yisal puanlarına katkısı az olan bir ders olsa da, yine de bu puan türü ile ilgili hazırlık yapacak adayların öğrenebilecekleri ve sorularını rahatlıkla cevaplandırabilecekleri bir derstir. Çünkü öğrenci sayısal olsa da, Lise 1. Sınıf orta ortak alandan YGS müfredatı kapsamında bu dersi almış ve başarılı ol-duğu için sınıfını geçmiştir. Bu bakımdan Sayısal öğrencilere tavsiyemiz, özellikle ortak müfredattaki Coğrafya konularındaki soruları mutlakâ çözme-leridir. Çünkü Sayısal öğrenci olursa da, YGS çözülen bütün sorular [Coğrafya soruları olsa bile] LYS puanlarını artırmakta ve de desteklemektedir.

Bu nedenle Sayısal öğrenci olmanız da bu dersten sakın uzaklaşmayın. Çünkü MF öğrencisi olmanız da buradan kotaracağınız 5-10 puanla birlik-te en az 50.000.- kişiyi daha eleleyebilirsiniz. Özetle, sayısal öğrenciler ola-rak Coğrafya dersine ait konuları okuyarak ya da örnek YGS sorularını analiz ederek çalışmanızın bile, hem YGS hem de LYS puanınızı 3-5 puan artıracak olduğunu önemle vurgulamak istiyoruz. Bu nedenle bugünden tezi yok, Sayısal öğrenci olmanız da, artık Deneme Sınavları'nda Coğrafya so-rularına da yavaş yavaş zaman ayırmaya başlamanızın, ayrıca, özel ders-lerinizdeki okuma ve anlama hizmetinizi artırıcı çalışmalar yapmanızın çok yerinde bir strateji olacaktır. **(Not: Sayısal (MF) öğrencileri ne, sadece YGS'de yer alan Coğrafya soruları puan getirmektedir.)**

Eğit Ağırlıklı Puan Türünde Hazırlananlar İçin: Coğrafya dersi, Türkte-Matematik ağırlıklı puan türüne katkısı orta düzeyde olan derslerden biri-si olmakla birlikte, öğrenilmesi, anlaşılması ve soru çözme kolaylığı bakımından eşit ağırlıklı puan türünde hazırlanan öğrencilerin vazgeçe-meyeceği önemli derslerden birisidir. Özel gruplar için yukarıda ifade et-tiğimiz açıklamalar ve hususlar aynen Türkiye-Matematik alanından hazırlanan öğrenciler için de geçerli olup, aynı çalışma modeli takip edil-melidir. Çok önemli şu fark da hatırdan çıkarmamalıdır: Eşit-Ağırlık (TM) öğrencileri, sadece YGS'deki Coğrafya sorularından ve de LYS Coğrafya-1 sorularından sorumludurlar. Yani, TM öğrencileri LYS Coğrafya-2 tes-tinden sorumlu değildirler. Özetle TM öğrencileri, sadece YGS Coğrafya ile LYS Coğrafya-1 testlerinden çıkabilecek oldukları netlerle TM-1, TM-2 ve TM-3 puanlarını oluşturmaktadır.

Dil Puan Türünde Hazırlananlar İçin: Bu alandan hazırlanan öğrenciler diğer özel derslere verdikleri önemi-nin aynısını Coğrafya dersine de ver-melidirler. Özellikle Dil puanının katsayılarının düşük oluşu, Dil öğren-cileri için özel dersleri çok daha önemli hale getirmektedir. Dil öğren-cilerine tavsiyemiz ise, tipki bir Sözel öğrencisi veya Eşit Ağırlık öğrencisi gi-bi, en kötü ihtimalle de Sayısal öğren-cileri gibi YGS sınavındaki Coğrafya testinden yapabildikleri kadar soru yapmalarını ve böylece de hem YGS ve hem de Dil puanlarını olabildiğin-ce yükseltmeleridir. **(Not: Dil öğrencilerine, sadece YGS'de yer alan Coğrafya soruları puan getirmektedir.)**

NOT: SBS'ye hazırlanan öğrencilerimizi yukarıdaki bu ayrıntılar ilgilendirmemekte, Coğrafya dersi, SBS'bin ana branş bir test olan Sosyal Bilimler Testi içerisinde yer aldığı için, SBS'ye hazırlanan öğrencilerin, Coğrafya dersine, hiçbir soruyu kaçırmamak adına tam anlamıyla yoğunlaşarak çalışmaları gerekmektedir.

Felsefe Grubu dersine nasıl çalışmalıyız?

YGS-LYS / Dersin Künye Bilgileri

Dersin Adı : Felsefe Grubu
YGS Soru Sayısı : 10
LYS Soru Sayısı : 30

YGS Puanlarına Katkısı					
YGS 1	8	YGS 2	8	YGS 3	28
YGS 4	38	YGS 5	18	YGS 6	8

LYS Puanlarına Katkısı					
MF 1	0	MF 2	0	MF 3	0
MF 4	0	TM 1	0	TM 2	0
TM 3	0	TS 1	40	TS 2	40

Felsefe, gerçeği bir bütün olarak her yönü ile araştırmaktadır. O evrenseldir, gerçeğin bütününe en son ve asli temellerini araştırır. Felsefe, insan tecrübeleri üzerine kurulur. İnsanın, evrenin işleyişine ilişkin anlayamadığı, açıklayamadığı ve engel olmadığı durumlarda duyduğu hayret ve şaşkınlık, onu düşünmeye, zihinsel açıklamalar yapmaya, araştırmaya ve bilmeye zorlamaktadır. Öte yandan, deney yoluyla elde edilen bilgilerden bile şüphe duyulması; insanın, eleştirel düşünmeye yönelmesine zemin hazırlamaktadır.

Felsefe bu bakımdan, sorulara ve problemlere getirilen yanıtlar ve çözüm denemeleri ile, bu yanıt ve çözüm denemelerinin yol açtığı yeni soru ve problemler yumağıdır. Felsefenin asıl görevi soru sormak, araştırmak ve bu araştırmaları devam ettirmektir. Felsefenin en önemli görevi "bilen" insan-dan çok "düşünen", bilgiler arasında bağlantılar kurarak insan yetiştirmektir. Bu bakımdan "Felsefe", doğal ve insana ait dünyaya ilişkin tüm bilgilerin ve kavramların güvenirliklerini, anlamlı olup olmadıklarını, insansal yaşama katkılarını eleştirel bir yaklaşımla tartışıp değerlendirmektedir. Yani, insan yaşamına giren her şey, u anlamda felsefeye konu olabilir.

Felsefe grubundan YGS'de 10 tane soru çıkmaktadır. Aşın olmağı kavramların sorunun içinde yer alması, zaman zaman öğrenciyi soruyu okumaktan bile caydırabilir. Hatta bazen Felsefe grubu soruları, Türkçe paragraf soruları gibi uzun ve zor görünen sorular gibi de algılanabilir. Ancak öğrenci bu korkuyu yenerse, aslında o tanıdık olmayan kavramların sorunun bütününe çok etkilmediğini ve biraz uğraşınca o kavramlara çok da takılmadan soruyu rahatlıkla çözebileceğini görür.

Felsefe grubu soruları karşımıza bazen bilgi, bazen yorum, bazen de hem bilgi hem yorum isteyen sorular olarak gelebilir. En çok yanlış düşülen nok-

ta, sorunun çözümü yarayacak kısmını veya konuyu bilmemek değil, o bilginin ne kadarının ya da hangi biçime girmiş şeklinin sorulduğunu görebilmektir. Bu bakımdan, bu kavram karışmalarına çok kapalımdan okuduğunuz anlayan ve yorumlayabilen bir öğrenci, rahatlıkla felsefe sorularının çoğunluğunu gözebilir.

Felsefe sorularına bakarken paragrafın uzunluğunu görüp (sayısalcı bile olsanız) "Nasıl olsa ben bunu yapamam" demeyin! Bir kere okuyunca sorunun kolay olduğunu ve Türkçe paragraf sorularından çok da farklı olmadığını, siz de görebilirsiniz. Bu nedenle, kendinize soruyu bir kez daha okuma şansı vermeden geçkinmeyin!..

Soruda bir konu hakkında açıklama yapılıp, bir tanımın ne olduğu veya hangi genellemeye gidileceği sorulmuşsa, sadece verilen bilgilere göre düşünün. Soru çözerken kendi duygu, düşünce ve önyargılarınızı bir kenara bırakın. Cevap, sizin düşünce tarzınıza uygun olmayabilir. Okulda hiç felsefe grubu dersi görmemiş bir aday bile soruların mantığını kavrayacak kadar çalışırsa, felsefe sorularını rahatlıkla gözebilir. Çünkü YGS'deki felsefe sorularının hemen hepsi yorum ağırlıklıdır. Bol test çözülerek ve sadece geçmiş yıllardaki ÖSS-ÖYS-YGS soruları bile incelenerek bu konuda yeterli düzeye gelinebilir.

Bununla birlikte, Felsefe soyut bir derttir. Felsefi disiplinleri ve o düşünürlerin görüşlerini bilmek, felsefi terminolojiye hakim olmak da gerekir. Özellikle Sözel Öğrencilerin ve LYS'ye girecek olan diğer öğrencilerin bu konuda daha çok özen göstererek gerekli çalışmaları yapmaları gerekmektedir. Örneğin bir soru "Empirist bir filozof olan....." diye başlarsa, "Empirizm'in ne olduğunu bilmeniz, paragrafı doğru yorumlamanızda size oldukça önemli katkılar sağlar.

Bu dersin çalışma rutinlerine ve pratiklerine gelince;

- Bu dersti çalışırken ezberden kaçınmak gerekir.
- Derste; katılım ve kendi fikrinizi belirtme; dersin içeriğinin zenginleşmesi ve konunun anlaşılır hale gelmesi bakımından önemlidir. Derste, motivasyonunuzun yüksek olması ve dikkatinizi derse vermeniz için derse

hazırlıklı gelmeniz ve felsefi okumalar yaparken de önemli noktaların altını çizmeniz gerekmektedir.

- Felsefe dersinde ezberlemekten ziyade yorum gücü kazanmak ve özellikle soru çözme yöntemini öğrenmek önemlidir. Bu nedenle öğrenmenin anlatıklarını ile ilgili düşünme yeteneklerinizi geliştirici aktivitelere yönelmelisiniz. Bu konuda acaba, yüzyıllar önce insanlar ne-ler düşünmüşler, temel ve varoluşsal problemlerine ne tür cevaplar aramışlar ve de bulmuşlar diye zinde bir ilgi ve merak ile dersler dinlenmelidir.

- Bireysel Çalışmalarda ise; sorular paragraflardan oluştuğu için iyi bir kitap okuyucusu olmak gerekir. Paragrafları hem hızlı okuyup, hem de anlayıp geçmek, zamanla yarış içerisindeyken büyük bir çaba ister. Bu nedenle okuma düzeyinizi ve soru çözme yeteneğinizi geliştirmek için okuma faaliyetlerine önem vermelisiniz. Gerekli alt yapıyı oluşturmak için de öğretmen, ders kitaplarından ve yardımcı kaynaklardan faydalanmalısınız.

- Anlama, kavrama ve yorumlama becerilerinin geliştirilmesi için, ayrıca bol bol soru çözümlidir.

- Felsefe soruları genellikle paragraf tıplı sorulardır. Bu nedenle soruyu anlamadan seçeneklere geçmemelisiniz. Değişik gelen, bilinmeyen kelimelerin altı çizilip mutlak anlamalarını öğrenmelisiniz. Sorular çözüldükten sonra soru kökünü okumalı, ardından paragrafa geçmelisiniz. Bu bağlamda sözeli ifadeleri güçlendirmek, yorum gücünü arttırmak, mantıklı ve sistemli düşünce egzersizleri yapmak, felsefe sorularının çözümü bakımından önem arz etmektedir.

- Ayrıca Felsefe soruları, cevabı içinde sorulardır. Bu nedenle paragraf ve-

ya anlatımı çok iyi okumanız ve anlamanız gerekir. Başka bir ifade ile soru kökünün iyi anlaşılması gerekir. Öte yandan, doğru seçeneği ararken, soru- ca verilen bilgiye ve gerçeğe göre yorum yapın! Kendi duygu ve düşün- celerinizi asla sorunun çözüm kümesine katmayın.

- Hiç tanımadığınız düşünür, isim veya kavramlarla karşılaştığınızda bi- le, soruyu yanıtlamayacağınızı düşünmeyin. Yanıtın paragrafın içinde bu- lunabileceğini asla unutmayın. İsrarlı ve dikkatli bir ince okuma yapın. Cevabın orada saklı olduğunu rahatlıkla göreceksiniz!

- Psikoloji dersine çalışırken ise, not tutulmalı, günlük kararlar yapılma- lıdır. Kelime, kavram, ekoller, bilimsel, geçmiş yılların soruları da mutlaka gözlemlenmelidir. Çünkü Psikoloji soruları, hem yoruma dayalı hem de bilgi so- rularıdır. Bazı soruları, konuları bilmeden çözmek maalesef çok mümkün değildir. Maalesef, öğrencilerin psikoloji sorularını genelde kolay olarak gör- düklere ve yeterli düzeyde pratik yapmadıkları için LYS sınavında bu sorula- rı yanlış yaptıkları veya yapamadıkları da görülebilmektedir. Bu bakımdan özellikle, Sözel öğrencilerin ve/veya sözel alanda tercih yapmayı düşünen diğer alanlardaki öğrencilerin (TM, MF veya Meslek Lise) bu konuda çok da- ha dikkatli olmaları gerekmektedir.

- Sosyoloji dersi ise psikolojiye göre daha kolay bir dertir. Genelde top- lum içinde tecrübe ettiğimiz konuları kapsar. Anlaması daha kolaydır. Soru- ların çok azı bilgiyi gerektirir ve soruların geneli Felsefe soruları gibi daha çok yorum ve analiz sorularıdır. Her derste olduğu gibi, Sosyoloji için de ke- lime ve kavramlarını bilmek, test çözerek tekrar yapmak oldukça önemlidir.
- Mantık dersi ise, bütün felsefe grubu içinde en zor olan dertir. Öğren- cilerin yorumla yapabilecekleri sorular olduğu gibi, tamamen bilgiye dayalı sorular ve konular da bulunmaktadır. Bu derste ilgili Sosyal/Sözel alan öğren- cilerin, derslerini dikkatli bir şekilde dinlemeleri, anlamadıkları yerleri öğret- menlerine sormaları ve sürekli test çözerek bilgilerinin mutlaka pekiştirmeleri gerekmektedir. Çünkü bu ders bir bakıma Sözel öğrencilerin birbirlerini ele- dikleri önemli alan derslerindedir. Özellikle LYS'ye girecek olan Sözel öğ- rencilerin bu dersten kesinlikle soru kağırma lüksleri yoktur.

Felsefe Grubu Derslerinin Puan Türlerine Göre Önemi

Türkçe-Sosyal Puan Türünde Ha- zırlananlar İçin: Sözel puan türüne göre seçim yapacak öğrencilerin- Türkiye, Tarih ve Coğrafya derslerin- den sonra en fazla dikkat etmeleri gereken derslerden birisi de Felsefe Grubu dersleridir. Bu dersler en faz- la 1 soru kağırma lüksünüz olabilir. Sözel öğrenciler, diğer alalardan farklı olarak, hem YGS-Felsefe hem de LYS-Felsefe Grubu Dersleri'nden (Psikoloji, Sosyoloji, Mantık) sorum-

ludurlar. Yeni ÖSYM sitemine göre **LYS** Sosyal Bilimler Testi içinde yer alacak olan bu derslerle ilgili sorular biraz daha zor ve bilgiye dayalı ve detaycı so- rular olacağı için, Sözel öğrenci arkadaşlarımızın mutlaka eski **ÖYS** tarzı de- miş olduğumuz soru kalıplarına da alışmaları gerekmektedir. Dahası, bu konuların sorulara olan izdüşümüne dikkat kesilerek hazırlıklarını sürdür- meleri çok yerinde bir yatırım olarak tavsiye edilmektedir. Felsefe Grubu der- sleri, Sözel öğrencilerin ana branş dersleri olduğu için, bu öğrenciler hem **YGS**'deki hem de **LYS**'teki tüm felsefe grubu sorularını çözmekle yüküm- lüdürler. Bu nedenle, Sözel öğrenci arkadaşlarımız, yukarıda verdiğimiz teknik bilgiye ve taktilere dikkat ederek çok-ama-çok iyi bir şekilde hazırlanmalarını tavsiye ediyoruz.

Sayısal Puan Türünde Hazırlananlar İçin: YGS Sayısal puanlarına kat- kısı az olan bir ders olsa da, yine de bu puan türü ile ilgili hazırlık yapa- cak sayısalci adayların öğrenebilecekleri ve sorularını rahatlıkla cevaplandırabilecekleri bir dertir. Çünkü aday, sayısal bir öğrenci olsa da, Lise 1. Sınıfta ortak alandan **YGS** müfredatı kapsamındaki bu dersti almış ve başarılı olduğu için sınıfını geçmiştir. Bu bakımdan Sayısal öğ- rencilere tavsiyemiz, özellikle paragraf sorularıyla benzer olan YGS Felse- fe sorularından yapabildikleri kadar yapmaları ve böylece birkaç puan daha LYS puanlarını yükseltmeleridir.

Çünkü Sayısal öğrenci olsanız da, **YGS Sosyal Bilimler Testi' kota racağınız 10-15 puanla birlikte en az 100.000.- kişiyi daha eleylebilirsiniz. Özetle, sayısal öğrenciler olarak sadece **YGS**'deki Felsefe sorularından so- rumlu olduğunuzu, sonuç olarak bu derse ait konuları okuyarak ya da ör- nek **YGS** sorularını analiz ederek çalışmanızın bile puanınızı 3-5 puan artırabileceğini önemle vurgulamak istiyorum. Bu nedenle bugünden tezi yok, Sayısal öğrenci olsanız da, artık **YGS** Deneme Sınavları'ndaki Felsefe sorularına da yavaş yavaş zaman ayırmaya başlayın. (**Not: Sayısal (MF) öğ- rencilerine, sadece YGS'de yer alan Felsefe soruları puan getirmektedir.**)**

Eğit Ağırlıklı Puan Türünde Hazırlananlar İçin: Felsefe Grubu derisi, Türk- ge-Matematik ağırlıklı puan türüne katkısı az düzeyde olan derslerden biri- si olmakla birlikte, öğrenilme anlaşılma ve soru çözme kolaylığı bakımından eşit ağırlıklı puan türünde hazırlanan öğrencilerin vazgeçemeyeceği önem- li derslerden birisidir. Sayısal gruplar için yukarıda ifade ettiğimiz çalışmalar ve hususlar aynen Türkge-Matematik alanından hazırlanan öğrenciler için de geçerli olup, aynı çalışma modeli takip edilmelidir. (**Not: Eğitim-Ağırlık (TM) öğrencilerine, sadece YGS'de yer alan Felsefe soruları puan getirmektedir.**)

Dil Puan Türünde Hazırlananlar İçin: Bu alandan hazırlanan öğrenciler diğer sözel derslere verdikleri öneminin aynısını YGS-Felsefe dersine de ver- melidirler. Özellikle Dil puanının katsayılarının düşük oluşu, Dil öğrencileri için sözel dersleri çok daha önemli hâle getirmektedir. Dil öğrencilerine tav- siyemiz ise, tıpkı bir Sözel öğrencisi veya Eğitim Ağırlık öğrencisi gibi, en kötü ihtimalle Sayısal öğrencileri gibi YGS-Felsefe dersinden yapabildikleri kadar soru yapmaları ve böylece hem **YGS** hem de **Dil** puanlarını olabildiğince yükseltmeleridir.

Yabancı Dil dersine nasıl çalışmalıyız?

YGS-LYS / Dersin Künye Bilgileri

Testlerin Adı : Türkçe, Fen Bil., Temel Matematik, Sosyal Bil. Testleri
YGS Soru Sayısı : 160 / 160 Dakika
LYS Soru Sayısı : 0
YDS Soru Sayısı : 80 Soru / 120 Dakika

YGS'nin Y. Dil Puanlarına Katkısı				Türkiye Testi			
				Sosyal Bil. Testi	Matematik Testi	Fen Bil. Testi	
Dil 1	Dil 2	Dil 1	Dil 2	Dil 1	Dil 2	Dil 1	Dil 2
71	110	32	43	30	30	32	40

YDS Testinin Y. Dil Puanlarına Katkısı		Y. Dil 1 Puanı	Y. Dil 2 Puanı
335		277	

SBS / Testin Künye Bilgileri

Testin Adı : Y. Dil Bil. Testi
SBS 6. Sınıf Soru Sayısı : 13
SBS 7. Sınıf Soru Sayısı : 15
SBS 8. Sınıf Soru Sayısı : 17

Testin SBS Puanlarına Katkısı		
6. Sınıf	7. Sınıf	8. Sınıf
17	19	21

İngilizce öğrenme konusunda herkesin bu dili öğrenmek için farklı amaçları ve yetenekleri olduğu herkesçe kabul edilmiştir. Bu tipki farklı ortamlarda giymek için bir kıyafet almak ya da diktirmeye benzer. Ya konfeksiyon mağazalarına giderek size uyan yeni bir model alırsınız ya da bir terzi seçip istediğiniz modeli kendinize uygun bir şekilde diktirerek giyersiniz. Yabancı dile çalışmak için, aynı şekilde belli bir model takip ederek ya da kendi tarzınıza göre bir model oluşturarak, dil ediginiz şekillerde olabilir. Tek şartı var ki, o da öğreniş, yani yabancı dile nasıl bir teknik ile çalıştığınızdan çok daha önemli olan husus, öğrenişin doğru öğreniş olduğunu iddia etmesidir.

Örneğin, 'Gramer Çalışmak' da, bu modellerden bir tanesidir.

Elbette ki dinleme, konuşma, okuma ve yazma becerilerinin geliştirilmesi gereken dil öğreniminde gramer çalışmak tek başına yeterli olmaya-
caktır. Ancak şu an yükümlü olduğunuz sınavın formatı ve sizden beklenen
performans gramer ağırlıklı bir çalışmayı gerektirdiği için çalışmalarınızı bu
yöne kaydırmanızda herhangi bir sakınca yoktur.

Denilebilir ki, 'Gramer' yani 'Dil Bilgisi' dilin bel kemiğidir. Bununla birlikte gramer, gerek iletişim için öncelik taşımadaki gerekse sınavlarda kesinlikle olmaktadır. Bu nedenle doğuzaman gramer çalışmak öncelikli bir hâle gelebilir.

Pekâlâ, bu veya benzeri durumda nasıl bir çalışma yöntemi izlenebilir?

Öncelikle verilen konuyu çalışmada ortamında iyice anlamak gerekir. De-
taylara hakim olmak gerekli olmakla beraber, her detaya takılmak da za-
man öldürücü ve yorucudur. Dil bilgisi kurallarını matematiksel formlüller
gibi algılamak ve ezberlemek yerine, bu kuralların mantığını ve doğasını
kavramak çok daha sağlıklı bir yöneliş olacaktır. Kavramanız gereken şey-
ler, o konunun içerigiğine göre önemlidir ya da değildir. Kuralları dilin tama-
mina genellemek yanlışlıca olabilir. Dolayısıyla dilbilgisindeki kurallar kadar
bağlam, kelimelerin yan anlamı, cümle yapısı, konuşulan ortam, imalar,
kasıtlar, göndermeler ve hikâye edişler gibi birçok bağlama da dikkat et-
mek gerekmektedir.

Bu nedenle, Öğrenme gerçekleştirilen alıştırma yapılması her konuda ol-

düğün gibi dil öğreniminde de bilgi-
 nin yerleşmesini ve işlevselleşmesini
 sağlar. Alıştırımlar yapılırken yapa-
 cığınız hatalar da öğrenmede çok
 önemli bir rol oynar. Ne kadar çok
 kullanımı hatâsı yapılırsa, bu hatâla-
 rın farkedilme ve düzeltilme olasılığı
 o kadar daha artar. Bu yüzden kısa
 aralıklarla düzenli tekrarlar ve alıştı-
 rma yapmak çok önemlidir. Bu ki-
 şiden kişiye değişir ancak böyle bir
 durumda yazarak ya da sesinizi gö-
 rek düzeltmek, hem eğlenceli,

hem kalıcı hem de zaman zaman kazandırıcı bir öğrenme süreci olarak size yardımcı olabilecektir.

ci olabilmektedir.

İngilizceyi öğrenmek için sistemli bir çalışma şeklinin benimsenmesi gerektiğine dikkat geçen uzmanlar "Yabancı Dil sistemli bir çalışma gerektirir ve bu çalışma ihmal edildiğinde elde edilen kazanımların kaybedilmesi kaçınılmaz olur. İngilizce, günlük hayatta sürekli olarak kullanıldığında, anadil İngilizce olan kişilerle konuşulduğunda, İngilizce kitaplar okunduğunda ya da İngilizce televizyon programları veya filmler izlendiğinde canlı kalır." şeklinde açıklamalarda bulunuyorlar.

şeklinde açıklamalarda bulunuyorlar.

Öğrenilmesi ciddi bir gaba gerektiren ancak kolay unutulmuş yabancı Dil Bilgisinin canlı tutulabilmesi için neler yapılabileceğini anlatan uzmanlar "İngilizce dersine başlamadan önce mutlaka o ünite içerisindeki kelimeleri kendi başımıza sözlük kullanılarak öğrenmeye çalışmalıyız. Öğrendiğimiz ke- limeleri bir deftere not edip bunları sık aralıklarla tekrar etmeliyiz. Örneğin bu tekrar etme işini, arkadaşlarımızla bir oyun haline getirebiliriz. Ayrıca, İn- gilizce olarak seviyesi, bireyin yaşına ve dil kullanma becerisine göre uygun hikâye kitapları okunmalıdır. Bu hikâye kitapları aynı zamanda sizin okuma becerinizi de geliştirecektir." görüşündedirler.

Bilindiği gibi, **ÖSYS** ile bir yüksek öğretim kurumuna yerleşmek isteyen öğrencilerin, alan farkı veya okul türü gözetmeksizin YGS sınavına girmeleri zorunludur. Bu durum Y-Dil öğrencileri için de geçerlidir. Fakat Y-Dil öğrencileri YGS'den sonra LYS sınavlarına değil de, LYS sınavlarından 1 hafta sonra yapılan YDS sınavına gireceklerdir.

YDS sınavı bir anlamda bu öğrencilerin LYS sınavı olarak kabul edilmekte ve yerleştirme puanları, öğrencilerin belirli oranda YGS puanlarıyla birlikte YDS puanlarının toplanmasıyla oluşturulmaktadır.

SBS sınavındaki Y-Dil soruları ise, makalemizin başındaki künrede verilen bilgilerde görüldüğü gibi **SBS** sınavı içerisinde sorulmakta ve çok önemli bir puan katkısı sağlamaktadır.

Kitabımızın yavaş yavaş sonlarına yaklaştığımız bu satırlarda, **Y-Dil** öğrencilerine tavsiyemiz, kitabımızın en başındaki "Verimli Ders Çalışma" Teknikleri" adlı makalemizi dikkatlice okumaları; ayrıca "Hangi derse nasıl çalışmalı" bölümünde de, özellikle sözel dersler için verilmiş olan tekniklere yoğunlaşmalarıdır.

Bununla birlikte, her makalenin sonundaki "Dersin Puan Türlerine Göre Katkısı" bölümünde, Y-Dil öğrencileri için önemli bilgiler yer almakta ve özellikle YGS sınavının bu öğrenciler için ne kadar da önemli olduğu vurgulanarak tekrar tekrar **Y-Dil** öğrencilerinin dikkatlerine sunulmaktadır.

Y-Dil puanıyla nitelikli bir orta öğretim kurumuna veya bir yüksek öğretim kurumuna yerleşmeyi hedefleyen öğrenci arkadaşlarımız, kitabımızı bütün olarak okumalarını ve dil öğrenimlerinde kullanabilecek oldukları yöntem ve teknikleri yeniden gözden geçirmelerini tavsiye ediyoruz.

Başarı Dileklerimizle,

Selamlar... Sevgiler...

İsabet Yayınları Rehberlik Servisi

YGS & LYS ve SBS
SINAV REÇETELERİ

TEST TEKNİĞİNDE BAŞARILI OLMAK İÇİN ALTIN KURALLAR

Bilindiği gibi YGS-LYS ve SBS test düzeneğinde hazırlanmış bir sınavdır. Aşağıda bu teknikler ile ilgili olarak uygulanacak hücum metodları vardır. Bu önerileri dikkate aldığınız takdirde puanınız birkaç puan da olsa yukarı çıkabilecektir. Biliyorsunuz ki “*daha önce değindiniz gibi*” bu sınavlarda fazladan alınacak birkaç puan bile sizi binlerce kişinin önüne geçirecektir.

ÖN OKUMA

Gireceğiniz tüm sınavlarda, soru sayısı, konu dağılımı ya da soru stili açısından farklılıklar olması pekala mümkündür. Önemli olan sizin bu değişikliklere karşı her zaman uyanık olmanızdır.

Kural: Sınav Kitapçığındaki Bir Bölümde Başlamadan Önce O Bölümü Çok Hızlı Bir Şekilde Gözden Geçirin!

Sınavda başlayacağınız bölümü 10 saniyede hızla gözden geçirin. Böylece testin yapısındaki değişikliklere karşı uyanık olabılır ve kendinizi yeni duruma bir ön-gözlemlerle daha kolay hazırlayabılırsınız.

HIZ (TEMPO)

Hiçbir sınav tekniği sınavdaki tempounuz kadar önemli değildir. Sınavınızı değerlendirilen bilgisayar son derece duyarısız bir araçtır. Sadece aşağıdaki basit formülü alılamaya yönelik ayarlanmışır.

Ham Puan = Doğru Cevap Sayısı – Her Yanlış için 1/4 veya 1/3 puan.

Test sınavlarında, yakın tahminlere puan verilmediği gibi, kesin isabetlere de ek puan verilmemektedir. Bu nedenle, çok akılcı gözlemler ve tercihler yapmak, ayrıca da dikkatli kodlamalar yapmak durumundasınız.

Kural: Hız ve İsbet Arasında Uygun Bir Denge Kurmak Gerekir!

Çok hızlı okuyup hatâ yapmak size puan kaybettirir. Diğer taraftan, aşırı dikkatli olarak, her soru üzerinde çok fazla zaman harcamak da size hem zaman kaybettirebilir hem de buna bağlı olarak yeterli puanı topalayamaz manıza sebep olabilir.

Şu hâlide ne kadar kısa sürede ne kadar çok soru gözdüğünüz, sonuç açısından pek önemli değildir. Önemli olan eşit zamanda hem hızlı ve titiz, hem de dikkatli ve akılcı cevaplar vererek soruları çözenizdir.

Kural: Bir Soruda Belli Bir Süre Geçtiği Hâlide Çözüm Ulaşamıyorsanız Uğramaktan Vazgeçin ve Soruyu Bırakın!

Gireceğiniz tüm sınavlarda soruların zorluk dereceleri birbirinden farklı ama tüm soruların puan değerleri aynıdır. Zor sorulara ayrıca ek puan da verilmemektedir. Tabii ki standart sapmalar hesaba katılmaktadır. Siz, bir soru üzerinde çok fazla zaman harcamıyorsanız ve hâlâ çözüme ulaşamıyorsanız, o soru üzerinde sadece zaman kaybediyorsunuz demektir. Burada en makul olan çözüm, soruya bir işaret koyarak diğer sorulara geçmeniz olacaktır.

Daha sonra -eğer süreniz kalırsa- bu soruya tekrar dönersiniz. Ancak bu söylediklerimizi yanlış anlamayın. Biz burada “*Soru size ilk bakışta zor geldiği takdirde bırakın*” demek istemiyoruz. Yeterince uğraştıktan sonra bir karar yol bulamıyorsanız, o soruyu, sınav sonunda tekrar ele almak üzere geçebiliyorsunuz demek istiyoruz.

Kural: Sorulara Ön Yargıyla Yaklaşmayın!

Her Hangi Bir Soruyu Üzerinde Zaman Harcamak Gerekliği ve Çok Kararlı Gözükteğün İçin Otomatik Olarak Atlamayın!

YGS-LYS’de ve SBS’de karşılaşıacağınız soruların büyük çoğunluğu ana ilz gerektirecek sorulardır. Eğer üzerinde zaman harcamaması gerektiği ni düşünerek soruları otomatik olarak atlıyorsanız çok az soru cevaplayarak testin sonuna varırsınız. Ancak bazı sorular, çok uzun ve karmaşık görünse de aslında bazı küçük bilgilerin doğru kullanılması hâlinde rahatlıkla çözülebilecek sorulardır. Dolayısıyla bu sorular için gayretinizi ve dikkatinizi asla esirgemenelisiniz.

ZAMANI KULLANMAK

Zamanı iyi kullanmak tempoya bağlı olmakla beraber, her ikisi aynı şey değildir. Zamanı kullanmak tempodan farklı olarak geçen ve her dakikanın farkında olmak ve her dakikadan en üst düzeyde yararlanmak demektir.

Kural: Yalnızda Bir Saat Bulundurun

ve Bunu Test Süresine Göre Ayarlayın!

Test tekniğinin en önemli yanlarından biri de zamanı doğru kullanmaktır. Bu yüzden sınavla girenken yanınıza saat almayı unutmayın! Kendi saati-

nizle zamanın geçişi ve tempounuz konusunda çok daha gerçekçi bir fikre sahip olabilirsiniz. Sınavlarda başarılı olabilmemiz için sadece zamanın farkında olmanız değil, zamanı etkili bir şekilde kullanmanız da gerekmektedir.

Kural: Zihninizin Dağılmasına İzin Vermeyin!

Bölümler Arasında Çok Kısa Bir Dinlenme Arası Verin ve Zihninizi Programlı Olarak Dinlendirin. Ancak Kendinize Verdiğiniz Bu Kısa Dinlenme Süresini Kesinlikle Aşmayın!

Zaman sizin hem dostunuz hem de düşmanınızdır. Eğer zamanı bilinçli bir şekilde ve etkili olarak kullanırsanız puanınız yükselecek; ancak bilinçsizce kullanırsanız bu durum kaybınıza neden olacaktır.

Dikkatinizi kesintisiz ve yoğun olarak devam ettirmek için, 30 dakika bile çok uzun bir süredir. Bildiğiniz gibi dikkatinizi en fazla 30 dakika zinde tutabiliriz. **YGS-LYS** 195 dakikalık bir sınav olduğu için, aynı şekilde **SBS**, 2 saatlik bir sınav olduğu için, bu süre içerisinde dikkatinizin kesintisiz olmasını bekleyemezsiniz. Dolayısıyla sınav esnasında yer yer kendinizi dinlendirmeniz çok önemlidir. Bunun için yapmanız gereken şey, dikkatinizin dağılmaya başladığında hissettiğinizde 1 dakika dikkatinizi toplamak için ara verin.

Dikkatinizin dağıldığını nasıl mı anlayacaksınız? Eğer bir soruyu birden çok okuduğunuz halde anlayamıyorsanız, ya da kendinizi sınav sırasında pencereden dışarı bakar halde buluyorsanız dikkatiniz darmadağın olacaktır. İşte tam bu sıralar, ara verme zamanıdır. Bu küçük aralıklar size zaman kaybı olarak görünebilir. Ancak bu molaları vermez iseniz kaybedeceğiniz zaman ve puan daha fazla olacaktır, unutmayın!

Bu nedenle gerçekten yoruldüğünüz hissettiğinizde ellerinizi ve parmaklarınızı gözleminiz kapatacak şekilde almanızla götünün ve alnınızı, sakaklarınızı, kulak arkalarınızı ve boyununuzu ovarak masaj yapın ve gevşemeye çalışın! 1-2 dakika sonra yanınızda bulunan şişe sudan 3-4 yudum alın! Kol-larınızı açarak omuzlarınızı esnetin. Derin bir nefes alarak gevşeyin! Sonra tekrar testi çözmeğe başlayın!

Kural: Geçen Zamanla Çok Fazla İlgilenmeyin!

Her bölüm için zaman zaman kontrol etmeniz yeterli. Çok fazla abartarak her

soruda saatinizi kontrol etmeniz sizin hem sıkıntınızı arttıracak hem de size zaman kaybettirebilecektir.

TESTİN YAPISINDAN FAYDALANINI

Unutmayın ki doğru cevap, birbirine benzeyen ve doğru olmayan bir grup seçenek arasında gizlenmiştir. Tüm sınavlarda farklı zorluk dereceleri-ne sahip sorular vardır. Ancak bazı sorular vardır ki sadece okuduğunuz anlamaya yönelik sorulardır. Bu tür sorularda karmaşık bilgilerin kullanılmasına gerek yoktur, yalnızca akıl yürütme ile bu tür sorular cevaplanabilir. Bu yüzden soruların uzun ya da kısa olması o sorunun zor ya da kolay olduğu anlamına gelmez. Soruları tam anlamadan ve de kavramadan, böyle bir görsel önyargıyla hareket etmekten kaçının. Özellikle bu tür sorularda aşağıdaki özelliklere dikkat edin ve seçenekleri eleayerek cevaba ulaşın. Pekâl nedir bu özellikler...

Kural: Seçeneklerin Gücünden Faydalanın, Sorulan Soruya Cevap Olamayacak Nitelikteki Seçenekleri Eleyin!

Açıklama olan sorularda öncelikle soru kökünü okuyarak soruyu çözmeye başlayın! Bu size zaman kazandıracaktır. Daha sonra kesinlikle cevap olamayacak seçeneklerin üzerine bir çarpı işareti koyun. Böylece daha az seçenek arasından sonucu ulaşmanız daha kolay olacaktır.

Kural: Tahminde Bulunmanız Gerekliyse Hızlı Bir Şekilde Tahminde Bulunun Ve Fikrinizi Değiştirmeyin!

Süreklili düşünmekten yorgun düşüyorsanız, ve kalan iki seçenekten birinin doğru olma ihtimali daha yüksek ise - yâni aklınızda gelen ilk seçenek ile tahminde bulunun. Yapılan araştırmalar, ilk tahminlerin, ikinci tahminlerden daha isabetli olduğunu ortaya koymuştur. Bunun sebebi muhtemelen tahmin noktasına varılınca kadar yapılan analizler ve akıl yürütmeleerdir. Bu yüzden ilk cevaplarınızı sorunun cevabını kesin olarak bulmadan değiştir-meyin. Ancak kontrollerinizi sırasında sorunun bir yerinde işlem hatası yaptığınızı anlıyorsanız ve kesin cevabın farklı seçenek olduğunu tespit ederseniz, işte o zaman sorunun cevabını değiştirmelisiniz. Ayrıca soruları değiştirirken de zaman kaybettığınızı unutmamalı ve mümkün olduğu kadar değişiklik yapmamaya özen göstermelisiniz.

Kural: Test Sinavlarının Cevaplarında

Üçlü Zincir Kurulabilir, (Dörtlü Zincir Olma İhtimali Çok Az Da Olsa Vardır.) Ancak Kesinlikle Beşli Zincirlerin Bir Yerinden Kirılması Gerekir!

Test sınavlarında, cevap kağıtlarıyla ilgili gerçeklere dayanan tek bir teori vardır. Sınavlara girmiş olan herkes 5 tane A cevabının alt alta gelmesinden oluşan zincirlerden kaçınırlar. Her ne kadar beşli veya altılı zincirler teorik olarak mümkünse de, böyle bir zincire şimdide kadar rastlanmadığı rahatlıkla söylenebilir. Eğer cevap anahtarınızda böyle bir zincir görürseniz, kontrol etmenizde yarar vardır. Çok büyük bir ihtimalle en az birinin yanlış olduğunu göreceksiniz.

CEVAP ANAHTARININ DÜZENLENMESİ

Kural: Cevap Kağıdında Cevapları Bütünüyle Doldurarak, Uygun Boşlukları Tasırmadan Ve Koyu Olarak İşaretleyin.

Cevap kağıdında bilgisayarın yanlış okumasına sebep olacak her türlü işareten kaçının. Her soru için tek bir cevap işaretlediğinizden emin olun.

Kural: Cevaplarınızı, Cevap Kağıdına**Gruplar Hâlinde Kodlayın!**

Soru kitapçısından her sorunun ayrı ayrı okunup, doğru cevabının bulunduktan sonra, cevap kağıdına kodlanması hemen bütün sınavları için yapılır. Her soru için soru kitapçısından cevap kağıdına, cevap kağıdından soru kitapçığına gidip gelmek hem ciddi bir zaman kaybıdır, hem de dikkatin yoğunlaşmasını kesen ve kopartan önemli bir engeldir. Soruları bölüm bölüm cevap kağıdına "bir kere de" geçirmek hem rica bu teknik ile bütün dikkat, soru ve cevap numaralarına verileceği için kodlama hatası olma ihtimali de böylece ortadan kalmıştır. (Grup hâlinde kodlama yapmak için mutlaka bölüm sonunu beklemek gerekmez sayfa sonuna da uygun bir cevaplama aralığıdır.)

Kural : Özel Bir Kodlama Sistemi Geliştirerek, Soru Kitapçığı Üzerine İşaretleyin!

Böyle bir sistem geliştirmenin birincil yararı; doğru cevapları belirlemek-

tir. Değiştirdiğiniz cevaplar, atladığınız sorular veya tekrar gözden geçirmek istediğiniz cevap ve sorularınız için de farklı kodlarınız olmalıdır. Bu konuda aşağıdaki kodlamayı dikkatle inceleyebilirsiniz:

- **Doğru cevaplar için;** Seçeneğin harfini daire içine alın.
 - **Kesinlikle doğru olmayacak seçenek için;** Seçeneğin üzerine X işareti koyun.
 - **Değiştirilen cevap için;** Daha önceki cevabın geversindeki dairenin içini doldurun, yerine, yeni seçeneği daire içine alın.
 - **Tekrar gözden geçirilecek cevap için;** Soru kağıdı soru ise, sorunun rakamını daire içine alın.
 - **Atlanan soru için;** Atladığınız her sorunun soru sayısının yanına " ? " işaretini koyun.
- Böyle bir sistem geliştirerek neyi yapıp, neyi yapmadığınızı; ve geride bıraktığınız soruları hangi durumda bıraktığınızı hatırlamanız, son derece yararlı olacaktır.

ZEKAYI DAHA İYİ VE PARLAK KULLANMANIN YOLLARI

1- ÇALIŞMAK İÇİN ZAMAN AYIR: Bu, başarının sırrıdır. Çalışırken kendini eğlendirerek çalış! Görsel ve işitsel efektleri kullanın! Yani sesli çalışın. Sorularla kendi tınınızla konuşun. Kendinizce esprî yapın ve çalışmalarını asla ertelemeyin.

2- DÜŞÜNMEK İÇİN ZAMAN AYIR: Bu, kudret ve kuvvetin kaynağıdır. Düşündükçe beyniniz diğer bilgileriniz ile yeni öğrendiklerinizin arasında protein sentezleyerek hipo-kampus adı verilen veri bankası ile daha güçlü bağlar kurar.

3- EĞLENMEK İÇİN ZAMAN AYIR: Bu, genç kalmanın sırrıdır. Kendinizi dinlendirmesini de bilin. Düzenli yürüyüşlere çıkmak, ilk dış almak, kendimize hediye almak sizi oldukça dinlendirir. Kendini karantınaya alıyormuş-çasına eve kapatmayın. Güneşi görmeyi unutmayın! Gün ışığı depresyonun en kolay tedavisidir.

4- OKUMAK İÇİN ZAMAN AYIR: Bu, bilginin temelidir. Unutmayın, dünya, bildiğiniz kelimeler kadar anlamlıdır.

5- MANEVİYAT İÇİN ZAMAN AYIR: Bu, yücelmenin yolu, gözlerden uzak bir şekilde ruhtaki dünyevi ve kirlî ve tortuların yıkanması ve arınmasıdır.

6- BAŞKALARINA YARDIM VE ARKADAŞLARIN İÇİN ZAMAN AYIR: Bu da mutluluğun kaynağıdır. Yardım ettikçe başkalarının da size yardım ettiği görürsünüz. Unutmayın iki şey harcadıkça ve paylaştıkça çoğalır: Sevgi ve Bilgi.

7- SEVMEK İÇİN ZAMAN AYIR: Bu da hayatın kutsallıklarından biridir. Yaşamınızı, engellerinizi, hatta başarısızlıklarınızı da sevmemiz gerekir. En önemlisi de seçimlerimizi sevmeliyiz. Unutmayın bir şeyi severek yaparsanız, bu duygusal zekânız da size yardımcı olmaya başlar.

8- HAYAL İÇİN ZAMAN AYIR: Bu, ruhu yıldızlara erdirtir ve sizi yüceltir. Hayallerimiz yakıt ikmali yapacağımız yakıt tanklarımız. Hayalleriniz ideallerinizle süslerseniz içinde bir enerjinin belirlediği hemen fark edeceksiniz.

9- GÜLMEK İÇİN ZAMAN AYIR: Bu, hayatın yükünü hafifleten bir boşa ıştır. İnsanı dinlendirir. Kortizonu azaltıp, endorfini artırır. Kendinizi hafifletmiş ve rahatlamış hissedersiniz.

10- PLAN İÇİN ZAMAN AYIR: Bu, ilk dokuz şeyi yapabilmek için gereken zaman dilimine sahip olmanın sırrıdır. Unutmayın! En kötü plan plansızlıktan iyidir.

Yeri gelmişken ayrıca belirtmek isterim ki; 1694-1778 yılları arasında yayın büyük Fransız yazar ve düşünür Voltaire, hepimizin zaman zaman yaşadığı, "zaman"ı kullanmak ve "zamanın" göreceğiyle ilgili, bakın şunları yazmış:

"Zaman, tasavvurumuzdaki projelerin gerçekleşmesi için yeterli değildir. Bekleyen biri için ondan daha yavaş, hoşlanan biri için de ondan daha çabuk geçen bir şey yoktur.

Büyükülüğü ile sonsuzluğa kadar uzanır; küçüklüğü ile sonsuz parçalara bölünebilir. Herkes onu ihmal eder; herkes onun kaybolmasından üzüntü duyar. Gelecek nesillere aktarılmaya layık olan ne varsa, onları karanlıklara gömer ve gerçekten büyük olan hareketleri de yasar. İnsanın en kıymetli hazinesi zamandır."

UNUTKANLIĞI YENMENİN ALTIN KURALLARI

Unutkanlık üzerine yapılan araştırmalar hâlen devam ediyor. Son dönemlerde yapılan araştırmalarda, stres, yaşamsal yoğunluk, baskı altında olma, gerginlik, hızlı değişkenlik ya da metropol yaşamındaki koşullar gibi etkenler unutkanlığın artık daha belirgin şekilde hemen hemen her yaş grubunda görülebildiğini ortaya koymaktadır. Hatta YGS-LYS'ye veya SBS'ye hazırlanan öğrencilerde bile genç yaşlarına rağmen unutkanlığın daha sık rastlanan bir şikâyet konusu olduğu yönünde çok ciddi bulgular var. Şu fark var ki ileri yetişkinlikte veya yaşlılarda görülen unutkanlık, aynı zamanda fizyolojik bir temele dayalı yipranmışlıkla karakterizedir. Fakat gençlerde görülen unutkanlık ise nörolojik ya da fizyolojik bir temele dayanmaktan çok, psikolojik nedenlere dayanmakta ve yaşamsal sorunlarla ilişkilendirilmektedir. Biz de bu makalemizde bu psikolojik nedenlerle nasıl başa çıkacağımıza ilişkin çözüm önerileri vermeye çalışacağız. İşte başlıyoruz....

UNUTKANLIĞINIZA SON VERMEK Mİ İSTİYORSUNUZ? İŞTE SİZE İLAÇ GİBİ TAVSİYELER....!

1- Olabildiğince az televizyon izlemeye çalışın. Çünkü televizyon ekranındaki simülasyonlar ve efektler, beynimizdeki yaratıcılığı, duygusal ve bilişsel katımlı azaltıyor. Beynimizin hantallaşmasına neden oluyor. Ayrıca beynimiz gereksiz ve zararlı binlerce uyaranın bombardımanına maruz kalıyor. Bu durum, beynimizi işleyen bir yaşam kaynağı olmaktan uzaklaştırıp sadece bir gözlem yapan bir durbün ya da teleskop aracı seviyesine indiriyor.

2- Olabildiğince yaşamınız programlı olsun. Çünkü bu vücudunuzun biyolojik saatini belirli bir düzene oturtacaktır. Vücudunuzdaki bu metabolik düzen de beyninizin daha fazla güçlenmesine tam randımanlı çalışmasına zemin hazırlayacaktır. Düzensizlik, karmaşıklık, belirsizlik, edilgenlik, koşut-maca beynimizin sevmediği duygu modlarıdır. Bu tür yaşantıların verdiği stres yükü beynimizin bir konuya yoğunlaşmasını ve bilgilere gerekli yüklemeler yapmasını engellemektedir.

3- Bol bol not alın. Yanınızda not alabileceğiniz küçük bir not defteri taşı-

şayın. Unutmayın bir çok meşhur besteci, fizikçi ve bilim adamı, bu alışkanlıklarını ömürlерinin sonuna kadar terk etmemişlerdir.

4- Çok fazla yemek yemeyin ve çok fazla uyumayın. Çünkü aşırı yemek hâlinde vücudunuzdaki kan, karın kaslarına ve sindirim sistemine seferber olmaktadır. Bu da beynimizdeki, kan oranın düşük olmasına neden olmaktadır. Unutmayın beynimiz en çok ihtiyaç duydu şey, "bol SBS'jenli taze kan"dır. Aşırı doygunluk hâlinde beynimize giden kan oranında belirgin bir azalma olur. Bu nedenden ötürüdür ki, aşırı yemek yiyince beynimize giden taze kan oranında belirgin bir azalma olur. İşte bu nedenle, aşırı yemek yediğimizde üzerimize bir ağırlık ve uyku hâli çökmektedir. Üzerimizdeki bu ağırlık hâli ile de, sonuç olarak yoğunlaşma veya öğrenme davranışımızda ciddi engellenmeler yaşarız. Özellikle aşırı doyunken ders çalışamaz oluruz. Çalışmayı denesek de kısa bir müddet sonra uykumuz gelir.

5- Bol bol su için ve meyve yemeye çalışın. Özellikle tatlı ve sulu meyveleri tercih edin.

6- Katanıza takılan bir şeyi veya hatırlamakta güçüğünüz bir şeyi es geçmeyin. Onu bir yandan düşünün ve hatırlamaya çalışın. Sizi temin ederim ki, bir gün ansızın hatırlınıza gelecektir!

7- Ağız fikirli, iletişimci, konuşkan olun. Cümle kurmayı faklı kelimeler kullanmayı tercih edin. Bol bol kitap okuyup anlamdaş keilmeleri birbirinin yerine kullanmaya çalışın. Konuşmanızı seri, akıcı ve etkiliyici kılmaya çalışın.

8- Hayatın her alanında ve her aşamasında öğreneme davranışını projelendirin ve ilk fırsatta yaşıntıya dönüştürün.

9- Bir spor dalıyla amatörce de olsa ilgilenin. Düz koşullar yapın. Hiç değilse ufak yürüyüşlere çıkın.

10- Mümkünse bir enstrüman çalmayı öğrenin, veya bununla ilgili bir kursa gidin. Sanatsal faaliyetler de zekânızı keskinleştirecek ve yaratıcılığınızı daha da pekiştirecek ve de geliştirecektir.

11- Gereksiz şeyleri aklınıza depolamayın. Adres defteriniz olsun, telefon rehberiniz, hatırlatma kartlarınız olsun.

12- Sevdiklerinizle mektuplaşın. Telefon, internet gibi haberleşme olanaklarına rağmen, çok önemli bir aciliyet y5B5a mektup yazmayı tercih edin.

13- Olabildiğince az ilaç kullanın. En ufak bir yorgunlukta ve enfeksiyon-da hemen ilaçlara veya antibiyotiklere sarılmayın. Olabildiğince doğal bes-lenin.

14- Kesinlikle sigara içmeyin. Çünkü bilimsel olarak bulgulanmıştır ki, si-gara unutkanlığa, dalgınlığa, gevşemeye ve tembelliğe yol açmaktadır. Ke-yif verici bir madde olması nedeniyle sigaranın zekânızı körelteceğini asl-unutmayın.

15- Mânevi bağlarınızı güçlendirin. Bu geriliminizi ve kaygılarınızı ortadan kaldıracak ve yaşamınıza ilhâm verecektir.

16- Bilgilerinizle ile ilgileriniz arasında paralellik olsun. Bilgileriniz sizin için anlamlı olsun. Yani, yaşantıya dönüştürdüğünüz öğrenme davranışlarını an-lamlı bir amaçla besleyin / ilişkilendirin.

17- Öğrendiklerinizi duygularınızla ve duygusal anılarınızla ilişkilendirin. Bu temel alışkanlık size, bilgilerinizi hatırlama konusunda "hız" ve "dina-mizm" katacaktır.

18- Öğreniyorken bilinçli olarak bilişsel yüklem ve mantıksallaştırmalar yapın. Bilgilerinizin ve öğrendiklerinizin farkında olun. Bilgilerinizi şemalar-la veya bir takım kurularla sistemleştirin. Görsel zekânıza hitap eden düz-eyi getirmeye çalışın!

19- Öğrenme davranışınızı 1 saatlik zaman dilimi olarak yaşantıya dönüştürün. Bunun 45 dakikasını öğrenmeye, 5 dakikasını tekrar yapmaya, geri kalan 10 dakikayı ise dinlenmeye ayırın.

20- Mümkün olduğunca çok tekrar yapın. Her tekrarınızı özeteleyici bir yol izleyerek gerçekleştirin.

21- Mutlu, neşeli ve ümit dolu duygularla öğrenmeye koyulun/galışın. İs-teyerek, yüksek motivasyonla, hattâ yüksek sesle çalışarak öğrenmeye çalı-sın.

23- Hayâlinizde canlandırarak, dramatize ederek, üzerinde düşünerek öğ-renmeye çalışın. Çalışmalarınızın her biri âdeta canlı yayın gibi olsun!

24- Öğrenme etkinliklerinizi hep aynı zamanda ve yerde yaşantıya dönüştürün. Çünkü bu bilinç altınızı da kontrolü bir şekilde öğrenmeye uyumlu hale getirecektir.

- 25-** Öğrendiğiniz şeyleri "somut" bağlamlarla gözelleştirin. Kazanımla-rınızın sonuçlarını ele alıp düzenli olarak değerlendirin.
- 26-** Uyumadan önce ve [veya] uykudan kalktıktan sonra hem öğrenmeye hem de tekrar yapmaya özen gösterin.
- 27-** Bilgilerinize olumlu, garpıcı, renkli duygusal imajlar ve yüklemeler ya-pın. Böylece bilgileriniz daha çok bileşenle ve çağrışım ağıyla hafızanızda yer edecektir.
- 28-** Size başarıyı çağrıştıran bilgilerle diğer bilgilerinizi besleyin. Hedefinizin cazibesiyse, veya başarılı olduğunuz bir konudaki performansınızın verdiği pozitif öz-güven duygusuyla; anlamakta güçlük geçtiğiniz diğer başka konulara tekrar-tekrar yönelin. Bu stratejiyi, iyi olduğunuz cephelerden, kötü olduğunuz cephelere asker, erzak ve teçhizat çekmeye benzetebilirsiniz.
- 29-** Bilgilerinizi nerede, ne zaman, nasıl kullanacağınızı düşünerek içselleştirin. Bu size önemli bir kaynak tasarrufu yaratacaktır.
- 30-** İlk olarak, ilgi ve bilgi alanınıza giren bilgilere öncelik verin. Daha son-ra da ilgi ve bilgi alanınızı genişleterek öğrenme davranışınızı hayâtınızın ge-neline yansıtın ve tümüyle ilişkilendirin.
- 31-** Öğrenirken kendinizi baskı altında veya edilgen hissetmeyin. Bu isteksiz-lik öğrendiğiniz materyalleri hemencecik unutmamanızın neden olur / olabilir.
- 32-** İçinizdeki çağrışım ağını "etkin" bir şekilde kullanın. Bu bilgilerinizin zinde kalmasını sağlayacaktır.
- 33-** Bilgilerinizi ve öğrendiğiniz "şeylere" önemlilik atfedin.
- 34-** Aktif bir dinleyici olarak ta öğrenme modellerinizi geliştiribilirsiniz. Aktif dinleme size canlılık ve daha derin bir muhakeme yeteneği *falanı ve za-manı* sağlayacaktır. Aktif dinlerken not almanız da öğrenilen bilgilerinizin unutulmasını doğal olarak önleyecektir.
- 35-** En önemlisi de, İNANIN! Başarabileceğinize, çalıştığınızda bunun kar-şılığını vereceğini düşündüğünüz yaratıcınıza inanın. Duâ edin! Şükredin! Gayret edin! İlim, sabır ve keskin kavrayış isteyin. Bu konuda mânevîyatını-ızı güçlendirin. İç dünyanızı zenginleştirin! Kısaca inanç sağlayacak olduğun mânevî yakıtı tanklarınızdan ve motivatör gücünden faydalanın! Çünkü in-san; inandığı şey'dir, ve de *değer*'dir!

BEYİN BAŞARIYA NASIL PROGRAMLANIR?

Başarıda zirve yoktur, beyinlerin en yüksek performansla kullanılan insanlar başarılı olurlar. Hafıza dediğimiz şey mercimek tanesi kadardır. Buna rağmen 90 milyon kitabın muhtevasının bile hiç zorlanmadan hafızamıza sigılabileceği yapılan bilimsel araştırmalar ispatlanmıştır. Mütthiş bir beyne sahibiz ve beyin kapasite sınırları hâlâ tam olarak anlaşılabilmis değil. Bununla birlikte beyin programlayarak gelecekte yaşanacakların tahmin edilebilmesi de mümkün.

Zihinsel tutum, hayattan bekladiklerinizi ve bunları elde edip edemeyeceğinizi belirler. Bu sebeple iç iletişiminizde iyimser (*Optimist*) olmamız gerekmektedir. Duyulan her kelime, algılanan her durum aslında biz farkında olmadan beynimizi programlar ve koşullandırır. Beynimizin bir de aptal bir yönü vardır, her söylenene inanır. Ama onun bu aptallığını son derece yararlı bir şekilde de kullanabiliriz.

Örneğin, her sabah uyandığınızda aynanın karşısına geçip, kendi kendinize gülümseyerek **“yakında bu işi başaraacağım!”** dersiniz, beyniniz size inarak bunu emir kabul eder ve o işi gerçekten de başlatırsınız. Beyni doğru etkileyebilmek için beden duruşunun da düzeltilmesi gerekir. Omuzlarınız düşükseniz ve siz **“bugün gerçekten çok zeki ve iyiyim.”** dersiniz, beyninizden bu söylemi programlanmasını bekleyemeyiz. Eğer beden duruşunuzla söyledikleriniz paralellik gösterirse beyin kısa bir direnişten sonra söylediğinizin inanacak, bu inanca ilişkin protein sentezlemeye başlayacaktır. Sonuçta bu durum, bir söylem olmaktan sıyrılıp bir düşünce olacak, daha sonra bu düşünce eyleme dönüşecek, ve eylemlerinizi sonucunda da inançlarınız “gerçek” olacaktır.

Bu konuda gerçekten de bazı ilginç bulgular var. Örneğin, istendiğinde her türlü baş ağrısı 1 dakika içerisinde geçirilebilir. Başınız ağrıdığı anda hemen oturduğunuzu dikleştirin, gözlerinizi kapatın ve diyaframınızdan nefes alıp vermeye başlayın. Sonra da hayatınız boyunca en çok güldüğünüz olayı hatırlayın ve sesi olarak gülümseye başlayın. Göreceksiniz, en geç 1 dakika içinde baş ağrınız geçmiş olacak. Beyniniz endorfin salgılayacak ve belirgin bir rahatlama hissedeceksiniz ve de ağrının yavaş yavaş sizi terk ettiğini gözlemleyeceksiniz. Çünkü gülümek, kaslarda biriken asitlerle negatif enerjiyi dağıtarak rahatlama ve gevşemeye zemin hazırlar. Başınızın ağrımasını beklemeyin, canınız her sıkıldığında gülümsemeye başlayın. Unutmayın, her şey sizin elinizde...

Dikkat edilecek önemli noktalar;

- İyi şeyler yaşamak istiyorsanız, iyi şeyler düşünmek zorundasınız.

- İç-denetiminizi kuvvetlendirmek zorundasınız.
- Zayıf yönlerinizi keşfederek, onlarla başa çıkabilmenin yollarını öğrenin.
- Zayıf yönlerinizi ve stresinizi kâra dönüştürün.
- Asla pes etmeyin. Unutmayın! Başarmak öğrenilmiş bir davranıştır.

- Başarısızlık ta tıpkı başarı gibi, öğrenilen, programlanan, özümsenen, benimsenen kazanılmış bir davranıştır. Kendinizle olan ilişkinizi ve “kendinizin farkında olma” düzeyinizi tanımlamaya çalışın. Bunu başardığınız oranda başarma güdünüzün güç kazandığını ve beyninizin siz başarmaya, mücadeleye koşullandırdığını göreceksiniz.

- Beslenmenize dikkat edin, düzenli yemek saatleriniz olsun ve asla hazır (fast-food) yiyecekler yemeyin. Unutmayınız ki bu tür yiyeceklerde beyninizi önemli vitaminler kesinlikle bulundurmamaktadır.

- Zaman zaman kafanızı ovarak kendiniz masaj yapın.
- Çay, sigara gibi sinirlerimi geren ve uyuşturan alışkanlıklardan uzak durun.
- Meyve ve sebze ağırlıklı beslenmeye özen gösterin.

- Düzenli kitap okuyun. Her gün düzenli olarak okuduğunuz bir roman veya ilgi duyduğunuz alanda bir kitap olsun. Unutmayınız ki, böyle bir okuma alışkanlığı sizi gündelik sorunlarınızdan ve stresinizden uzaklaştıracak ve sizi oldukça dinlendirecektir.

- Ezbere bildiğiniz bir şarkı veya şiir olsun. Kendinizle baş başa kaldığınız zamanlar tatlı bir tını ile bunları ezberden hissederek okuyun.
- Televizyon izlemeyi azaltın. Çünkü televizyonlardaki hazır görüntüler, si-mülyasyonlar yaratıcılığınızı öldürmekte, beynimizi kaba bir dübüne döndür-türmektedir. Ayrıca televizyonun yaymış olduğu radyasyon ve yapay ışık huzmeleri hem genel sağlığımızı hem de göz sağlığımız bozmaktadır. En kötüsu de zamanımızı galmakta ve sanki çok çalışmışız gibi bizi yormakta-

- Planlamalarınızda soyut ve genel cümleler kullanarak içerekilendirmeyin. Örneğin, *“Mıııııı.. Eveti! Hafta sonu ders! çalışmam lazım”* demeyin. Bu tür so-somut ve özel (specific) olmaktadır. Örneğin, *“Cumartesi günü, öğleden son-ra, saat 3 ilâ 5 arası, Geometri dersinin, özel üggen de açılar konusunun, so-ru bankasındaki sorularını gözeceğim.”* Diyerek planlamalar yapmalısınız.

İSTE SINAV STRESİNİZİ YENİLEMLERİNİZ İÇİN 15 ALTIN KURAL

1. Günde en az iki öğün dengeli beslenin. Özellikle meyve sebze ağırlıklı beslenmeye dikkat edin!

2. Geceleri, uykunuz kesintisizlikle 6,5 saat'in altına düşmesin!

3. Haftada en az 3 defa spor yapın veya en azından yürüyüşe çıkın!

4. Çay içmeyi azaltın!

5. Sigarayı kesinlikle ve acilen bırakın!

6. Kilonuza dikkat edin. Unutmayın, aşırı kilolar veya aşırı zayıflık sizi strese karşı yenik düşürür!

7. Sevdiklerinizinizi sık sık arayıp onlarla buluşun, sevdiklerinizinizi fark edin, onlar kanalıyla yaşamla güçlü bağlar kurun ve sevdiklerinizinizi sık sık kucaklayın!

8. Akrabalarınızla olan ilişkilerinizi devam ettirin!

9. Ekonomik harcamalarınıza dikkat edin!

10. Mânevî bağlarınızı kuvvetlendirin!

11. Sevdiklerinizinizi ve kendinizi için dua edin!

12. Sosyal faaliyetlere katılın!

13. En azından bir enstrüman çalmayı öğrenin!

14. Güzel sanatların herhangi bir dalıyla amatörce de olsa ilgilenin!

15. Güvenebileceğiniz yakın arkadaşlar edinin!

16. Olumsuz duyguları kafanızdan silip atın, paylaşımçı olun!

17. Stresinizi sevin, ve onu kâra dönüştürün. Ondan elde edeceğinizi dikkat ve azimle problemlerinizin üzerine gidin!

İSTE SİZİ KİTAP OKURKEN DİKKAT EDİLECEK HUSUSLARI

1. Kitapta karşılaştığınız terimler öğrenin. Sözlük kullanmak için üşenmeyin. Hayâtınıza her gün mutlaka yeni bir "kelime" katın.

2. Yazının/kitabın düzey ve uzunluğuna, konusuna ilişkin bir ön fikir edinmeyin!

3. Kitabın "*İçindekiler*" kısmını, arka kapaktaki tanıtım yazısını mutlaka okuyun! Kitabın önsözünü okumayı da asla ihmal etmeyin. Ayrıca yazarın kitap hakkındaki tavsiyelerine de mutlaka kulak verin!

4. Bundan sonra kapsamlı ve detaylı bir okumaya geçin!

5. Okumayı bitirince özetleyici kısa notlar edinin/alın!

6. Periyodik aralıklarla tekrar yapmayı sakın unutmayın!

MUTLAK BAŞARI İÇİN ŞU PRENSİPLERDEN ŞAŞMAYINI

1. Ne istediğinizi bilin!
2. Azimli ve enerjik bir şekilde hedefinize doğru harekete geçin!
3. Katettiğiniz mesafenin farkına varın, ve yaptıklarınızın sonuçlarına göz atın!
4. İsteddiğiniz sonuçları alıncaya kadar, bırakmadan, bıkmadan, usanmadan, pes etmeden davranışlarınızı değiştirmeye çalışın!

**“AYDINLIK BİR BİREY OLMAK”
VE BAŞARILI BİR GENÇ OLMAK İÇİN
ŞU ALTIN KURALLARA UYMAI UNUTMAYIN.**

1. Hedefiniz için istek duyun!
2. Bu hedef için gerekli olan donanımı belirleyin!
3. Bu donanımı “sahip olma gücünü” hissedin. Unutmayın, 5 adımlık bir yol da, 1000 km’lik bir yol da sade ufacık bir adımla başlar. Küçük de olsa bir adım atın. Nasıl olursa olsun, başlayın. Zaman içerisinde yol aldığınızı ve hız kazandığınızı göreceksiniz!
4. Kendinizi belirli aralıklarla değerlendirin. Öz eleştiri yapın. Hata ve eksikliklerinizi tespit edin!
5. Son olarak, gerekli düzeltmeleri ve yakıt ikmalini yaparak tekrar yükselişe geçin ve tekrar deneyin!

İSTE MUTLU BİR YAŞAM İÇİN 15 ALTIN KURAL

1. Bugün ve bundan sonraki günlerde her zamankinden daha fazla çalışmaya ve öğrenmeye koyul!

2. Hata yaptığınız zaman veya acı bir darbe yediğiniz zaman çok uzun süre arkanıza dönüp bakmayın. Hatalarınızı düşünmekle ve kendinizi suçla-makla gelişiminizi yavaşlatmış olursunuz. Hata yapmak gelişimin doğal bir parçasıdır. Hatalarınızı üstünüzden silkeleyip atın!

3. Ailenizle, sevdiklerinizle zaman geçirmeyi asla ihmal etmeyin. Yoru-cu çalışmalarınızı bu şekilde ödüllendirin!

4. Güzel düşünceler üzerine yoğunlaşın. İlhâm kaynaklarınız olsun. Endi-rüseniz, güzel düşüncünüz, güzel düşünürseniz hayatınızdan zevk alırsınız!

5. Beden diliniz canlı olsun. Duruşunuz sizi ifâde etsin. Ancak gurura ve kibire kapılmayın. Barışçıl ve sempatik olun. Paylaşmayı bilin ve sevin. Kis-kançlık duymayın. Çünkü hırs kontrolsüz vahşi bir ata benzer. Gizli güçleri-nizi evcilleştirin!

6. Yakınmaktan, kendinizi eleştirmekten, kendinizi aşagılamaktan, başka-larının duygularını sömürmekten vazgeçin. Her gün yeni bir dilleşle problem-lerinizin üzerine yürüyün ve tekrar deneyin. Karamsarlığa kapılmayın!

7. Ara sıra rutin hayatınızın dışına çıkın. Sıra dışı yenilikler yapın. Önemli günlerinizi unutmayın. Ufacık sürprizler yaparak sevdiklerinizi mutlu edin. Bayağılaşmayın. Pasifleşmeyin. Sıradan, ortalama bir insan olmayın!

8. Yarıncı problemlerinizi görmezlikten gelin. Sadece bugünün problem-leriyle savaşı'n. Asla bugünün işini yarına bırakmayın. Çükü bütün yarınlar, zâten kendi problemlerini yüklenmiş olarak gelecektirler. Bu sizi üzmesin, te-laşlandırmasın. Her güne yeni bir enerjiyle ve taze bir sinerjiyle başlayın!

9. Kendinize ve başkalarına san'ki bu gezegende son gününüzdeymiş gi-bi davranın. İz bırakmaya çalışın. Yaşamınızı güzelleştirin. Âdetâ giderayak nasil güzelli'likler bırakabiliirim diye düşünün. Bu duyg'u durumu, yaşam kalı-tenizi artıracaktır!

10. Gülmseyin. Küçücük şeylerle mutlu olmayı bilin. İletişime açık olun!
11. Ayırtırları ihmal etmeyin. Hiçbir işinizi yarım yamalak yapmayın. Çün-kü bu yarım yamalak işler bir gün mutlaka *[daha içinden gikilmaz bir hâl-de]* büyük bir sorun olarak karşınıza tekrar gıkacaktır!
12. Her gün mutlaka 2-3 tane meyve yiyin. Bu sinir sisteminiz ve ruh sağ-lığınız için çok önemlidir!
13. Sabırlı olun. Ne pahasına olursa olsun, yolda olun. Her zaman bir şey-ler kazanabilmenin mücadelesini verin!
14. Zamanınızın galınmasına asla izin vermeyin. Hayâllerinizin sabote edil-mesine müsaade etmeyin!
15. Unutmayın. İ Mutluluk dışarıdan alabileceğiniz bir nesne değildir. Mutluluk içimizedir. Ona kendinizden bir şeyler vermeyiz ve katmamız gerekir. Onu yaşıtırsanız, onu doya doya yaşırsınız!

İSTE SİZE ÖZ-İÇ-DİSİPLİN OLUŞTURMANIN REÇETESİ

1. Risk almaktan çekinmeyin: Bu öz-güveninizi güçlendirecektir

2. Eylemlerinizi yapmacılıktan kurtarınız. Kendinize karşı dürüst olun. Buna rağmen yine birileri tarafından yapmacık davranışınız imâ ediliyorsa, yapmacık görünmek kaygısından hemen kurtulmaya çalışın. Sadece kendiniz için en iyi ve en doğru olanı yapın. Varsın başkaları bunu yapmacık de-ğertirsinler.

3. Ödülü hak edin. Kendinizi ödüllendirin. Kendinize iltifat edin. Kendinizi onurlandırın.

4. Önce sorumluluklarınızı yerine getirin. İlkın sorumluluklarınızı planlayın ve yaşıntıya dönüştürün. Bundan sonra eğlenceye ve dinlenmeye zaman ayırın. Zaten sorumluluklarınızı eksiksiz bir şekilde yerine getirirseniz, ufacak şeyler bile sizi eğlendirecektir. Çünkü içinde bir kurt sizi kemirmeyecektir. Çün-ku her şey tıklarında gitmektedir.

5. Sınırlarınıza hakim olunuz. Zaman zaman kafanızı kendi parmakları-nızla ovarak masaj yapınız. Sınırlarınize, ayakta durmanız oturmanız, uzanmanız, biraz uyununuz. Elinizi yüzünüzü yıkayınız. Durumu düşünmek için kendinize veya karşı tarafa zaman tanıyınız!

6. Kendinizi sınırlandırın. Bırkaç işi bir arada yapmaya çalışmayın. Derbe-derlikten kurtulun. İki şeyi insanlardan kıskanmanızda bir sakınca yoktur. "Duygularınız" ve "Zamanınız". Bunları kullanırken dikkatli olunuz. Herke-sin gönlünü yapayım derken ve herkesin işine koşayım derken; hem kendi işinizden hem de kendi ruh sağlığınıza olursunuz. Yardım etmek ister-ken, yardım edilecek konuma düşersiniz.

7. Kaçamaklarınızın, erteleme davranışlarınızın, tehirl edici/ettirici savunma mekanizmalarınızın pekişmesine asla izin vermeyin!

8. Zamanınızı, sizden daha bilgili ve disiplinli insanlarla geçirin. Unutma-yın, "Körle yatan, şaşı kalır" demiş atalarımız.

9. Sıkıntılarınıza katlanmayı öğrenin. Sabırlı olmayı öğrenin. Gelecek olan başarının hayaliyle kendinize güç katın. Hedefinizin cazibesine kapılın. He-definizin çekim gücü ve cazibesi sıkıntılarınızı hafifletecektir.

10. Zamanınızı çok iyi ayarlayın. Unutmayın, en kötü plan, plânsızlıktan iyidir!

11. Amatör heyecânınız/ruhunuzu yitirmeden işe girişin. Merak duygunuzu asla kaybetmeyin.

12. Yapacaklarınızı ve eksikliklerinizi not almayı, yaptıklarınızı not etmeyi unutmayın. Bu alışkanlık size sağlam bir yol haritası sunacaktır.

13. Zaman zaman yaptıklarınızı değerlendirin, öz-eleştiri yapın. Davranış-larınızı, eylemlerinizi, fikir ve kanaatlerinizi damıtarak rafine edin. Seçici olun!

14. Kahraman insanların günlüklerini okuyun, başarı öykülerini ve yaşam hikâyelerini inceleyin. Hedefleriniz için idolleriniz olsun. Bu insanların kariz-ması size sağlam bir ilhâm kaynağı olacaktır.

HUZURLU OLMAK İÇİN ÖNERİLER

1. Küçük şeyleri dert etmeyin!
2. Kendinize dışardan bakmayı deneyin. Olanları bir film gibi kabullenin. Bir izleyici olarak baş aktör siz olsaydınız ne yapardınız?
3. Yalnızca başkalarıyla değil, kendinizle de empati kurun!
4. Mükemmeliyetçi olmak yerine sadece kendiniz olun!
5. Kursosuz olamayacağınızı kabullenin!
6. Sevgi kapasitenizi geliştirin. Sevgiyi sadece yaşamayın, aynı zamanda yaşatın!
7. Kimsenin sözünü kesmeyin, cümlesini siz bitirmeyin!
8. Herkesin kendisini ifâde etmesine olanak tanıyın!
9. Size yapıla kötülükleri unuttun affedici olun, ama sizin yaptığınız iyilikleri unutun!
10. Gösterişsiz olun!
11. Birisine bir iyilik yapın ve kimseye bundan söz etmeyin!
12. Bırakın iliyi başkaları toplasın. Siz bilgilin ve erdemliliğin peşinde olun!
13. İçinde bulunduğunuz anı yaşamayı öğrenin!
14. Geçmiş hatalarınızla barışık olun! O hatalar, sizin daha büyük hatalar yapmanızı engelleyecek yaşam zenginlikleridir. Bunu asla unutmayın!
15. Sevgi elini önce siz uzatın.
16. Her gün kendinize biraz sessiz zaman ayırın.
17. Her gün kendiniz bir şarkı söyleyin. İltifat edin. Veya bir şiir okuyun!
18. Önce karşınızdaki kişiyi anlamayı amaçlayın!
19. Bir bitki yetiştirin. Ağaç dikiin!
20. Erken kalkmaya alışın. Sabah yürüyüşlerine çıkın!
21. Planlarınızda esnek olun. Verdiğiniz sözlerde sağlam ve sadık olun!
22. Yemek yerken tatsız konulardan bahsetmeyin. Hele aile içi sorunları-

nizi yemekte paylaşmayın!

23. Konuşmadan önce derin bir soluk alın!
24. Suçluluğu değil masumiyeti görmeye çalışın!
25. Kendi görüşlerinizden tümüyle farklı makâle ve kitaplar okuyun ve bir şeyler öğrenmeye çalışın!
26. Olumsuz düşüncelerinizi yüz vermeye çalışın!
27. Yaşam başlı başına bir mucizedir asla unutmayın!
28. İç dünyânız için zaman ayırın!
29. Olağan şeylerdeki olağanüstülüğü arayın!
30. Yüreğinizin sesine güvenin!
31. Bırakın çoğu zaman başkaları haklı olsun!
32. Herkesin onayını alamayacağınızı unutmayın!
33. Rasgele iyilikler yapın!
34. Gönü bol olmayı haklı olmaya yeğleyin!
35. Alçak gönüllü olmaya çalışın!
36. Herkesin farklı olabileceği gerçeğini anlayın ve saygı gösterin!
37. Başkalarının fikirlerinde de doğruluk payı arayın!
38. Eleştiriye açık olun. Siz de zaman zaman öz eleştiri yapın!
39. Bulduğunuz konumdan mutlu olmaya bakın!
40. Sorunlarınıza olan bakışınızı değiştirin!
41. Yaşamınızı sevgiyle doldurun!
42. Gülümseyin. :)

BAŞARININ ANAYASASI

1. Eleştirme, erteleme, suçlama, şikâyet etme...
2. Karşınızdakini düristük ve içtenlikle övün...
3. Karşınızdakinde güçlü bir istek uyandırın –yüreklelendirin–...
4. Karşınızdakine içten bir ilgi duyun...
5. Gülümseyin...
6. Karşınızdakine ismiyle hitap edin...
7. İyi bir dinleyici olun.Karşınızdakine, kendinden bahsetmesi için cesâret verin...
8. Karşınızdakinin ilgilendiği şeylerden bahsedin...
9. Karşınızdakinin kendini önemli hissetmesini sağlayın ve bunu içtenlikle yapın...
10. Bir tartışmadan en iyi sonucu almanın tek yolu, tartışmadan kaçmak-tır...
11. Karşınızdakinin fikrine saygı gösterin ve aslâ "yanılıyorsun" demeyin.

12. Eğer hatâlıysanız bunu hemen kabul edin...
13. Konuşmaya dostça başlayın...
14. Karşınızdakinin size hemen "evet" demesini sağlayın...
15. Bırakın konuşmanın göğünü karşınızdaki yapsın...
16. Empati kurun...
17. Karşınızdakilere düşünce ve isteklerine anlayışla yaklaşın...
18. Fikirlerinizi canlandırın...
19. Rekâbet yaratın...
20. Konuşmaya içten bir iltifat ve övgüyle başlayın...
21. Karşınızdakinin hatâlarına üstü kapalı bir şekilde değinin...
22. Karşınızdakini eleştirmeden önce kendi hatâlarınızdan bahsedin...

23. Doğrudan emir vermek yerine sorular sorun...
24. Karşınızdakinin gururunu kurtarmasına izin verin..
25. Övgü ve takdirlerinizde içten ve cömert olun...
26. Karşınızdakine korunması gereken bir ün verin...
27. Karşınızdakine cesâret verin...
28. Karşınızdakine, hatâlarının kolay düzeltilebilirliği gibi görünmesini sağlayın...
29. Veeeeee Karşınızdakine SEVGİ gösterin...

YGS & LYS'ye veya SBS'ye EN SIKI NASIL HAZIRLANABİLİRİM?

Yardım alın: Öğretmenlerinize sinava nasıl çalışılabileceğini sorun.

Çalışıp ve tekrarlar kısa aralıklar verin: Yorgun bir zihin iyi hatırlamaz.

Çalışma programı yapın: En iyi çalışılabileceğinizi düşündüğünüz zamanlarda konu tekrarlar ve soru çözümleri yapın.

Sağlıklı kalın: İyi uyuyun ve yeterli ve doğal beslenin.

Egzersiz yapın: Yürüyün, koşun, herhangi bir sporla uğraşın.

Olumlu düşünün: Başarısızlığı veya geleceği düşünmeyin. "Şimdi-ve-Bu-rada" yapmanız gerekeni yapın.

Elinizden gelenin en iyisini yapın: Hiç kimse bundan daha fazlasını yapamaz.

Tetikte olun: Hasta gibi hissederseniz, endişeleriniz hakkında birileriyle veya Rehber Öğretmeninizle konuşun.

Çok rahat ta davranmayın: Sınav konusunda birazcık endişe daha çok gelişmanızı sağlar.

Akıllı olun: Eğer sınavdan önce veya sonra olacakları konuşmak istemiyorsanız, konuşmayın. Aslında bu konuda hiç düşünmeyin bile. Yapılan ya-pılmıştır. Yazdıklarınızı değiştiremezsiniz. Ama kendinizi değiştirebilirsiniz.

KENDİ POTANSİYELİNİZİ GERÇEKLEŞTİRMEK İÇİN İŞTE SİZİ ALTIN ÖNERİLER

1. Kendi zamanınızın en az başkalarinkı kadar değerli olduğunu düşünün!
2. Yardım istemekten çekinmeyin ve yardım geldiğinde kabul edin.
3. Kendi kahramanlarınızı tespit edin, onları kahraman yapan özellikleri ortaya çıkarın ve kendinizde bu özellikleri güçlendirin.
4. Hedeflerinizi gözden geçirin ve en son bunu ne zaman yaptığınızı hatırlamaya çalışın.
5. Geçmişte yaşamış olduğunuz yenilgilerinizi ve de garesizliklerinizi hatırlamaya çalışın ve de bugün aynı şeyleri yaşasaydınız neler yapacağınızı yazarak kaydedin. Bu öz-eleştiri k biliyetinizi ve farkındalık düzeyinizi artıracaktır.
6. İletişim becerilerinizi geliştirin.
7. Hedeflerinizi ertelemeyin ve enerjinizi tek bir projeye yönlendirin.
8. Tepkilerinizi kontrol edin ve bunun bir çeşit öğrenme fırsatı olduğunu düşünün.
9. Hatalarınızı kabullenmekten kaçınmayın.
10. Dinlemeyi bir sanat haline getirin.
11. Karşılaşmış olduğunuz engelleri bilgi ve ilgilerinizi zayıflatmak için pekiştirmek için uyarıcı olarak kullanın.
12. Hatalı kararlarınızı kazanılmış ve öğrenilmiş tecrübeler olarak ele alın.
13. Sorumluluk almaktan kaçınmayın. Ancak bu sayede risk yönetimi becerisi kazanabilirsiniz.
14. Değerlerinizin farkında olun, değerleriniz, prensipleriniz, daha doğru-su kişisel sınırlıklarınız olsun.
15. Başarısızlıklarınızı disiplinden kopmak için bir mazeret olarak kullanmayın, tersine neden ve nasıl başarısız olduğunuzu somutlaştırarak kaldığınız yerden devam edin.

ZAMANI ETKİN KULLANMAK İÇİN İŞTE SIZE ALTIN ÖNERİLERİ

1. Günlük televizyon programlarını okuyun ve izleyeceğiniz programları belirleyin.

2. Bunun dışında televizyondan uzak durun.

3. Sadece haberleri seyredecekseniz, ilginizi geçen haber bölümünü oturma-
dan ayakta seyreidin, o bölüm bittikten sonra televizyondan uzaklaşın.

4. Bir yerden bir yere giderken, yanınızda okumanız gereken bir kitap ya
da not bulundurun. Böylece durakta beklerken ya da araçta giderken tek-
rar etme olanağı bulabilirsiniz.

5. Günlük telefon görüşmelerinizi bir defâda yapın.

6. Konuşma amacına ulaştıktan sonra "işim var" ya da "ders çalışmam ge-
rekıyor" demekten asla çekinmeyin.

7. Mutlaka kişisel sınırlılıklarınız olsun. Yâni vazgeçemeyeceğiniz kişisel
prensipleriniz olsun.

8. Odanızın kapısını kapalı tutun.

9. Eğer kapınız çalarsa, kapı önünde veya koridorda durarak konuşun,
böylece ziyaretin uzamasını önlersiniz.

10 Sınava hazırlanan bir öğrencinin zaman geçen teklifflere hayır demesi-
ni öğrenmesi lazımdır. Plansız gezmelerden, sinemaya gitmelerden, alışve-
rişe çıkmalardan kaçının.

11. "Hayır" sözünü söylerken karşı tarafa "sana değil", "istegine hayır"
diyorum, mesajını veremeye çalışın.

12. Çalışmaya başlamadan önce ne kadar süre, neye, nerede, nasıl çalı-
şacağınızı; hafif bir ses tonuyla aynada kendinizle göz göze gelerek, kendi-
nize söyleyiniz.

13. Yaşamınızı ve sorumluluklarınızı asla ertelemeyiniz.

14. Yemekte fazla oyalanmayın. Aşırı ve gereksiz yuku uyumaktan kaçının.

15. Unutmayın; saat geçen zamanı değil, kaybolan zamanı da gösterir.

DERS ÇALIŞMADAN ÖNCE ŞUNLARI DÜŞÜNMELİSİNİZ.

1. Hedefinizi düşünün.

2. Hedefiniz yoksa, ders çalışmak için bir nedeniniz yok demektir!

3. Nasıl bir gelecek istiyorsunuz?

4. Hangi üniversitede okumak istiyorsunuz?

5. Hayallerinizi gerçekleştirmek için aşmanız gereken engeller nelerdir?

6. Nasıl bir çalışma beni hedefime ulaştırır, diye kendinize sorun!.

7. Gideceğiniz yeri bilmiyorsanız, vardığınız yerin önemi yoktur. Bu asla
unutmayın.

8. Hedefinizi belirleyin. Başaracağınıza bütün kalbinizle inanın!

9. Çalışma sisteminizi ve yapmanız gerekenleri önceden plânlayın!

10. Programınızı kararlı bir biçimde uygulayın!

11. Rüyalarınızın gerçekleşmesini istiyorsanız, öncelikle uykudan uyanma-
lısınız!

12. Her derse yeterince zaman ayırırsanız, zamanında çalışmanın verdiği
bir güven duygusuna sahip olursunuz.

13. Çalıştıkça öğrenmeyi, öğrendikçe çalışmayı öğrenirsiniz. Bu da moti-
vasyonunuzu artırır.

14. Öğrenilecek konuların, uzun bir zamana yayarak tekrar ediniz. Bu alış-
kanlık, bilgilerinizin daha kalıcı ve etkili olmasını sağlar. Aynı zamanda, "za-
mani" verimli kullanmanızı ve az zamanda daha çok iş yapmanızı sağlar.

15. Kendinize, âlenize ve çevrenize karşı sorumluluklarınızı yerine getir-
diğinizizi veya getirmeniz gerektiğini düşünerek daha huzurlu olabilirsiniz.

UYGUN ÇALIŞMA ORTAMI HAZIRLANIRKEN ŞU ÖZELLİKLERE DİKKAT EDİLMELİDİR!

1. Çalışma ortamında dikkat dağıtıcı araçlarla, resim, afiş, poster gibi uyarıcılar bulunmamalıdır.

2. Oda ısısı uygun olmalıdır.

3. Çalışma odası ders çalışmak için kullanılmalıdır.

4. Masada çalışmak için tüm araç ve gereçlerin bulundurulması gerekmektedir.

5. Oda sık sık havalandırılmalıdır. *(Beyninizin Oksijene ihtiyâğ duyan en nârin organınız olduğunu asla unutmayın.)*

6. Uzanarak ve yatarak ders çalışmak, dikkatinizin kısa sürede dağılmasına neden olacağından, masa başında oturarak ders çalışın.

GÜNÜMÜZ GENÇLERİNİN EN ÖNEMLİ 20 HATÂSİ NEDİR?

1. Çevrelerindeki başarısız örneklerle fazla takılıp kalmak, pasifleşmek.
2. Bedel ödemeye yanaşmamak, başarıyı hazır ve ucuz yollarla yakalamaya çalışmak.
3. Sırdas denilebilecek yakın ve can ciğer arkadaşlarının frenlemelelerinden kurtulamamak.
4. Eğitimi ilköğretimden, liseden, üniversiteden ibâret sanmak.
5. Kalbi ve rûhu doyuracak, hikmet ve tefekkür ağırlıklı kitapları okumamaktadır.
6. Kendini, potansiyelini keşfetmemek.
7. Hep konuşmak, konuşmak... Ama dinlemeyi becerememek.
8. Hep suçlamak, suçlamak.. Ama hiç bir şey yapmamak.
9. Çözünüm parçası olmadıkları için, problemi bir parçası olmak.
10. Takıldıkları konuların, soruların cevaplarını araştırmamak.
11. Soru işâretlerini ve problemlerin çözümlerini hep ertelemek.
12. Tribünlere oynamak, rollierine kendini kaptırmak, başka bir imajın ve ya sentetik bir kişiliğin esiri olmak.
13. Gezmeye, televizyona, internete, spora, cep telefonuna, alışverişe, oyuna adeta esir olmak; 24 saatini yönetememek.
14. Delicesine uyumak ve rahatsızlığın düşünmek.
15. Baskın yeteneklerini keşfedip geliştirememek, boşa kürek çekmek.
16. Kararsızlık, cesaretsizlik ve ümitsizlik içersinde olmak.
17. Kendisine başkalarının gözüyle bakmamak.
18. Öz eleştiri yapmamak. Veyâ yapılan eleştirilere kulak tıkamak.
19. Mânevi bağlarını güçlendirmemek.
20. Kedisimize iyi bakmamak, zararlı alışkanlıkların müptelâsı olmak.
21. Sorumluluk bilincinden uzak olmak ve sürekli yaşamı ertelemek.

SAKIP SABANCI'NIN 40 ÖĞÜDÜ

Örnek işadamlı, merhûm Sakip Sabancı'nın Bülent Şenver'e kitabında yayınlaması için verdiği 40 öğüdü.

1. Birlik ve beraberlik arayışını her işte ve her fırsatta sürdürün.
2. Karşınızdakilerin "İnsan" olduğunu hiçbir zaman unutmayın!
3. İnsanların birer "Makina" olmadıklarını bilin.
4. Adil olun. Her işte, her konuda, her fırsatta ve herkese karşı adil olun.
5. "Vicdan Huzuru" başarılı olabilmeyin temel şartıdır.
6. Ayaklarınız her zaman yere bassın. Hiçbir zaman havalarda dolaşmayın.
7. Hiçbir işi "Kıyısından Köşesinden Tutmayın". Yapacağınız iş ne ise, kü-gümsemeyen onla sahip çıkın.
8. Hayâta uyun. Doğal olun!
9. İyilikleri unutmayın. İyilikleri karşılıksız bırakmayın.
10. Aç gözlü olmayın. "Allah'ıma Şükür" demesini bilin.
11. Şans, kader ve kısmet; yaratılmasını bilenler için vardır.
12. Hiç ölmeyecek gibi çalışın. Yarın ölecekmış gibi hazırlıklı olun.
13. Dünyânın sizin etrafınızda kurulduğunu sanmayın.
14. Dostluğa ve arkadaşlığa önem verin.
15. Güler yüzlü ve tatlı dilli olun.
16. Hedefiniz nedir? Onu bilin. Dağılmayın.
17. Lüumsuz şeylerle uğraşmayın.
18. Sağlıklı olun. Sağlık, her şeyin başıdır.
19. Düzenli bir yaşamınız olsun.
20. Mânevî dünyânız zengin olsun. Maddî zenginlik daha sonra gelir.
21. Bilgili olun! Okuyun! Öğrenin! Gözünüzü açın!
22. Risk almayı bilin. Cesur olun.
23. Güvenilir bir insan olun!

24. Hangi işi yapacaksanız, o işi en iyi bilenlerle işbirliği yapın.
25. Yaptığınız işler farklı olsun. Yaptığınız işe kendinizden bir şeyler katın.
26. İşinizi sevin. İşinize sahip çıkın!
27. İşinizi sevin. Ailenize ve çocuklarınıza sahip çıkın!
28. Tasarrufa önem verin. Tasarruf, yatırım demektir.
29. "İyi" "yürekli"ndirin, alışı verin.
30. Allah herkese "Bölüşmeyi" nasib etmez. "Bölüşmek" ve "Paylaşmak" kutsal ve keyifli bir iştir. Bölüşmesini bilin, paylaşmasını da bilin!
31. Kim akıllı üretir ise onun yanında olun. Kim akılsız tüketir ise ondan uzak durun.
32. Her şeyin bir şeyini, bir şeyin her şeyini bileceksiniz.
33. Adınızı temiz tutmaya özen gösterin. Başarı bir bütündür. İsminizi temiz tutun ki, başarılarınız isminizi taçlandırsın.
34. Kişisel çıkar uğruna ve geçici kazanç için kimseyi satmayın.
35. Fikirlerinizden ve değer yargılarınızdan fedakârlık etmeyin. Etmeyin ki önce aileniz ve yanınızda çalışanlar, sonra da iş yaptıklarınız ve çevreniz sizle güvensin.
36. Hırçın olmayın, hem kendinize hem de başkalarına huzur verin. Hır-ginliklarınızı yenmeye çalışın.
37. Dost olun, arkadaş olun. Dostunuz olsun, arkadaşınız olsun. Unut-mayın! İnsan sevdikçe ve sevilidikçe mutlu olur.
38. Yaşamadan ölmeyin. Yaşayarak ölü. Ölümden söz etmek kötü bir-şey ama, ölüm mukadder son. Her fânînin kaderinde var. İnsan bu dünyâ-ya bir defâ geliyor.
39. İnsan ölüken yaptıklarına değil, yapamadıklarına pişman olurmuş. Son nefesinizde yapamadığınız şeyler için üzüntü duyun.
40. Eşini iyi seçmeyen, işini de iyi seçmez.